

GRACOMM
SYSTEMY FISKALNE
ul. Batalionów Chłopskich 23
82-500 Kwidzyn

Fiskalizacja
z pomocą
komputera

279-72-40
kasy fiskalne

AUTO CENTRUM
Andrzej Smigalski

**NAPRAWY BLACHARSKO LAKIERNICZE
(UBEZPIECZENI BEZGOTÓWKOWO)**

**NAPRAWA ZAWIESZENIA SAMOCHODÓW
WYMIANA AMORTYZATORÓW GRATIS!**

Kwidzyn ul. 11 Listopada 25, tel. 279-63-40

TELE **DZIENNIK POMORSKI**

TELE

82-500 Kwidzyn,
ul. Tęczowa 1c,
tel. (055) 279-41-30 wew. 28,
0 601 630481

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL

Plus
GSM

KURIER
DZIENNIK POMORSKI
widyński

TYGODNIK

ROZK
AUTORYZOWANY DEALER
TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH

era
GSM

KWIDZYN UL. TARGOWA 26
tel.-fax (0-55) 279 32 45

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK VII • NR 14/352 • TEL./FAX 279-30-59, TEL. 279-22-64 • 2.04.1998 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

Pomysł z Nowego Jorku
Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej nr 2 w Kwidzynie, jako jedyna w mieście, otwarta jest dla wszystkich dzieci i młodzieży w godzinach wieczornych. Każde dziecko czy nastolatek może tu przyjść i wybrać dowolny, ale sportowy sposób na spędzenie wolnego czasu. str. 3

Nasza sonda - co kwidzyńscy myślą o reformie samorządowej? str. 4

Komisja poznana
Sejmowa Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży odbyła w dniach 26 i 27 marca wyjazdowe posiedzenie w Kwidzynie. Komisja zapoznała się z systemem finansowania placówek oświatowych w mieście. str. 5

Nowe skateparki
Pierwszy skatepark, już zamontowany, mieści się przy ulicy Grudzińskiej, za Rejonowym Urzędem Pracy. Kolejne dwa zostaną sprowadzone do Kwidzyna w przyszłym tygodniu i zainstalowane na początku kwietnia. str. 7

Festiwal dziecięcej radości
W ubiegłym tygodniu Kwidzyn był gospodarzem dwóch imprez dla najmłodszych mieszkańców województwa elbląskiego. „Festiwal dziecięcej radości” - str. 8, „Dzień aktorskich zmagani” - str. 6

Bilety na „Titanica” dla naszych Czytelników str. 10

TBS już buduje
Kwidzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego rozpoczęło budowę 100 mieszkań. Jest to największa tego typu inwestycja w Polsce. Blisko sześćset osób wyraziło chęć wynajęcia mieszkań w ramach TBS. Jednak tylko 100 rodzin wprowadzi się do czystszych lokali w połowie stycznia przyszłego roku. Na 15 stycznia 1999 r. przewidziano zakończenie budowy.

Inwestycja finansowana jest ze środków Krajowego Funduszu Mieszaniowego oraz z budżetu miasta. Samorząd przeznaczył dla TBS-ZGM 1 mln 400 tys. zł. Jak powiedział prezes kwidzyńskiego TBS Michał Leszczyński, żaden TBS w Polsce nie budował jeszcze 100 mieszkań jednorazowo. Już teraz wiceburmistrz Piotr Wilk zapowiada, że samorząd zamierza popierać budownictwo w ramach TBS, który jego zdaniem powinien budować około 100 mieszkań rocznie.

Skromna uroczystość rozpoczęcia budowy z udziałem przedstawicieli Zarządu TBS, władz miasta i wykonawców odbyła się 24 marca. Symbolicznie budowę rozpoczął wiceburmistrz Piotr Wilk.

Wiceburmistrz Piotr Wilk symbolicznie rozpoczyna budowę

Nowe kursy, nowe wiaty
213 tys. zł przeznaczył w tym roku kwidzyński samorząd na utrzymanie komunikacji miejskiej. Planuje się zwiększenie ilości kursów oraz ustawienie nowych wiat przystankowych.

KWIDZYN MIASTEM POWIATOWYM

Nikt chyba nie miał wątpliwości, że Kwidzyn zostanie miastem powiatowym. W 40-tysięcznej stolicy Dolnego Powiśla reforma administracyjna kraju nie budziła zbyt wielkich emocji.

Już w 1993 r. Rada Miejska w Kwidzynie jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie poparcia reformy oraz przynależności do województwa gdańskiego. Elbląg nie cieszył się sympatią zarówno przedstawicieli władz miasta, jak i samych mieszkańców.

Często podkreślano związki z Gdańskiem, który, zdaniem samorządowców, stwarza więk-

sze możliwości rozwoju regionu niż Elbląg. Dlatego też znalezienie się powiatu kwidzyńskiego w granicach Pomorza Nadwiślańskiego przyjęło z radością.

Przewodniczący Rady Miejskiej Ireneusz Niziołek uważa, że wprawdzie granice powiatu, mimo rządowego projektu, nie zostały do końca określone, utworzenie powiatu kwidzyńskiego jest nawiązaniem do historii miasta, które do 1975 r. było miastem powiatowym.

Wypowiadając się na temat protestów mieszkańców między innymi Susza, w którym nie ma jednorodności co do powiatowej przynależności, Ireneusz Niziołek stwierdził, że w głosy protestujących należy się wsłuchać.

Dodajmy, że Ireneusz Niziołek był jednym z inicjatorów przyjęcia pod koniec lutego uchwały w sprawie szybkiego wdrożenia reformy administracyjnej kraju. Uchwałę poparła niemal cała Rada Miejska. Dwóch radnych wstrzymało się od głosu.

O komentarz do rządowego projektu nowego podziału administracyjnego Polski udało nam się poprosić byłego burmistrza Kwidzyna, a obecnie posła Unii Wolności Jerzego Godzka.

Posel Jerzy Godzik uczestniczył akurat w pracach parlamentarnych w Warszawie. Komentując umieszczenie Kwidzyna w granicach Pomorza Nadwiślańskiego J. Godzik powiedział, że jest to szansa dla rozwoju miasta, powiatu i regionu. Przypomniał dążenia samorządu do przyłączenia do województwa gdańskiego.

Burmistrz Kwidzyna Leszek Czarnobaj nie krył swojego zadowolenia z rządowego projektu. cd. na str. 4

Władze miasta planują zwiększyć dotację do jednego przebieganego kilometra o 10%.
Utworzone mają zostać dwa dodatkowe kursy: osiedle Bajkowe - Zatorze i II, Stare Miasto - dworzec. Autobusy kursowałyby w godzinach 7.30 i 10.30. Koszt uruchomienia dodatkowych kursów w skali roku wyniesie blisko 5 800 zł.
W tym roku zakupionych zostanie 8 wiat przystankowych. Ustawione zostaną przy ulicach: Grunwaldzkiej (przy SP 6), Hallera (przy SP 5), przy zakładach Philipsa. cd. na str. 3

Salony Meblowe

Synak Meble

Salon Meblowy Kwidzyn
ul. Toruńska 36, tel. 279 32 88

NIE PRZEGAP OKAZJI!

Szczegóły strona 7

Firma J. Ceglowski

OPONY DO SAMOCHODÓW
OSOBOWYCH I CIĘŻAROWYCH

Autoryzowany przedstawiciel firm:

Firestone
BRIDGESTONE

KWIDZYN
ul. Młynarska 4,
tel. (055) 279-73-63
ul. Toruńska 36
tel. 279-21-11 wew. 7

STAL - BUD

HURTOWNIA STALI

- POKRYCIA DACHOWE ● WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- WYROBY HUTNICZE ● PANELE BOKERTOWE MDF
- RYMNIE PCV ● MATERIAŁY IZOLACYJNE
- PŁYTY KARTONOWO-GIPSOWE „KNAUF” ● OKNA „VELUX”
- MATERIAŁY SPALNIZACJE

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 279-21-11

Przedsiębiorstwo Auto Van s.c.

82-500 Kwidzyn, ul. Kościuszki 49A,
(naprzeciw Komendy Rejonowej Policji)
tel./fax (055) 279-33-13

SZYBY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE

SPRZEDAŻ - MONTAŻ

LUNAR s.c.

BRAMY GARAŻOWE "NOVOFERM"

82-500 Kwidzyn,
ul. Toruńska 36,
tel./fax (055) 279-63-31

drzwi i bramy z atestem ppóz.
rolety, żaluzje
drzwi antywłamaniowe "GERDA"

okna PCV
drzwi PORTA
podłogi szwedzkie

● ALARMY
● AUTOALARMY
● MONTAŻ
● ZNAKOWANIE
● POJAZDÓW

AUTORYZOWANY
SERWIS

Kwidzyn, ul. Staszica 52
tel. 090 538-150

ROZK PROMOCJA DLA WYMAGAJĄCYCH

autoryzowany dealer
Kwidzyn, Targowa 26,
tel. (055) 279 32 45

Korzystając z oferty promocyjnej masz okazję zakupić złoty lub srebrny numer za 10% ceny

1999 +VAT | 1111 +VAT
za akwizycję i telefon do wyboru

Alcatel One Touch Pro Motorola 9700 Nokia 6110
Nokia 6110 Philips Genie Ericsson GF 788

era GSM

Liczba zestawów promocyjnych ograniczona. Telefon Nokia 6110 posiada blokadę SIM Lock

powiedzmy to wyraźnie

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL

Plus GSM

Asy Plusa

Zgromadź w swoim ręku najmocniejsze karty!

- Sieć o największym cyfrowym zasięgu w Polsce
- Karta aktywacyjna sieci Plus GSM
- Świetny amerykański telefon Motorola

82-500 Kwidzyn,
ul. Tęczowa 1c,
tel. (055) 279-41-30 wew. 28,
0 601 630481

Liczba zestawów promocyjnych ograniczona. Telefon działa wyłącznie z kartą aktywacyjną sieci Plus GSM.

ZASIĘG

399,-

Komisja poznała bon

Sejmowa Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży odbyła w dniach 26 i 27 marca wyjazdowe posiedzenie w Kwidzynie. Komisja zapoznana się z systemem finansowania placówek oświatowych w mieście.

Do Kwidzyna, oprócz członków Komisji, przyjechali także parlamentarzyści okręgu elbląskiego. Nie zabrakło wiceministra edukacji narodowej Andrzeja Karwackiego, którego przyjazd przypadł w gorących dniach reformy oświaty.

ku Nauczycielstwa Polskiego. Wszyscy przyjechali po to, aby poznać jak funkcjonuje w Kwidzynie idea bonu oświatowego, który - jak stwierdziła przewodnicząca Komisji Edukacji Grażyna Staniszevska, uważany jest przez niektórych za

Posłowie i senatorowie poznali funkcjonowanie oświaty w mieście

"Jestescie w trzecim tysiącleciu" - powiedział po pierwszym dniu wizyty w Kwidzynie wiceminister MEN Andrzej Karwacki

pomysł, który trudno wtropić w życie.

Burmistrz Kwidzyna Leszek Czarnobaj przekonywał Komisję, że w kwidzyńskim modelu zarządzania oświatą rola samorządu sprowadza się do funkcji inspirującej, zaś faktycznymi gospodarzami szkoły są nauczyciele i rodzice oraz uczniowie.

Bon oświatowy, według burmistrza, to czytelny sposób kształtowania budżetu szkoły czy przedszkola. Na jednego ucznia przypada określona kwota pieniędzy. Jeżeli rodzice są np. niezadowoleni z funkcjonowania szkoły i przenoszą dziecko do innej placówki, przyznane wcześniej środki wędrują wraz z uczniem. Burmistrz nazwał to rynekowaniem oświaty. Zwracając się do Komisji Edukacji L. Czarnobaj przyznał, że kwidzyński model nie jest modelem uniwersalnym.

ale można przynajmniej w części zastosować go we wszystkich polskich gminach.

Sejmowa Komisja Edukacji została zapoznana ze sposobami pozyskiwania środków poza wsparciem państwa przez samorząd różnego typu badań naukowych, których celem jest monitorowanie osiągnięć szkolnych uczniów.

W pierwszym dniu wyjazdowego posiedzenia parlamentarzyści odwiedzili Centrum Komputerowo-Językowe. Na przykładzie jego działania władza miasta pokazała, jak można wzbogacać i uzupełniać edukację w szkołach, wykorzystując nowoczesne techniki audio-wizualne do nauki i języków obcych oraz informatyki.

Drugi dzień pobytu w Kwidzynie nie rozpoczął się wizytą w Przedszkolu Integracyjnym. Dyrektor Zdzisława Wisniewska przedstawiła propozycje programowe realizowane w przedszkolu. Komisję zapoznano z nauczaniem integracyjnym.

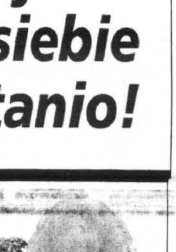
komisji edukacji przewodniczy posełanka Grażyna Staniszevska

stwierdził między innymi:

Jestescie już w trzecim tysiącleciu. Można powiedzieć, że już teraz realizujecie reformę oświaty. Bon można rozpatrywać na szczeblu powiatu.

Wiceminister gratulując burmistrzowi Kwidzyna powiedział, że system oświatowy w mieście jest kolorowym albumem reformy oświaty.

Przewodnicząca Komisji, posełanka Grażyna Staniszevska

Burmistrz Czarnobaj przekonywał Komisję do kwidzyńskiego modelu oświaty

stwierdziła, że przykład Kwidzyna będzie brany pod uwagę w dalszych dyskusjach o reformie oświaty.

Podczas konferencji oświadczyła, że Stowarzyszenie Problemów Alkoholowych oraz Stowarzyszenie „Bezpieczny Kwidzyn” zainicjują prowadzić działania zmierzające do zorganizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. W ramach Komisji działają trzy podkomisje: do spraw leczenia odwykowego, profilaktyki oraz do spraw szkoleń i współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jak podkreśliła G. Krzysztofiak, interesującą propozycją dla szkół i organizacji pozarządowych przygotowała podkomisja do spraw profilaktyki. Jest to zbiór programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, związanych z profilaktyką uzależnień i promocją zdrowia.

O Stowarzyszeniu

Podczas konferencji omówiono działalność Stowarzyszenia „Bezpieczny Kwidzyn”. **Rola, jaką ma spełnić Stowarzyszenie „Bezpieczny Kwidzyn”, jest zapewne znana. Niemal codziennie słyszymy komunikaty o napaściach, znęcaniu się. Przykładem jest ostatnia sprawa napaści ucznia na nauczyciela we Wrocławiu. Jest to problem nas wszystkich, a skonolidowanie sił do przeciwwstawienia się przemocy jest głównym zadaniem Stowarzyszenia** - powiedziała przez Grażyna Krzysztofiak. Dodała, że Stowarzyszenie opiera swoją działalność na realizowaniu takich zadań, jak np. informowanie o zagrożeniach, koordynowanie przebiegu masowych imprez czy organizowanie warsztatów dla pedagogów na temat subkultur młodzieżowych.

Oceniając roczną pracę Stowarzyszenia G. Krzysztofiak stwierdziła, że działania powinny być skierowane na poszerzenie współpracy bezpośrednio z młodzieżą, radnymi miasta oraz mediami. Zwróciła także uwagę na konieczność włączenia się w ich życie, próby i potrzeby Stowarzyszenie uznano za bardzo ważne.

Podczas konferencji zaszyfrowano problem organizowania imprez masowych w mieście. Kwestia ta poruszona będzie na najbliższej konferencji prasowej.

J.K.

Różnice zdań pojawiły się w sprawie roli bonu, który zdaniem niektórych członków Komisji jest jedynie symbolem dobrego systemu finansowania.

Burmistrz L. Czarnobaj przekonywał Komisję, że bon to nie tylko symbol, ale trzon całego systemu. Podkreślił to również wiceburmistrz Roman Bera. Burmistrz L. Czarnobaj tłumaczył, że nie chodzi o zwiększenie w każdym roku wydatków na

szkołę, ale o to, jak określone środki są wykorzystywane.

Dodajmy, że w spotkaniu Komisji Edukacji z władzami miasta uczestniczyli między innymi dyrektorzy placówek oświatowo-wychowawczych z terenu miasta.

Posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w Kwidzynie wzbudziło duże zainteresowanie mediów.

J.K.

Na konferencji o bezpieczeństwie ALKOHOL A ZAGROŻENIA

Rozwiązywanie problemów uzależnień, rola Stowarzyszenia „Bezpieczny Kwidzyn” oraz ustawa o imprezach masowych były tematem zorganizowanej przez władze miasta w dniu 25 marca konferencji prasowej.

Jak stwierdziła Grażyna Krzysztofiak, prezes Stowarzyszenia „Bezpieczny Kwidzyn”, na bezpieczeństwo składają się nie tylko bezpieczne drogi. Waznych jest wiele różnych czynników.

Dobrze zorganizowany czas wolny młodzieży, rozwiązywanie problemów rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach to tylko niektóre z elementów działania na rzecz bezpieczeństwa. Często problemy rodzinne odzwierciedlają się w zachowaniu dzieci, które prosto nie mogą sobie z tymi problemami poradzić, popadają w uzależnienie i dlatego należy działać skierować na profilaktykę.

Zdaniem G. Krzysztofiak władze miasta kładą duży nacisk na stworzenie takich struktur organizacyjnych, które problemy tego typu mogą rozwiązać. Do tych struktur należą między innymi: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Stowarzyszenie „Bezpieczny Kwidzyn”.

Działania tych instytucji są między innymi finansowane z pieniędzy pochodzących z opłat wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Jest to możliwe dzięki ustawie o wychowaniu w trzeźwości. Pieniądze te pozwoliły między innymi dofinansować Stowarzyszenie Klub Abstynentów i zatrudnić specjalistów w punkcie konsultacyjnym. Nadal problemem jest brak fachowej kadry, która zajmowałaby się problemami związanymi z uzależnieniami. Dlatego na szkolenie kadry Stowarzyszenie i samorząd chcą położyć duży nacisk. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i „Bezpieczny Kwidzyn” zamierzają prowadzić działania zmierzające do zorganizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. W ramach Komisji działają trzy podkomisje: do spraw leczenia odwykowego, profilaktyki oraz do spraw szkoleń i współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jak podkreśliła G. Krzysztofiak, interesującą propozycją dla szkół i organizacji pozarządowych przygotowała podkomisja do spraw profilaktyki. Jest to zbiór programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, związanych z profilaktyką uzależnień i promocją zdrowia.

O Stowarzyszeniu

Podczas konferencji omówiono działalność Stowarzyszenia „Bezpieczny Kwidzyn”. **Rola, jaką ma spełnić Stowarzyszenie „Bezpieczny Kwidzyn”, jest zapewne znana. Niemal codziennie słyszymy komunikaty o napaściach, znęcaniu się. Przykładem jest ostatnia sprawa napaści ucznia na nauczyciela we Wrocławiu. Jest to problem nas wszystkich, a skonolidowanie sił do przeciwwstawienia się przemocy jest głównym zadaniem Stowarzyszenia** - powiedziała przez Grażyna Krzysztofiak. Dodała, że Stowarzyszenie opiera swoją działalność na realizowaniu takich zadań, jak np. informowanie o zagrożeniach, koordynowanie przebiegu masowych imprez czy organizowanie warsztatów dla pedagogów na temat subkultur młodzieżowych.

Oceniając roczną pracę Stowarzyszenia G. Krzysztofiak stwierdziła, że działania powinny być skierowane na poszerzenie współpracy bezpośrednio z młodzieżą, radnymi miasta oraz mediami. Zwróciła także uwagę na konieczność włączenia się w ich życie, próby i potrzeby Stowarzyszenie uznano za bardzo ważne.

Podczas konferencji zaszyfrowano problem organizowania imprez masowych w mieście. Kwestia ta poruszona będzie na najbliższej konferencji prasowej.

J.K.

E discount

EDEKA MDR

Każdy znajdzie coś dla siebie i zawsze tanio!

Banany 1 kg 2.69 oferta Specjalna

Onken Jogurt 175g truskawkowy, wiśniowy, brzoskwinia-maraakuja 1.29 tanio Zawsze

Szynka stáropolska 1kg Z.M. Grudziądz 14.99 oferta Specjalna

Kiálbasa polska firmowa 1kg Z.M. Grudziądz 12.99 oferta Specjalna

Karp po grecku 125g Big Fish 1.99 oferta Specjalna

Sok wielowocowy 0.2l Dim 0.84 tanio Zawsze

Chio paprykowe pikantne 175g 3.99 tanio Zawsze

Tchibo Exclusive 100g mielona 4.59 tanio Zawsze

Myádo 100g Lúksja 1.09 tanio Zawsze

U nas kupisz zawsze tanio

Gdansk, Balcerskiego 12 • Hallera 167 • Jagiellońska 34 • Jana Pawła II 9 • Noskowskiego 1 • Odrobów Wybrzeża 2a • Opolska 3 • Gdynia, Białowieńska 2 • Czeremnowa 10 • Chylońska 251 • Gnieńska 21 • Hwaszkiewicza 1 • Suchońskiego 2 • Grudziądz, Focha 15, Śniadeckich • Kwidzyn, Korczaka 3 • Lębórk, Olimpijczyków 1 • Malbórk, Główna 2 • Nowy Staw, Kościuszki • Słupsk, Królowej Jadwigi 2 • Szum, Mickiewicza 46 • Tczew, Wojska Polskiego 22 • Zwirki 40

OGŁOSZENIE

BE&K Europe Spółka z o.o. z siedzibą w Kwidzynie, która powstała w 1995 r. z udziałem kapitału amerykańskiego, zajmująca się pracami konstrukcyjnymi, projektowymi oraz wykonawczymi, zatrudniająca obecnie ponad 400 pracowników, w wyniku dynamicznego rozwoju sukcesywnie zwiększa poziom zatrudnienia.

Obecnie poszukuje:

- spawaczy z następującymi (określonych Polską Normą) uprawnieniami:
 - R2.1T (spawanie stali niskostopowych metodą TIG w osłonie argonu),
 - R2.1E (spawanie stali niskostopowych elektrod otuloną).

Kandydaci powinni posiadać:

- * doświadczenie w pracy,
- * chęć dalszego podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- * umiejętność pracy w zespole.

Wybranym kandydatom oferujemy:

- możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- konkurencyjne wynagrodzenie, odpowiednie do posiadanego doświadczenia i kwalifikacji,
- nowoczesne metody pracy z dostępem do najnowszych technologii.

Jeśli chcesz zostać zatrudnionym, w tak dynamicznie rozwijającej się firmie, ofertę pracy proszę składać w ciągu 7 dni od daty ukazania się ogłoszenia pod adresem:

M. Gawroński, tel. (055) 279-81-92 lub tel.kom. 602129294
M. Szafranec, tel. (055) 279-85-32 lub tel.kom. 602130247

BE&K Europe Spółka z o.o.
82-500 Kwidzyn,
ul.Lotnicza 1.

Dzień aktorskich zmagają

Zdobywcami Pucharu „Kuriera Kwidzyńskiego” w V Wojewódzkim Forum Teatralnym Szkolnictwa Specjalnego zostali wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Braniewie. Wystąpili jako pierwsi i pokonując tremę zaprezentowali sztukę teatralną „Kopciuszek”.

W wtorek, 24 marca w teatrze miejskim odbyło się V Wojewódzkie Forum Teatralne Szkolnictwa Specjalnego, pod patronatem Kuratorium Oświaty

Wydziału Szkolnictwa Ponadpodstawowego Edukacji Ustawicznej i Opieki Zofia Szuszkiewicz, starszy wizytator szkolnictwa specjalnego i resocjalizacji Janusz Kwiecień i Ineska

Przedstawicielki zespołu teatralnego z Braniewa odebrały Puchar „Kuriera Kwidzyńskiego”

Młodzieżowy Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 w Kwidzynie, wspólnie z Kuratorium Oświaty w Elblągu oraz Kwidzyńskie Centrum Kultury.

Na otwarcie Forum przybyli m.in. burmistrz Kwidzyna

poprowadził nauczyciel MOW nr 3 w Kwidzynie Marian Pietusiak. W Forum udział wzięło siedem zespołów. Zespół ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kołobrzegu był zmuszony odwołać udział w przeddzień z powodu choroby

Dz eci z Elbląga w inscenizacji bajki o „Tadku Niejadku, Bacieli Dziadku”

Ośrodek Wychowawczy nr 3 w Kwidzynie otrzymał Puchar Kuratorium Oświaty za sztukę teatralną „Na planie filmowym”. Autorką sztuki jest Barbara Lipińska-Postawa, reżyserem Elżbieta Zachorowska-Paraniak.

W przeważającej większości występami każdy mógł zaprezentować swój talent wokalny

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z Nowego Dworu Gdańskiego zdobył Puchar Burmistrza Miasta Kwidzyna oraz Nagrodę Publiczności za bajkę słowno-muzyczną „Śnieżka”. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy nr 2 z Kamienicy Elbląskiej wywalczył Puchar Przewodniczącego Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Kwidzynie za sztukę

Dyrektor MOSW nr 3 w Kwidzynie i organizator Forum Bernadeta Miotke

elementami pantomimy „Dziwny jest ten świat”. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z Kwidzyna otrzymał Puchar Kwidzyńskiego Centrum Kultury za sztukę teatralno-muzyczną „Kochaj czerwonogł” autorstwa

Elżbiety Nadwojskiej, w reżyserii Felicy Tobiasz. Przedstawicielki Puczy Polskiej wręczyły puchar aktorom ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego nr 2 w Elblągu za inscenizację opowiadania O Tadku Niejadku, Babi i Dziadku” Klasa Szkolnictwa Specjalnego ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Orzeszce

prezentowanej sztuki, która zawierała elementy pantomimy. Komisja oceniająca, z Adamiem Karasiem na czele, wyróżniła siebie osób za grę aktorską. Są nimi: Monika Dąbrowska z Ornety, Kamila Frącz, Anna Krawczyk i Rafał Wisniewski z Nowego Dworu Gdańskiego oraz Sabina Pieron, Małgorzata Koj i Marzena Rytycz z Kwidzyna

Jak napisała w regulaminie Forum dyrektor MOSW nr 3 w Kwidzynie Bernadeta Miotke, aktywny udział wychowanków placówek kształcenia specjalnego w ruchu amatorskim jest najsukcesyjniejszym sposobem kształcenia ich zainteresowań, zamiatowania i trwałe zapamiętowanie na kulturę

Celem Forum jest rozwój amatorskiego ruchu artystycznego, pomoc wychowawcom w rozwijaniu i doskonaleniu kulturalno-technicznym w pracy wychowawczej, wymiana doświadczeń między zespołami i ich opiekunami, popularyzacja twórczości teatralnej. Forum traktowane jest jako przegląd całorocznego dorobku twórczości teatralnej poszczególnych placówek. Nie ma miejsc punktowych, wszystkie uczestnicy otrzymali dyplomy, upominki, pamiątki.

Impreza wzbudziła duże zainteresowanie wśród publiczności, widownia zapelniona była po brzegi. Przewodniczący komisji oceniającej Adam Karaś podsumowując Forum powiedział, że brał udział w wielu tego typu przeglądach, ale na żadnym nie spoisał się z takim miłą i gorącą atmosferą, jaką panowała tego dnia na widowni i za kulisami kwidzyńskiego teatru.

Uczestnicy Forum otrzymali dyplomy i upominki

Kto zwycięży w konkursie LOK-u?

W Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Kwidzynie przeprowadzono I etap szkolnego konkursu Ligi Obrony Kraju. W konkursowych zmaganiach młodzież musiała wykazać się zarówno sprawnością fizyczną, celnym okiem, jak i wiedzą merytoryczną.

Pomimo złożoności konkursu cieszy się on w dalszym ciągu nie słabnącym powodzeniem wśród kwidzyńskiej młodzieży. Ogółem do części pisemnej zgłosiło się 132 uczniów i uczennic z klas od I do III. Pierwszy z dwóch testów obejmował 20 pytań z zakresu historii, statutu oraz regulaminu LOK-u, drugi zaś 30 pytań związanych z polityką i gospodarką morską naszego kraju. Najlepsze wyniki z testów uzyskali: Lukasz Sobiesiak, Radosław Plichta, Piotr Sagan z I klasy Technikum Mechanicznego, Katarzyna Zyra, Agnieszka Romanowska, Justyna Jaworowicz, Iwona Malinowska, Katarzyna Szul, Marta Sosna, Katarzyna Szostek z II klasy Liceum Ekonomicznego, Anna Pikułska z III klasy Liceum Handlowego oraz Patryk Chła, Damian Makula oraz Jacek Mackowski z II klasy TM.

Nad przebiegiem konkursowych zmagają czuwała komisja, w skład której weszli: organizator konkursu - Henryk Kostawski, dyrektor ZSZ - Roman Szmelter oraz nauczycielka informatyki - Beata Fedec. W części drugiej konkursu, polegającej na strzelaniu z broni pneumatycznej, rzucaniu granatem, biegu na czas, najlepsi byli: Bronia Pikułska (LH), która w konkurencji strzeleckiej uzyskała 91 punktów na 100 oraz 4 punkty w rzucie granatem. Damian Makula (TM), który w strzelaniu zdobył 78 punktów, natomiast w rzucie granatem 9. W biegu na czas najlepsi okazali się Piotr Sagan oraz Radosław Plichta z TM.

Konkurs nie został jeszcze ostatecznie zakończony. O wyłonieniu czwórki najlepszych zawodników mają zdecydować wyniki dodatkowego przeprowadzonych treningów oraz zawodów. Zwycięzcy tego etapu będą już niebawem reprezentować nasze miasto na szczeblu rejonowym.

Wika

Sejmik ekologiczny

2 kwietnia w sali konferencyjnej Centrum Komputerowo - Językowego oraz w dziale przyrodniczym kwidzyńskiego muzeum odbędzie się sejmik ekologiczny pod hasłem: „Z ekologią dawniej i dziś”.

Impreza, której organizatorem jest Szkoła Podstawowa nr 1 w Kwidzynie, przeznaczona będzie dla dzieci ze wszystkich szkół podstawowych miasta i gminy Kwidzyn.

Jak poinformowała nas Małgorzata Wołtyka jedna ze współorganizatorek, celem sejmiku będzie porównanie metod stosowanych w ekologii dawniej i dziś, a także uświadomienie dzieci, jak ważną rolę dziedziną ta odgrywa w dzisiejszym świecie.

Uświetnieniem imprezy będą występy artystyczne w wykonaniu młodzieży, które odbędą się tuż po sejmiku w kawiarni „Mia”

Wika

Otwarcie dziecięcej świetlicy

15 marca przy ulicy Kasprowej w Kwidzynie miało miejsce otwarcie świetlicy Kola Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej.

Celem organizacji jest przede wszystkim pomoc rodzinom dzieci niepełnosprawnych oraz ich integracja z dziećmi zdrowymi, a także pomoc w pokonywaniu barier psychologicznych i społecznych.

Bliższe informacje na temat otwarcia świetlicy, a także jej działalności oraz możliwości korzystania z usług znajdują Państwo w następnym numerze „Kuriera”.

Wika

Zarząd Miasta Kwidzyna

ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie inwestycji w zakresie zieleni miejskiej na terenie miasta Kwidzyna. Specyfikację istotnych warunków zamówienia można otrzymać w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie, ul. Warszawska 19, pokój nr 2, tel. (055) 279-42-31 wew. 304, fax (055) 279-20-23.

200192

PHILIPS CONSUMER ELECTRONICS INDUSTRIES POLAND Sp. z o.o. w Kwidzynie

wynajmie dom wolno stojący, całkowicie wykończony, o wysokim standardzie, na terenie Kwidzyna lub w najbliższej okolicy, na okres 3 lat.

Kontakt telefoniczny: 4261 wew. 303.

20006

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE

„BUDO-OPAL” sp. z o.o.

Kwidzyn, ul. Łąkowa 44, tel. 279-32-33

(teren starej gazowni i skupu złomu)

CZYNNY CODZIENNIE W GODZ. 7.00 - 17.00

Oferujemy:

- NAWOZY
- węgiel
- koks
- miał
- podpałka

SPRZEDAŻ RATALNA

200293

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

WĘGIEL

Najkorzystniejsze ceny

z kopalni „PIAST”

ZAPRASZA DEPOZYTOWY SKŁAD KOPALNI „PIAST”

w Sadlinkach
Zapewniamy transport i załadunek.
TEL. (055) 275-75-61

KOMUNIKAT (obwieszczenie) ZARZĄD GMINY W GARDEI

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 89, poz. 413 z późn. zm.) oraz uchwałą nr XXVIII (160) 97 Rady Gminy w Gardei z dnia 6.08.1997 r. zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gardeja zatwierdzonego uchwałą nr XVII (102) 92 RG Gardeja z dnia 21.12.1992 r. (Dz. Urz. Woj. Elbl. nr 2, poz. 16).

Przedmiotem projektu planu jest naniesienie przebiegu przez obszar tejże gminy gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500, próba 8,4 MPa z Włocławka do Gdyni.

Orientacyjne granice trasy gazociągu obrazuje załącznik nr 1 znajdujący się w Urzędzie Gminy Gardeja, pok. 11 (do wglądu w godzinach urzędowania).

Zainteresowani mogą zgłaszać wnioski na piśmie do ww. projektu zmiany planu jw.

Wniosek i do ww. projektu zmiany planu w formie pisemnej należy składać w Urzędzie Gminy Gardeja, ul. Kwidzyńska 27, w terminie 21 dni od daty ogłoszenia, tj. do dnia 5 maja 1998 r.

Wniosek powinien zawierać nazwisko i imię, adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

200010

Skateparki dla rolników

Kolejne dwa skateparki pojawią się wkrótce w naszym mieście. Przybędą tym samym miejsca, w których młodzież będzie mogła spędzać wolny czas. Tym bardziej, że dni stają się dłuższe. Nie wtajemniczonych informujemy, że skatepark składa się ze specjalnej rampy służącej do wyczynowej jazdy na rolkach.

Młodzież chcąc skorzystać z rampy musi być obywatelstwo wyposażona w specjalne ochraniacze, lanardzące skutki ewentualnego upadku. Pierwszy skatepark, już zamontowany, mieści się przy ulicy Grudziądzkiej, za Rejonowym Urzędem Pracy. Kolejne dwa zostaną sprostowane do Kwidzyna w przyszłym tygodniu i zainstalowane na początku kwietnia. Jeden z nich zamontowany będzie na boisku przy ulicy Gdańskiej, drugi - na terenie byłej jednostki wojskowej przy ulicy Grudziądzkiej. Koszt jednej rampy to 13000 zł.

Kaja

Dzięki skateparkom młodzież aktywnie spędza wolny czas

Przejście przez tory na własne ryzyko

Tory kolejowe dzielą Kwidzyn na dwie części. Nie łamiąc przepisów i nie narażając na szwank zdrowia i życia dostaniemy się na drugą stronę tylko przez most. Niektórym mieszkańcom naszego miasta szkoda jednak czasu na dojeżdżenie do mostu - często musieliby nadkładać drogi. Skracając więc sobie trasę i przechodzą przez tory.

Nie skutkują znaki ostrzegawcze. Na nic świadomości zagrożenia. W Kwidzynie nie ma żadnej służby pilnującej przestrzegania porządku. Nikt nie stoi i nie lapie ryzykantów. Czasami przyjeżdżają do Kwidzyna funkcjonariusze Służby Ochrony Kolei z Tczewa. Jak dowie-

dzieliśmy się od zawiadomy stacji, funkcjonariusze ci zjawiają się średnio dwa razy w tygodniu. Jeżeli zauważy osobę łamiącą przepisy, stosują wobec niej upomnienia lub mandaty, w zależności od rodzaju wykroczenia - podobnie jak przy wykroczeniach drogowych. Oprócz wspomnianych wskazówek w Kwidzynie nie jest uprawniającym do wystawiania mandatów, sprawna nie wydaje się może poważna dla osób młodych i sprawnych, które szybko pokonują torowisko. Zdarzają się jednak przypadki, że przez tory przechodzą ludzie starsi i niedoświadczeni, którzy mogą nie zdążyć uciec przed nadjeżdżającym pociągiem. Wystarczy chwila nieuwagi i może dojść do tragicznego wypadku.

Kaja

Samorząd na piątkę

Samorząd Szkolny w ZSZ nr 1 w Kwidzynie cyklicznie organizuje różnego rodzaju imprezy. Za swoją działalność otrzymał list gratulacyjny od ministra oświaty Mirosława Handke.

Samorząd, którego przewodniczącą jest uczennica trzeciej klasy, Monika Dąbrowska, wziął udział w Ogólnopolskim Konkursie Działalności Samorządu Uczniowskiego, organizowanym przez Sejmik Samorządów Uczniowskich. Konkurs zakończył się w lutym tego roku. Samorząd Szkolny ZSZ nr 1 otrzymał za swoją działalność list z gratulacjami od ministra oświaty Mirosława Handke. Szkoła od dwóch lat współpracuje ze stowarzyszeniem "Razem w Europie" z siedzibą w Gdańsku.

Ostatnie wydarzenia z życia szkoły to między innymi odbywająca się pierwszego dnia wiosny, tym razem po raz ósmy, Liga Klas. Uczniowie wzięli udział w konkursie kabaretu, muzyki i mody w wykonaniu poszczególnych klas. W tym roku wygrali uczniowie klasy III LH, której wy-

Uczestniczki konkursu recytatorskiego w ZSZ nr 1

Małgorzata Sadlos otrzymała nagrodę z rąk dyrektora Romana Szmeltera

chowawcą jest Grażyna Zulczyk.

W ubiegły piątek, 27 marca odbył się po raz pierwszy konkurs recytatorski, w którym zaprezentowało się sześć dziewcząt. Przedstawiły one fragmenty prozy oraz poezje Jiry w składzie: Ewa Luńska,

Jarosław Dutko i Jerzy Grabowski wyłonili finalistki. Na czwartym miejscu uplasowała się Anna Luberażki III LE. Trzecie miejsce przyznano Annie Zalewskiej z klasy I LE, drugie miejsce zajęła Wioletta Śmiechowska z klasy IV LE, pierwsze miejsce przyznano Małgorzacie Sadlos z

klasy III LE za odważną i najbardziej profesjonalną interpretację tekstu.

Nagrody książkowe wręczył dyrektor szkoły Roman Szmelter. Konkurs odbył się w kame-

ralnym gronie uczniów szkoły. Miejmy nadzieję, że w przyszłym roku zarówno liczba uczestników jak i publiczności będzie znacznie większa.

Kaja

Urząd Stanu Cywilnego Sadlinki: zmarła jedna osoba	Urząd Stanu Cywilnego Prabuty: zmarło sześć osób
Urząd Stanu Cywilnego Gardziej: zmarły dwie osoby	Urząd Stanu Cywilnego Kisielice: zmarła jedna osoba

Wymiana kart stałego pobytu

W związku z wejściem w życie nowej ustawy o cudzoziemcach przewidziano wymianę przez nich kart stałego pobytu. Ustawa ta dotyczy jednak tylko tych osób, które nabyły karty przed 27 grudnia 97 roku.

Karty stałego pobytu podlegają wymianie w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie

ustawy, czyli do 26 czerwca 1998 roku. Osoby posiadające karty mają obowiązek złożenia do wojewody elbląskiego wniosku o jej wymianę.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego w Elblągu w pokojach nr 3 oraz 15, w godzinach urzędowania lub pod numerem telefonu: 233-70-01 wew. 2289 lub 2298 oraz 233-11-31.

Do wniosku należy dołączyć

dwie kolorowe fotografie wykonane na miękkim papierze, o wymiarach 4,5 cm x 3,5 cm (lewy półprofil).

Dodatkowo należy również przedłożyć posiadaną kartę, paszport, dokument mówiący o zameldowaniu na pobyt stały oraz numer ewidencyjny tzw. PESEL. Wymiana kart kosztuje 30 złotych. Gdy cudzoziemiec nie wystąpi z wnioskiem o wymianę karty w podanym wyżej terminie, jego dotychczasowy dokument podlega unieważnieniu.

Wika

Małgosi Szymańskiej-Król i panu dyrektorowi Mariuszowi Królowi wyrazi głębokiego współczucia z powodu śmierci Ojca i Teścia składają

pracownicy II Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie

OFERTA WIOSENNA

- glazura, terakota - hurt, detal, ceny producenta
- pustaki, dachówki firmy Leier - ceny producenta
- kleje, fugi, listwy wykończeniowe
- gresy, płytki mrozoodporne
- klinkier
- systemy dociepień
- budynków
- glazury tryklowe
- ceramika i armatura łazienkowa
- drabiny aluminiowe

62-500 Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel./fax 055 279-82-38, 279-39-55 wew. 26.

● NISKIE CENY ● RABATY ● RĄTY

Agencja Towarzystwa "Dama"

ul. Debowa 14, 22-300 Elbląg
tel. (055) 235 43 52
Zapraszamy 16.00-6.00

DRZWI, OKNA, WITRYNY

termoizolacyjne, aluminiowe oraz ścianki, werandy, zabudowy balkonów, ogrody zimowe

- wyrób własny
- projektowanie, produkcja, montaż
- osuszanie ścian budynków zawilgoconych od gruntu.

ARBUD Elbląg, ul. Królewska 95A
tel./fax 234-63-95

BRAMY GARAŻOWE PRZEMYSŁOWE I WJAZDOWE PEŁNA AUTOMATYKA KOMINKI

cumulus

82-300 Elbląg, ul. Odrodzenia 37, tel.(055) 235 66 66

ZARZĄD GMINY KWIDZYN

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 89, poz. 415 z późn. zm.) oraz Uchwałą Rady Gminy Kwidzyn zawiadamia o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego gminy Kwidzyn zatwierdzonego Uchwałą Nr III/21/90/Dz. Urz. Woj. Elbl. Nr 20 poz. 152).

Przedmiotem projektu planu jest zagospodarowanie terenów dla potrzeb zabudowy jednorodzinnej na osiedlu mieszkaniowym w Rakowcu. Orientacyjne granice terenu osiedla obrazuje załącznik nr 1 znajdujący się w Urzędzie Gminy Kwidzyn, pok. 32 (do wglądu w godzinach urzędowania).

Zainteresowani mogą zgłaszać wnioski na piśmie do ww. projektu zmiany planu jw. W n i o s k i do ww. projektu zmiany planu w formie pisemnej należy składać w Urzędzie Gminy Kwidzyn, ul. Grudziądzka 30, w terminie 21 dni od daty ukazania się ogłoszenia, tj. do dnia 5 maja 1998 r.

Wniosek powinien zawierać nazwisko i imię oraz adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Salony Meblowe

Synak Meble

Salon Meblowy Kwidzyn
ul. Toruńska 36, tel. 279 32 88

Od 5 do 10% RABATU

NIE PRZEGAP OKAZJI!

Promocja do wyczerpania asortymentu

Nowości
Dąbek Meble

Nowości
Iliko

Nowości
Fabryka Mebli "Domont"

Festiwal dziecięcej radości KOLOROWA NUTKA DLA PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNEGO NR 1 W KWIDZYŃNIE

180 dzieci z województwa elbląskiego wzięło udział w Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Kwidzynie. Festiwal, w którym główną nagrodą była Kolorowa Nutka, zorganizowano już po raz czwarty.

21 marca na scenie kwidzyńskiego teatru zaprezentowali się soliści i zespoły z 17 przedszkoli województwa elbląskiego. Zdobywcą Kolorowej Nutki, głównej nagrody, ufun-

durowa osiadały w Elblągu, trafiła w ręce dzieci z Przedszkola nr 1 ze Sztumu z zespołem pt. Ziemia - zielona wyspa, w wykonaniu Małgosi

Nie tylko jury przyznawało

Niepubliczne Przedszkole nr 3 „Bajka” z Braniewa zdobyło nagrodę publiczności

prób i przygotowań. Powtarzano przygotowane wcześniej elementy - oczekiwano aż pojawią się artyści. Wiele młodych artystów widać było tremę. Dla wielu z nich był to zapewne pierwszy występ. Byli też tacy, którzy nie bardzo przejmowali się występem.

Głównym organizatorem im-

Festiwalowe piosenki

„Karuzny taniec” w wykonaniu dzieci z Przedszkola nr 23 w Elblągu rozpoczął festiwalowe zmagania. Występ przygotowały Jolanta Piat, Małgorzata Garuszeńska i Izabela Szmít. Jako drugie zaprezentowało się Przedszkole Bartek z Malborka. Piosenka „Boca hica” wykona-

przygotowały Dorota Widak i Lidia Gułkawska. Trzeci występ przybrał formę konkursu nagród. Niepublicznemu Przedszkolu nr 3 „Bajka” w Braniewie, Dagmara z rodzinnym kapeluszu i czerwonymi włosami zaspiewała piosenkę „Wolaj słońce”, którą publiczność oceniła najwyżej. Występ przygotowała Mirosława Wojtczak.

Następni wykonawcy to Przedszkole Integracyjne w Kwidzynie - piosenka „Zabiorę brata na koniec świata” przygotowana przez Dorotę Urbaniąską i Agnieszka...

Niebieska Nutka pojechała do Przedszkola nr 1 w Sztumie

piosenka „Kolorowa lambda” w wykonaniu Artura i Natalii, przygotowana przez Danutę Ołowską. Przedszkole nr 29 w Elblągu - piosenka „Płynie wesołe” przygotowana przez Elżbietę Dybąłę i Cecylię Marszałek. Przedszkole nr 1 w Nowym Stawie - piosenka „Kaszanki”. Przedszkole Miejskie w Malborku - piosenka „Dłonie”. Przedszkole nr 4 w Kwidzynie z piosenką „Witaminki” przygotowaną przez Małgorzatę Senkiewicz.

prezentację zakończyło Przedszkole z Nebrowa Wielkiego, które przedstawiło piosenkę „Jestem Gabrysia” przygotowaną przez Elwirę Lewicką i Elżbietę Paiman.

Czas oczekiwania na werdykt jurorów umożliwił występ zespołu tanecznego „Akant” z Sadlink. Na scenie poza konkursem pojawiły się prawdziwe „Różowe czesnie” z Przedszkola nr 23 w Elblągu. Był to także pozegnanie zimy przez dzieci z Przedszkola Integracyjnego w Kwidzynie.

Nie zabrakło festiwalowej piosenki, którą na scenie zaspiewali zapraszając do wspólnego wykonania autorstwa

Kolorową Nutkę zdobyły dzieci z Przedszkola Niepublicznego nr 1 w Kwidzynie

dowanej przez burmistrza Kwidzyna, została Przedszkole Niepubliczne nr 1 w Kwidzynie. Piosenka wykonana przez Syl-

nę Kozłową, Renatę Mosakowską i

„Jestem Gabrysia” - śpiewali dzieci z Nebrowa Wielkiego

prezy i pomysłodawcą jest Przedszkole nr 2 w Kwidzynie, które piosenką w wykonaniu dzieci już po raz czwarty przywitało wiosnę. Do Kwidzyna przyjechali wiceprezydent Elbląga Jerzy Miller oraz Irena Matuszewska i Renata Banaszyńska z Kuratorium Oświaty w Elblągu. Na IV Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Dziecięcej Kwidzyn '98 nie zabrakło przedstawicieli kwidzyńskiego samorządu. Do teatru przybyli przewodniczący Rady Miejskiej Ireneusz Niziołek i wiceburmistrz Roman Bera.

Magda, Justyna i Manusz a

Większą treść miały wychowawczynie niż dzieci. Swoje maluchy dopinguje przedstawicielka Przedszkola nr 1 ze Sztumu

Złota Nutka dla Przedszkola nr 27 z Elbląga

najbardziej przypadła jurorom do gustu, mimo że - jak podkreślił dyrektor Kwidzyńskiego Centrum Kultury Mieczysław Dzikowski, kierujący jury - każdy wykonawca zasłużył na kolorową nutkę. Występ laureatek dzieci z Przedszkola nr 1 przygotowały Alicja Kizinska, Ewa Jamrozek i

Przed występem

Widownia już na pół godziny przed występem wypełniła się niemal po brzegi. Każde wolne miejsce nie tylko na widowni wykorzystane było do ostatnich

„Wiosenny walczyk” w wykonaniu dzieci z Przedszkola nr 2 w Kwidzynie przywitał widzów uczestników Festiwalu

Dyrektor Renata Mosakowska może być zadowolona z udanej imprezy

Kolejną turą wykonawców to Przedszkole nr 34 z Elbląga z piosenką „Prywatka małolatka”, którą przygotowała Izabela Szmít. Niepubliczne Przedszkole nr 3 z Kwidzyna z piosenką „Chory bęben” przygotowaną przez Alicję Kizinską i Irenę Luga. Przedszkole nr 27 z Elbląga z piosenką „Piękny świat”. Przedszkole nr 6 z Kwidzyna z piosenką „Do przedszkola wpadły nutki”, przygotowaną przez Grażynę Frankowską. Festiwalowe

Gabriela Skoczyńska wraz z Natalią i Emilią. IV Wojewódzki Festiwal Piosenki Dziecięcej Kwidzyn '98 był jednym wielkim świętem radości i optymizmu, którym wypełnił się teatr. Należy podkreślić, że organizatorzy, czyli Przedszkole nr 2 w Kwidzynie, przygotowali imprezę bardzo profesjonalnie, nie zapominając nawet o materiałach prasowych.

Marta Rozalska. Drugą nagrodę, Złotą Nutkę ufundowaną przez prezydenta Elbląga, zdobyły dzieci z Przedszkola nr 27 w Elblągu. Druga nagroda pojechała do Elbląga za sprawą Tatiany, która zaspiewała piosenkę „Piękny świat” przygotowaną przez Ewę Tomczyńską. Trzecia nagroda, czyli Niebieska Nutka, ufundowana przez

OFERTA NA WIOSNĘ

- boazene PCV, listwy wykończeniowe
- siding i listwy wykończeniowe,
- panele i listwy drewnopodobne MDF,
- parapety zewnętrzne i wewnętrzne do okien PCV
- podgrzewacze wody: SIEMENS, BOWAR,

82-500 Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel. (055) 279-62-39.

HURT-DETAL

- duża gama kablny przysięcznych także ze szkła hartowanego
- wanny narzeczne
- kotły gazowe c.o. dwufunkcyjne
- lata „JUNKERS” (ceny importera)
- złazki, rolety również do okien PCV

PHU anwi TELECOM HURT DETAL

BIURO HANDLOWE: MALBORK ul. Mickiewicza 84, tel. (0-55) 272 20 96
Punkt sprzedaży: KWIDZYN ul. Batalionów Chłopskich 58, (055) 279-95-96
TCZEW, ul. Wojska Polskiego 22 (DH Retman), tel. (069) 31 29 40 wew. 44

- telefony komórkowe GSM
- telefony, telefaksy
- centrale telefoniczne
- kserokopiarki, alarmy
- sprzęt audio/video, domofony
- usługi

PANASONIC - ERICSSON - SIEMENS - ALCATEL - NOKIA

ma Wex

MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 272-51-28

sprzedaż hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej wulkanizacja i komputerowe wyważanie kół

Biuro wyborów i remontów elektrycznych

Spotkania z Kwiatkiem

Oześć kochani, ponownie wita Was Kwiatek! Minął już cały miesiąc od naszego ostatniego spotkania. Jak na pewno dobrze wiecie za parę dni Wielkanoc. Pragnę zaproponować Wam poznanie kolejnych bokaterów naszej serii, tym razem z książeczki pt. „Wielkanocny stół”.

Te dwa rysunki różnią się od siebie tylko pięcioma szczegółami. Myślę, że znajdziecie je bez problemu.

Powodzenia!

„ELKOMP”
UL. KOCHANOWSKIEGO 11
82-500 KWIDZYN
TEL. 279 47 49

REMBUD

Firma z niemieckim szlaczem. Kompleksowa budowa domów, remonty kapitałowe, malowanie, kafelkowanie, siding, montaż płyt gipsowych, układanie podłóg itp.

tel. pon-pt. 0532 194 29
pt-pon. (055) 275 12 81

Nie płac wiści, niż musisz. Kupuj tartace i inne wyroby tartaczne w Gdąńskim Przemysle Drzewnym w Suszu, ul. Piastowska 31, tel. 278-60-06, fax 278-74-05 po najlepszych cenach. Przyjdź, kup, a zostaniesz naszym stałym klientem.

Autoryzowany Przedstawiciel Urzędzeń Fiskalnych **OPTIMUS ic**

- * sprzedaż
- * doradztwo
- * autoryzowany serwis

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

badminton
Rozgrywki mężczyzn i kobiet

1 kwietnia, w środę, o godzinie 19.00 „Pantery” zmierzą się z „TKKF IP”, o tej samej godzinie mecz rozpocznie „MW DK-„Niteł” oraz „Refineria SP 2” - „Firma Rybicki”...

piłka nożna
Porażka Rodła

W sc bote, 28 marca Rodlo Kwidzyn przegrało z Bałtykiem Gdynia, na kwidzyńskim boisku 0:2. Wporównaniu z trzema poprzednimi meczami gospodarze zaprezentowali się bardzo słabo.

Sportowy tydzień

Młodzieżowe Towarzystwo Sportowe „Miedzyszyński, Ośrodek Sportowy oraz Miejsko-Młodzieżowe Towarzystwo Sportowe serdecznie zapraszają na rozgrywki, które odbędą się w obiektach sportowych Kwidzyńskiego Centrum Sportu i Rekreacji.

piłka nożna
Sukces budowlanki

Na basenie Zespołu Szkół Zawodowców w Wieluniu rozegrane zostały Mistrzostwa Polski Szkół Budowlanych w Pływaniu. Ogółem udział wzięło piętnaście mekskich drużyn oraz cztery żeńskie z terenu całego kraju.

tenis stołowy
Kto zdobędzie puchar „Kuriera”?

24 oraz 26 marca rozegrano pierwszą z trzech edycji rozgrywek turniejowych w tenisie stołowym. Zwycięzcy turnieju, którzy zostaną wyłonieni w połowie kwietnia, otrzymają w nagrodę puchar „Kuriera Kwidzyńskiego”.

piłka ręczna
Juniorki młodsze zwyciężyły

28 marca w hali sportowej KCSIR przy ulicy Mickiewicza w Kwidzynie rozegrano mecz ligi strefowej piłki ręcznej kobiet, w kategorii juniorek młodszych. Zawodniczki MKS Kwidzyn spotkały się z drużyną MKS „Sambor” Tczew i pokonały je 32:16.

koszykówka
Przegrana MTS Kwidzyn

29 marca w sali gimnastycznej przy ulicy Kamiennej odbył się mecz ligi strefowej piłki koszykowej kadetów, pomiędzy MTS Kwidzyn i Zryw II Toruń. Organizatorem meczu był MTS Kwidzyn.

rydzy sportowy
Ligamijska

23 marca odbyły się dwie rozgrywki: Lancet - Kokoszka 12-18, Bez Atu - Tytko Impas 10-20. Skład drużyny Lancet: K. Pinkowska, J. Pinkowski, J. Kozłowski, A. Dobowski, K. Koszka: Z. Kimpel, J. Strychalski, W. Pułka, D. Preis.

Z Haczykiem w Herbie

Regulamin Amatorskiego Połowu Ryb PZW
Lowanie ryb drapieżnych \$5
1. Ryby drapieżne na przynęty naturalne można również łowić na dwie wędkę.

jeździectwo
Wielki sport wraca do Miłosnej

To, że Kwidzyn w całej swej powojennej historii był wyraznym punktem na sportowej mapie Polski, zawdzięczamy przede wszystkim działalności Stada Ogierów w Miłosnej. Tu powstał jeden z najsilniejszych do dzisiaj klubów jeździeckich, stąd wywodzi się liczni reprezentanci i mistrzowie kraju.

ZARZĄD
GMINY KWIDZYN

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 89 poz. 415 z późn. zm.) oraz Uchwałą Nr XXXII/142/97 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 1.08.1997 r. zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kwidzyn zatwierdzonego Uchwałą Nr XVII/72/92 (Dz. Urz. Woj. Elbl. Nr 9 poz. 33).

Przedmiotem projektu planu jest naniesienie przebiegu przez obszar tejże gminy gaziociągu wysokiego ciśnienia DN 500 próba 8,4 MPa z Włocławka do Gdyni. Orientacyjne granice trasy gaziociągu obrazuje załącznik nr 1 znajdujący się w Urzędzie Gminy Kwidzyn, pok. 32 (do wglądu w godzinach urzędowania).

Zainteresowani mogą zgłaszać wnioski na piśmie do ww. projektu zmiany planu jw. Wnioski do ww. projektu zmiany planu w formie pisemnej należy składać w Urzędzie Gminy Kwidzyn, ul. Grudziądzka 30, w terminie 21 dni od daty ukazania się ogłoszenia tj. do dnia 5 maja 1998 r.

Wniosek powinien zawierać nazwisko i imię oraz adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Autotak advertisement featuring images of cars like Maluch, Uno, Siena, and Bravo with their prices and specifications.

Advertisement for sports equipment including bicycles, rowing machines, and other fitness gear, with prices and contact information.

Advertisement for INDECO real estate services, featuring a large image of a building and text about real estate transactions.

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK

Od 30.03 do 5.04 dyżuruje apteka „Nova” przy ul. Chopina 9. Od 6.04 do 12.04 dyżuruje apteka „Cefarm” przy ul. Korczaka 10 b.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn, ul. Warszawska 112, telefon 279-31-62.

Lecznice dla zwierząt: ul. Warszawska 112, tel. 279-38-61, czynna w godz. 9.00-16.30 i 19.00-20.00, w niedziele i święta 11.00 - 14.00 ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.30-19.00, w soboty 9.00-11.00 (również wizyty domowe).

BIBLIOTEKI GMINNE

Gminna Biblioteka Publiczna Mareszka, ul. Długa 25; tel. 279-33-22 wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00...

BIBLIOTEKI MIEJSKIE

Wypożyczalnia dla dorosłych: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-18.00...

PKP ODJAZDY

ZDUNSKA WOLA KARSZNIŃSKA 10.00 TORUŃ 6:37; 10:00; 14:32; 15:58; 18:54 GRUZIADZ 6:37; 10:00; 12:15...

PKP PRZYJAZDY

ZDUNSKA WOLA KARSZNIŃSKA 17.09 TORUŃ 8:29; 15:21; 17:08; 19:44; 21:27...

PKS ODJAZDY

GDANSK 6.00; 12.45 MALBORK 6.00; 8.00; 9.35 (kurs przyspieszony); 10.50; 12.45; 14.10; 17.35 (kurs przyspieszony)...

DYŻURY RADNYCH

8.04.1998 r. Barbara Wilk-Malinowska okręg wyborczy nr 3 Marek Sitnicki okręg wyborczy nr 10...

KLUB ABSTYNETA

Punkt Konsultacyjny Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 279-40-19 - informacje, porady, konsultacje w problemach uzależnień od alkoholu...

PROGRAM KINA

1.04 „Titanic” - godz. 19.00 2.04 „Titanic” - godz. 16.15; 20.00 3. 4.04 „Titanic” - godz. 16.00;

NA DUŻYM EKRANIE

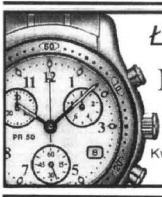
„Titanic” „Titanic”, nazwany „niezapomnianym”, wyruszył w swą pierwszą... „Titanic” narodziło wiele mitów i legend. Stały się one tematem niezliczonych filmów, powieści, poematów...

określić można jako genjosa epoki edwardiańskiej, staje się odważną młodą kobietą, stojącą u progu nowego życia... Rola Jacka Rose’a powierzeni dwóm młodym aktorom, zdobywającym sobie coraz większe uznanie...

Pytanie: Kim gra główne role w „Titanicu”? Cztery pierwsze osoby, które w czwartek po godz. 14.00 zadzwonią do redakcji...

Program Telewizji Kablowej Kwidzyn

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Zakończenie programu sobota 4.04.98', '18.15 TWK - skrót', '8.45 Zaprośnienie na weekend'.

Łubiński zegarki NAJWIĘKSZY WYBÓR Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 52

KASY FISKALNE Drukarki Fiskalne * sprzedaż * doradztwo * autoryzowany serwis PHU Interbiuro, ul. 3 Maja 10

SUPER PROMOCJA! TELEWIZORY DUŻY WYBÓR NAJLEPSZE MARKI TECHTRONIK UL. TARGOWA 11A, TEL. 279-72-65

HOROSKOP

Horoscope table with columns for signs (Baran, Bliźnięta, Rak, Koziorożec, Waga, Skorpion, Strzelec, Księżyc, Ryby) and corresponding astrological text.

KRZYŻÓWKA

Crisscross puzzle grid with clues in Polish. Includes words like 'SŁOWNIK', 'POMOCNIK', 'ZADANIE'.

15x15 grid for crossword puzzle solutions.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 14 (259) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • OLSZTYŃSKIE • TORUŃSKIE 2.04.1998 r.

Pierwsze mieszkania TBS

Rada Miejska w Kwidzynie uchwaliła stawkę czynszu regulowanego dla mieszkań, które powstaną w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Jak wynika z kalkulacji, gdyby w tym roku lokatorzy 100 budowanych mieszkań wprowadzili się do nich, to musieliby zapłacić 4,69 zł za m². Uchwała przyjęta przez radnych jest czysto techniczna, gdyż uchwalenie czynszu jest warunkiem dalszych zabiegów o uzyskanie kredytu z Kra-

jowego Funduszu Mieszaniowego na budowanie mieszkań na wynajem.

Budowa mieszkań już ruszyła. Lokatorzy przed wprowadzeniem się będą musieli wpłacić kaucję w wysokości 10 proc. kosztów lokalu. TBS w miarę pozyskiwanych środków, planuje budowę kolejnych mieszkań, co jest jednym z elementów przyjętego przez samorząd Kwidzyna programu rozwoju mieszkalnictwa w mieście.

Basen w Gniewinie

Zamiary związane z budową basenu kąpielowego przy Szkole Podstawowej w Gniewinie, znalazły się w sferze realizacji. Wprowadzić dziś jest to dopiero „dziura w ziemi”, ale latem 2000 r. pierwsi amatorzy kąpeli będą mogli umoczyć nogi. Obiekt zostanie połączony z budynkiem szkolnym krytym przejściem. Umowa, którą gmina podpisała z wykonawcą, opiewa na sumę ok. 5 600 000 złotych. Według wstępnych szacunków i ustaleń, ponad 30 proc. całej inwestycji zostanie sfinansowane ze źródeł pozabudżetowych gminy. KW

Budka szczęścia

Kolektura TOTO przy ulicy Piastowskiej w Suszu to prawdziwe Eldorado. Ostatnio wygrano tu aż 4,5 miliarda starych złotych!

Często trafiają się wygrane po kilka tysięcy. Przez ostatnich kilka lat trafiono kilka nagród głównych w Express i Super Lotku. Niedawno też mieszkanki Susza w Super Lotka wygrał malu-

cha i kwotę, która starczyłaby jeszcze na kupno połowy samochodu. Ludzie na kupony wydają czasem ostatnie pieniądze. Są tacy klienci, którzy wygrywają regularnie. Nieliczni zdają się na komputer w kolekturze, który sam wybiera numery metodą „chybil-trafil”.

Conoco obok Makro

Podgdyńska hurtownia Makro Cash & Carry, jak to dzieje się także w innych krajach, przyciąga kolejnych inwestorów, którzy - w sąsiedztwie licznie odwiedzanej placówki handlowej - mają nadzieję „kręcić” swoje interesy. Mowa tu o amerykańskim koncernie Conoco, który zawarł już porozumienie z MC&C w sprawie wybudowania w bezpośrednim sąsiedztwie dużego centrum obsługi samochodów - z myjniemi, sklepami, punktami usługowymi i stacjami benzynowymi. **cd. na str. 2**

Przysiadamy do kilku samochodach wyposażonych w rodzaj napędu nowej generacji - napęd hybrydowy. Przypomnijmy dla pełnej jasności, że jest to system dwóch współpracujących silników - benzynowego i elektrycznego, włączających się oddzielnie bądź jednocześnie, w zależności od potrzeby podróży.

Premiera hybrydowego malucha

Dotychczas były to samochody duże, najczęściej luksusowe, o dużej pojemności, aby pomieścić nie tylko dwie jednostki napędowe i niezbęd-

ny zestaw akumulatorów, ale też przynajmniej pięć osób z bagażem. Teraz przyszedł czas na samochody małe. Pierwszym maluchem z hybrydowym napędem - cylindrowym silnikiem benzynowym z bezpośrednim wtryskiem paliwa, zintegrowanym z silnikiem elektrycznym - jest honda logo.

Zapowiadana w sieci handlowej na koniec br.,

reklamowana jest jako idealny pojazd miejski. Silnik spalinyowy zapewnia mu moc 70 KM, natomiast silnik elektryczny - dodatkowych 13 KM, które stanowią swego rodzaju „rezerwę taktyczną”, np. w przypadku większego poboru mocy podczas przyspieszania. Tutaj również energia elektryczna pochodzi z efektu bezwładnościowego hamowania, a także może być czerpana z domowej sieci. Samochód jest dzięki temu tańszy w eksploatacji, a przede wszystkim emituje mniejsze ilości spalin. W sprzedaży w Europie logo pojawi się ma za rok.

Auto-Moto na str. 21-29

Chcą współdecydować

Sąd Wojewódzki w Gdańsku zarejestrował Stowarzyszenie Obywatelskie na Rzecz Rozwoju Gminy Władysławowo. Jego założyciele, mieszkańcy miasta, zapewniają, że celem ich jest rozwijanie wiedzy o regionie, a przede wszystkim rozwój gospodarczy gminy. Rozumieją przez to podniesienie poziomu życia społeczności, propagowanie działań proekologicznych, rozwój infrastruktury turystycznej i kulturalnej, podnoszenie estetyki regionu, typowanie terenów pod budownictwo mieszkalno-pensjonatowe, dążenie do utworzenia stref przemysłowych oraz niesienie pomocy najuboższym mieszkańcom gminy. Wszystko także poprzez sprawowanie społecznej kontroli (poprzez rekomendowanych przez stowarzyszenie radnych) nad pracą Urzędu Miasta.

Z obserwacji pracowników opieki społecznej wynika, że obiad finansowany przez gminę, to coraz częściej jedyny gorący posiłek, na który mogą liczyć dzieci z najuboższych rodzin. Niestety, gminom brakuje środków na taką działalność - z jednej strony, a z drugiej - wyśrubowane warunki uzależniające udzielenie tego rodzaju pomocy od wysokości dochodów w rodzinie, nie pozwalają dożywać tych wszystkich, którzy rzeczywiście tego potrzebują.

NA GARNUSZKU GMINY

Dorośli wołają otrzymać pieniądze, za które - wmiśnani w tłum innych klientów - sami wykupią „gminny” obiad we wskazanym barze

Większość gmin rezygnuje natomiast z finansowania obiadów osobom dorosłym, ograniczając ją do zaledwie kilku klientów opieki społecznej. Z reguły są to osoby, o których wiadomo, że nadużywają alkoholu. W ich przypadku dożywianie to jedyna forma, która daje gwarancję, że resztki finansowe pomoże „adresatowi”. Wszelkie zasiłki finansowe są natomiast zamieniane na alkohol.

Pomoc z opieki społecznej, np. w formie dożywiania, należy się osobie samodzielnej, której dochód nie przekracza 333 zł (brutto), w przypadku

rodzin wieloosobowych dochód na pierwszą osobę w rodzinie nie może przekraczać 302 zł, na drugą i dalsze osoby w wieku poniżej 15 lat - 152 zł, powyżej 15 lat - 213 zł.

W Tczewie, w ubiegłym roku, pomocą „obiadową” zostało objętych 1347 dzieci. W okresie minionych wakacji, z darmowych obiadów korzystało 423 uczniów tczewskich szkół - większość z nich brała udział w organizowanej przez gminę Akcji Lato. Również podczas ostatnich ferii zimowych, z dożywiania korzystało 522 uczestników zimowisk organizowanych przez tczewskie szkoły **cd. na str. 3**

Opłatny podgląd na miasto

Sopot jest kolejnym po Kwidzynie miastem na Wybrzeżu, które zdecydowało się na założenie „podglądu” na centralnym „deptaku” - ul. Bohaterów Monte Cassino, który jest zarazem szczególnie narażony na akty chuligaństwa. Wzdłuż całej ulicy zamontowanych zostanie kilkanaście kamer telewizji przemysłowej, z których jednak tylko osiem będzie prawdziwych. Pozostałe to precyzyjne atrapy, mające na celu dodatkowe odstraszenie osobników o nieczystrych zamiarach.

Za wykonanie tego systemu monitoringu miasto zapłaci 219 tys. zł firmie, która wygrała publiczny przetarg. (Najkosztow-

niejsza oferta opiewała na ponad 500 tys. zł). Zrealizowany system będzie częścią ogólnego Zintegrowanego Systemu Bezpieczeństwa, jaki radni Sopotu postanowili opracować i wdrożyć na życzenie mieszkańców. **cd. na str. 2**

OPEL
CZĘŚCI
I AKCESORIA
80-395 Gdańsk
ul. Kołobrzaska 65/67
tel. 557-02-83
Sprzedaż stała
i na zamówienie

cd. ze str. 1

- W tym roku dożyliśmy nieco ponad 1000 dzieci. Ilość fundowanych obiadów znacznie spadła, a wynika to z braku środków w budżecie gminy - tłumaczy Julita Jakubowska, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tczewie.

W minionym roku - w październiku i listopadzie, opieka społeczna finansowała dożywianie także w przedszkolach.

Darmowe obiady otrzymywało 22 przedszkolaków. W miarę dysponowania środkami, tczewski MOPS zamierza wrócić do tego rodzaju pomocy najmłodszym mieszkańcom miasta.

Jeśli chodzi o dożywianie osób dorosłych, Tczew jest jednym z nielicznych miast na Pomorzu, gdzie w ten sposób pomaga się aż trzystu osobom (w ubiegłym roku 340). Najubożsi mają do dyspozycji stołówkę MOPS-u oraz dzienne domy pobytu, gdzie posiłki spożywają osoby korzystające z usług placówki.

- W ciągu ostatnich lat daje się zaobserwować znaczne zubożenie społeczeństwa. To efekt między innymi długotrwałego bezrobocia. Przybywa ludzi, którzy nie potrafią racjonalnie gospodarować skromnymi pieniędzmi, wzrasta zadłużenie czynszowe lokatorów budynków komunalnych i spółdzielczych - tłumaczy Julita Jakubowska.

Na garnuszku gminy

W Redzie, z pomocy w formie dożywiania korzystają w zasadzie wyłącznie dzieci. Wyjątkiem jest około 5-7 osób dorosłych (ta liczba jest „ruchoma”).

- Są to albo ludzie zupełnie samotni, albo tacy, którzy nie mają warunków, aby przygotować sobie samodzielnie posiłek. Dożywianie bywa także formą zasiłku, jeśli istnieje obawa, że pomoc finansowa zostanie wykorzystana na zakup alkoholu. Dorośli zwykle wolą jednak otrzymać pieniądze niż obiady - tłumaczy Małgorzata Kleba - kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Redzie.

MOPS zapewnia także całodobowe wyżywienie pięciu podopiecznym przebywającym w domu Fundacji Rodzina Nadziej.

Opieka społeczna koncentruje się jednak na dożywianiu dzieci. W ten sposób wspomaganym jest 124 uczniów z trzech szkół podstawowych i jednej specjalnej w Redzie.

- Gdyby kryteria przyznawania pomocy osobom ubogim nie były tak zaostrzone, należałoby tej pomocy udzielić jeszcze wielu dzieciom. Szacuję, że w tej chwili gmina zapewnia obiady około 90 proc. dzieci, które takiej pomocy potrzebują - mówi Małgorzata Kleba.

W Kościerzynie, z bezpłatnego dożywiania korzystają może 3-4 osoby. MOPS finansuje im obiady w barze. Tutaj również klienci wolą zasiłek „do ręki”, ewentualnie refunduje się im zakupy w sklepie za określoną sumę.

Od stycznia kościerska opieka społeczna finansuje obiady 361 dzieciom ze 160 rodzin.

Jak do tej pory, ta forma pomocy kosztowała gminę 25 tys. 700 zł, ale Kościerzyna - jak zresztą większość ośrodków opieki społecznej czeka na obiecane dotacje centralne. Niestety, trudno przewidzieć, ile wyniesie dotacja, a więc nie można również zaplanować jak wielu dzieci można będzie jeszcze obdzielić obiadami.

W Wejherowie, z bezpłatnych obiadów korzysta 866 dzieci ze szkół podstawowych i średnich. Gmina wydała na dożywianie od stycznia około 100 tys. zł.

Wejherowski MOPS finansuje obiady średnio pięćdziesięciu osobom w ciągu miesiąca. Nie są to „stali bywalcy”, wielu z tych ludzi to bezdomni z terenu miasta i spoza rejonu.

- Społeczeństwo ubożeje. Mimo poprawy w statystykach, nadal bezrobocie jest ogromnym problemem wielu rodzin.

Coraz częściej po pomoc do opieki społecznej zwracają się młodzi ludzie, zdrowi, w pełni sił, którzy nie są w stanie znaleźć pracy i zarobić na swoje, nawet bardzo skromne, utrzymanie - zauważa Irena Mikulska - kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie.

**Małgorzata
Kupper-Mykowska**

Wkrótce Wielkanoc, a tuż po niej tradycyjnie rozpoczyna się sezon wesołych miasteczek. Wszystko wskazuje na to, że będzie on w tym roku bardzo skromny na Wybrzeżu, gdzie kolejne tragiczne wypadki, spowodowane złym stanem technicznym karuzeli i diabelskich młynów, spowodowały nie tylko plajtę największego lunaparku, tzw. Crikolandu, ale także wyraźny odpływ klientów.

Tymczasem wiadomo, że „chleb nie zastąpi igrzysk” - których istotną namiastką we współczesnym świecie jest także możliwość uczestniczenia w atrakcjach lunaparkowych. Według wszelkich znaków na niebie

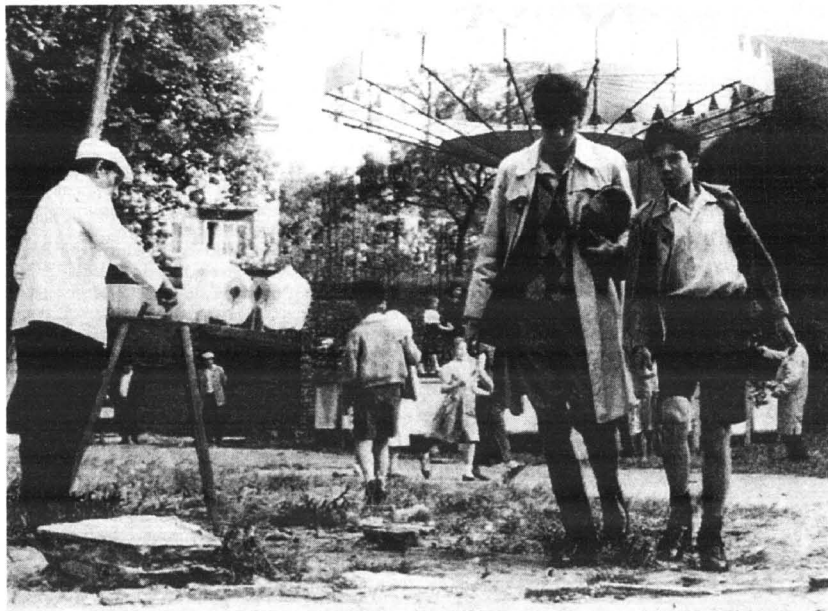
Komendy Wojewódzkiej w Gdańsku.

Fachowcy ci są zdania, że tylko na Wybrzeżu istnieje zapotrzebowanie na co najmniej 5-7 nowoczesnych i bezpiecznych wesołych miasteczek, nie tylko w Trójmieście, ale także w takich miastach jak El-

urządzenia dla wesołych miasteczek może produkować, ewentualnie importować i użytkować, a także kto powinien nad tym wszystkim sprawować pieczę.

Stało się tak wskutek ustawy z końca 1991 r. o organizowaniu i pro-

CHLEB NIE ZASTĄPI IGRZYSK

Polski przemysł popularnej rozrywki zatrzymał się na przełomie wieków - i pod względem technicznym, i prawnym, jak na tym kadrze z filmu Andrzeja Wajdy „Wielki Tydzień”

i ziemi, ich ograniczenie zatem nie jest zjawiskiem korzystnym. Jak bowiem twierdzą choćby kryminalodzy, ta forma rodzinnej rozrywki jest jednym z kilku ważnych, społecznych „wentyli”, dających możliwość rozładowania nadmiaru energii u pokątnej części mieszkańców. I to tej części, gdzie ów nadmiar energii, z braku innej możliwości, może być rozładowany przede wszystkim w aktach wandalizmu, chuligaństwa, a nawet zbrodni - twierdzą zgodnie policjanci z zachodniej Europy i...

bląg, Kwidzyn, Grudziądz, Tczew.

Niestety - smućąc się zarazem - w naszym kraju, z niezrozumiałych powodów, nie ma odpowiedniego „politycznego” klimatu do inwestowania w nowoczesne lunaparki, mimo że - poza może niewyszukaną, ale miłą rozrywką dla małych i dużych - dają one także niebagatelną zyski i sporo dodatkowych miejsc pracy. Ten niedostatek „klimatu” przejawia się m.in. brakiem jakichkolwiek przepisów, jednoznacznie mówiących, kto i jakie

wadzeniu działalności kulturalnej, która przekazała kontrolę nad lunaparkami organom gminnym, właściwym dla miejsca, gdzie rozstawia się wesołe miasteczko. W praktyce oznacza to, że właściciel lunaparku powinien uzyskać zgodę na organizację „imprezy plenerowej” na terenie gminy. Aby ją dostać, musi co najmniej na trzydzieści dni przed planowanym rozpoczęciem „imprezy” wystosować wniosek do właściwego organu urzędu gminy.

cd. na str. 4

Od 28 marca do 3 kwietnia w Krynicy Morskiej odbędzie się szkolenie pt.: „Autokreacja”, przeznaczona dla bezrobotnej młodzieży. Adresatami programu, wzorem lat ubiegłych są młodzi 18-25-letni bezrobotni pozostający bez pracy od ponad

su i firmy skupione wokół tej organizacji, w tym głównie: British Petroleum, Bank Światowy, Levi Strauss & Co. Europe. Autokreacja '98 realizowana jest we współpracy z „Forum Gorlice 2012” oraz z władzami Malborka, a finansowana przez British Petroleum.

w czasie takich symulowanych sytuacji, ocenić swoje mocne i słabe strony. Ważnym elementem warsztatów są zajęcia, których celem jest rozwinięcie motywacji, pobudzenie inicjatywy i entuzjazmu, przełamanie bierności i strachu. Dodatkowo nauczyć się będzie można sztuki

Autokreacja, czyli sztuka zdobywania pracy

12 miesięcy. „Autokreacja” jest przeniesiona, do Polski wersją szkoleń realizowanych już od połowy lat 80. w Europie Zachodniej. Przedsięwzięcie finansowane jest w całości ze środków organizacji pozarządowych. Autorami projektu są członkowie Brytyjskiego Forum Liderów Biznesu Księżki Walii (The Prince of Wales Business Leaders Forum).

W Polsce „Autokreacja” wspierana jest przez Forum Liderów Bizne-

Zajęcia prowadzone przez liderów z klubów pracy, doradców personalnych i psychologów, pomagają w zdobyciu wiedzy praktycznej, takiej jak: wstęp do przedsiębiorczości, zasady pisania życiorysu, listu aplikacyjnego, podstawy pracy z komputerem. Uczestnicy mają również okazję przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej z przyszłym pracodawcą, a po analizie materiałów video nagranych

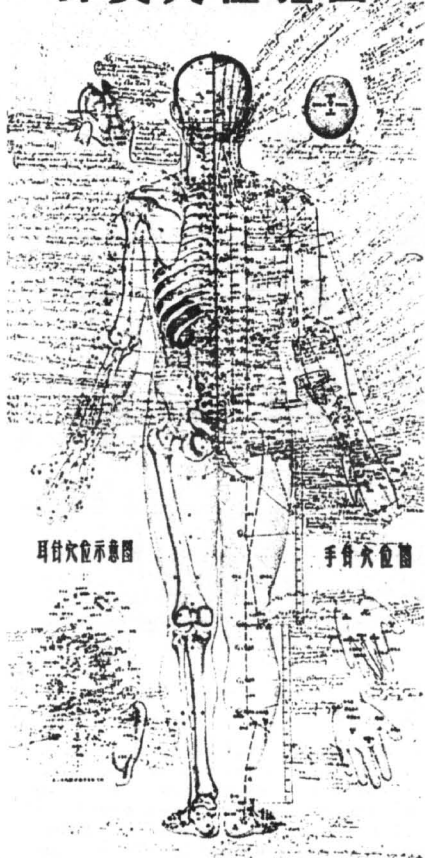
ki autoprezentacji.

Kurs przeznaczony jest dla 50 osób z województw: elbląskiego, olsztyńskiego i gdańskiego. Każdego roku prowadzona jest ocena efektywności programu. Kształtuje się ona na bardzo wysokim poziomie - blisko 60 procent uczestników ostatniej edycji w ciągu 6 miesięcy od ukończenia szkolenia podjęło pracę lub zdecydowało się na kontynuowanie nauki.

MOC IGŁY

Także tradycyjna, naukowo podbudowana medycyna coraz chętniej akceptuje i coraz częściej sięga do akupunktury. Najstarsze źródła wyjaśniające tajniki tej metody leczenia są zgodne co do tego, że najważniejszym momentem do rozpoczęcia takiej kuracji jest wiosna. A oto poglądy na ten temat polskiego autorytetu w dziedzinie akupunktury prof. Zbigniewa Garnuszewskiego.

针灸穴位挂图

- Akupunktura przestała już stanowić tabu w rozmowach z polskimi lekarzami...

- Tak, dziś się nie bijemy o prawo leczenia akupunkturą, choć jeszcze nie tak dawno, bo w latach siedemdziesiątych były ogólnie wskazania, aby tej dziedziny leczenia nie rozpowszechniać. Dopiero w 1978r. otrzymaliśmy pozwolenie na zorganizowanie pierwszej specjalistycznej poradni. Nasze pierwsze kursy ruszyły rok później, ale za to do dziś zorganizowaliśmy ich już kilkadziesiąt. Uprawnionych lekarzy akupunkturzystów mamy w kraju już około pół tysiąca, blisko 200 poradni, gabinetów i ośrodków leczenia akupunkturą.

- Z wykształcenia jest pan fizyjątrą, czyli specjalistą leczenia gruźlicy płuc. Jak to się stało, że poświęcił się pan akupunkturze?

- No cóż, ze Szczecina, gdzie dosłużyłem się profesury, niedaleko było nad morze. Właśnie moje zamorskie podróże i nowe doświadczenie sprawiły, że mogłem poszerzyć i pogłębić moją wiedzę. W Nigrze, na przykład, zetknąłem się z zabiegiem zwanym u nas skaryfikacją (płytkie nacięcia skóry nożykiem), właśnie taką tamtejszą akupunkturą, powszechnie i ze skutkiem stosowaną. Muszę wyjaśnić, że w wielu krajach afrykańskich, w których nadal mało jest lekarzy wyszkolonych w Europie, powszechnie stosuje się dawne afrykańskie metody ludowe, w niektórych chorobach działające całkiem skutecznie.

Po powrocie z Afryki, w której spędziłem prawie 3 lata, nadal interesowałem się ludową medycyną afrykańską, a z czasem zainteresowaniem objąłem również nauki medyczne Dalekiego Wschodu.

- Inaczej mówiąc, do akupunktury przekonał się pan w kraju, po rozejrzeniu się po świecie?

- Niezupełnie. W roku 1971 skorzystałem z nadarzającej się sposobności i popłynąłem jako lekarz okrętowy na ekspresowcu „Kuźnica” na Daleki Wschód. Pierwszy postój wypadł w Singapurze. I właśnie tam po raz pierwszy zetknąłem się z akupunkturą. Jeden z oficerów statku wóził ze sobą chorą żonę, pragnąc, by poddała się zabiegom akupunktury powszechnie stosowanym na Wschodzie.

Kobieta ta cierpiała na niedowład połowy ciała i chodzenie sprawiło jej wielką trudność. Ze względu na to, że konwencjonalne metody medycyny europejskiej nie przyniosły poprawy, postanowiła ona szukać pomocy u lekarzy chińskich. Mąż chorej zamówił konsultację u znanego akupunkturzysty, Chińczyka, doktora Siou w Singapurze i prosił mnie, abym towarzyszył chorej, która w ostatniej chwili zaczęła się wahać.

- Z jakim skutkiem?

- Jakkolwiek byłem wtedy jeszcze nastawiony sceptycznie do akupunktury, to musiałem przyznać, że zabiegi nakłuwania wykonane u naszej chorej odniosły wyraźny skutek i poprawiły sprawność ruchową pacjentki. A tamta wizyta w Singapurze, u dr. Siou, stała się pierwszym krokiem na mojej drodze do leczenia tą metodą. Jej znajomości pogłębiłem w trakcie dalszego rejsu, w ośrodkach tradycyjnej medycyny orientальной, w Hongkongu i w Japonii. W czasie tamtej podróży zdobyłem też komplet

igieł oraz kart anatomicznych z naniesionymi kanałami energetycznymi oraz punktami akupunktury.

- Do czego one służą?

- Na powierzchni ciała ludzkiego, w ściśle określonych miejscach można znaleźć ponad 1000 punktów odznaczających się szczególnymi cechami. Stanowią one skupienie różnego typu zakończeń nerwowych. Owe punkty rozmieszczone są wzdłuż określonych, symetrycznie przebiegających po obu stronach ciała, tzw. meridianów lub kanałów energetycznych. Po każdej stronie ciała ludzkiego biegnie 12 głównych meridianów, a każdy odpowiada jednemu z narządów: płuc, żołądkowi, śledzionie i trzustce, wątrobie, nerce, woreczkowi żółciowemu, jelitu cienkiemu oraz grubemu, pęcherzowi moczowemu i osierdziu.

Podstawowym warunkiem stosowania akupunktury jest gruntowna znajomość topografii tych meridianów oraz związanych z nimi punktów. Wymaga to dużego wysiłku.

- Nowoczesna technologia nie może w tym pomóc?

- Na szczęście już tak, bo może spowodować, że wkrótce akupunktura będzie nie tylko skuteczniejsza, ale i coraz częściej stosowana, na co na pewno zasługuje. Otóż bowiem duża pomoc w wyszukiwaniu owych punktów oferuje elektronika. Stwierdzono bowiem, że punkty akupunktury wyróżniają się szczególnymi cechami bioelektrycznymi (znacznie niższy opór, wyższa pojemność elektryczna i wyższe napięcie elektryczne). Obecnie do ich wykrywania używa się specjalnych przyrządów, tzw. punktoskopów, które bardzo ułatwiają pracę początkującym akupunkturzystom.

Od adeptów akupunktury, zarówno dawniej jak i obecnie, wymaga się dobrej znajomości topografii punktów. W dawnych Chinach kandydat na lekarza akupunkturzystę poddawany był surowemu egzaminowi. Musiał on bezbłędnie nakłuć szereg wskazanych punktów na figurze z brązu, wyobrażającej człowieka wielkości naturalnej, pokrytej warstwą wosku i wypełnionej wodą zabarwioną na czerwono. Po nakłuciu właściwych punktów, pod którymi były małe otwory, z figury wypływał czerwony płyn przypominający krew.

Sam zabieg nie jest jednak „krwawy”, gdyż nakłuwając skórę, omija się naczyńa krwionośne. Niemniej czasami, po wyjęciu igły z powłok ciała, wypływa para kropli krwi. To niewielkie krwawienie opanowuje się, uciskając krwawiące miejsce wacikiem.

- Czy na Wschodzie także pan praktykował?

- Tak, w Singapurze, Hongkongu i Japonii. Dlatego też po powrocie do kraju odważyłem się dokonać pierwszych prób leczenia akupunkturą chorych z bólami głowy i mięśniobólami oraz astmą oskrzelową. Początkowo stosowałem zabiegi sporadycznie, u chorych leżących w prowadzonym przeze mnie oddziale chorób płuc, a później nakłuwalem chorych z sąsiednich oddziałów. Wobec pozytywnych wyników uzyskiwanych u moich chorych postanowiłem rozszerzyć działalność i wystąpiłem z wnioskiem o utworzenie odrębnej placówki leczniczej. Wniosek mój został uwzględniony, i tak, w roku 1978, utworzono pierwszą w Polsce, wiodącą szkołę i Poradnię Leczenia Akupunkturą, z siedzibą w Warszawie, przy ul. Pasteura 10.

cd. na str.6

cd. ze str.3

We wniosku trzeba, między innymi, poinformować władze, jakich środków użyje się dla zachowania bezpieczeństwa osób biorących udział w zabawie. Gmina wyraża zgodę (lub nie), powiadamia o imprezie straż pożarną i policję, a następnie inkasuje opłatę za użyczenie terenu.

Większość urządzeń w wesolych miasteczkach, udoświadczonych tłumom klientów, podczas ruchu podlega olbrzymim prędkościom i siłom dynamicznym, nie mówiąc o tym, że często większym niż te, które towarzyszą szybkiej jeździe samochodem.

Zabawę na karuzelach i diabelskich młynach, jakie w znakomitej większości oferuje się klientom w Polsce, porównać zatem można do pędzenia autem bez ważnego badania technicznego, bez pasów bezpieczeństwa i w zasadzie bez sprawnych układów kierowniczych i hamulcowych... W dodatku - bez ustalonych przepisów drogowych i bez obowiązku posiadania stosownego prawa jazdy, którego ważności nie byłoby zresztą komu kontrolować.

- Od lat nikt mnie nawet nie zapytał, czy mam jakieś atesty - twierdzi właściciel wędrującego wesolego miasteczka. A inspektor pracy dodaje:

- Większość urządzeń w lunaparkach wciąż nie ma żadnej dokumentacji, albo jest ona niepełna.

Po serii tragicznych wypadków w latach 1986-87, ówczesny minister kultury i sztuki, któremu wówczas podle-

gały wesole miasteczka, nakazał przeprowadzenie komisyjnej kontroli stanu technicznego lunaparków. Okazało się, że większość urządzeń wykonana była chałupniczymi metodami, z materiałów pochodzących z odpadów i złomowisk, na podstawie nieistniejącej dokumentacji. Jak twierdzą pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy, niemal

Chleb nie zastąpi igrzysk

dokładnie takiej jakości urządzenia próbuje legalizować spora część właścicieli także w tym roku.

Próbują, i - co gorsza - często z powodzeniem. Atesty zezwalające na dopuszczenie urządzeń do eksploatacji są wystawiane. Podpisują się pod nimi rzeczoznawcy. Nikt nie sprawdza ich kwalifikacji ani uprawnień, bo nikt nikomu takich uprawnień nie nadał. Teoretycznie taki atest może wystawić każdy. Wystarczy zarejestrować działalność gospodarczą w zakresie rzeczoznawstwa i mieć tytuł inżyniera. Jest więcej niż pewne, że nikt nie zapyta o specjalność - twierdzą specjaliści z wojewódzkiego zespołu rzeczoznawców w Gdańsku.

Formalnie przeprowadzaniem ekspertyz i wystawianiem atestów zajmuje się m.in. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich. I w praktyce jest to jedyna znana i uznana firma kompetentna w tym za-

kreście i zdolna do wzięcia pełnej odpowiedzialności za treść ekspertyzy i atestu. Niestety, prawie nikt do jego drzwi nie puka w tej sprawie.

Są inni, którzy dają takie same dokumenty, ale „taniej, szybciej i bez czepiania się” - cieszy się, wciąż większość właścicieli wesolych miasteczek.

A polskie prawo wciąż nie martwi się o to, kto i na jakich zasadach prowadzi lunaparki. Podobnie jak w przypadku obnośnego handlu wypracuje, że właściciel mknącej z zawrotną prędkością karuzeli zarejestruje działalność gospodarczą. Jeśli regularnie będzie płacił podatki, nic mu nie grozi. Również ze strony bezsilnych - wobec ignorancji prawodawców - kontrolerów inspekcji pracy.

Półtora roku temu Rada Ministrów przygotowała projekt rozporządzenia zezwalającego Państwowej Inspekcji Dozoru Technicznego na kontrolowanie stanu technicznego urządzeń w lunaparkach. Niestety, na tym sprawa w zasadzie się zakończyła. Brakuje wciąż przepisów wykonawczych. Zapomniano przy tym o firmach zagranicznych, do których polscy inspektorzy pracy nie mają wstępu. Efekt jest taki, że - uprzedzając ewentualne problemy i zaostrożenia - firmy rozrywkowe lokują swoje urządzenia w zagranicznych firmach rozrywkowych. Stąd m.in. coraz więcej Czechów otwierających swoje interesy na terenie naszego kraju, także na Wybrzeżu gdańskim.

Do kiedy ta karuzela będzie się kręciła tak wesolo i tak bez troski - dla właścicieli, i z taką szkodą - dla bezpieczeństwa społecznego?

S.G.

Co trzecie morderstwo zdarza się z powodu konfliktu w rodzinie. W ubiegłym roku 318 osób zginęło na tle sprzeczek rodzinnych, w tym 196 dzieci - zostało zakatowanych przez swoich rodziców. Policja interweniowała prawie 620 tysięcy razy w domowych konfliktach. Przemoc fizyczna w małżeństwie nie należy do zjawisk marginalnych. Co szóstka Polka mówi o tym, że była ofiarą przemocy we własnym domu.

Przemoc w rodzinie, zwana także przemocą domową, chociaż istnieje tak długo, jak sama rodzina, w Polsce stała się problemem społecznym, o którym zaczęto mówić publicznie dopiero w latach 90. Wówczas to poczęły się pojawiać publikacje na ten temat, podjęto badania naukowe i statystyczne, badające skalę zjawiska oraz powstawać zaczęły pierwsze miejsca udzielające pomocy ofiarom przemocy domowej.

W tym roku działalność rozpoczęło Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku przy al. Zwycięstwa 27 tel. (058) 341-73-77.

Po pomoc do Centrum zwrócić się może każdy, kto nie może poradzić sobie z kryzysem w życiu, stoi w obliczu przemocy - krzywdy fizycznej, psychicznej i seksualnej doznawanych często od najbliższych członków rodziny lub od osób, od których jest zależny.

KULTUROWE I OBYCZAJOWE PRYZWOLENIE

Ogólnopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zainicjowany został przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 1994 roku. Do rozwiązywania problemów przemocy domowej włączyło się więc również państwo.

Celem programu jest obok pomocy ofiarom przemocy, zmiana stanu świadomości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest patologią wyjątkowo okaleczającą psychikę ofiar, a zarazem doskonale zakonserwowaną w polskiej obyczajowości. Wszyscy wiedzą, że istnieje, ale równocześnie nie jest w dobrym stylu mówienie o niej, należy do tematów tabu.

Wychowanie potomstwa przez rekończyny, używanie solidnego pasa traktuje się często jako rodzicielskie prawo i obowiązek.

Również agresja wobec kobiet związana jest z tradycyjnymi wyobrażeniami roli mężczyzny i kobiety oraz instytucji małżeństwa. Zdecydowanie częściej od dziewcząt oczekuje się uległości, a nie walki o swoje. Czyny się je odpowiedzialnymi za twórczenie więzi, a prestiż kobiety uzależnia się od zawarcia i utrzymania małżeństwa. Kobiety więc często znoszą przemoc i trwają w związkach patologicznych, aby zachować pozycję mężatki, czyli pozory prestiżu.

Kobiety postrzegają przemoc jako atrybut męskiej władzy. Mężczyzna musi przeciwstawić jakoś zmanifestować swoją silną płeć.

O społecznej, obyczajowej sile tego przekonania może świadczyć choćby powszechnie znane i zamieszczone w „Księdze przysłów polskich” porzekadło: „Jak chłop baby nie bije, to jej wątrobę gnije”...

SPRAWCA O NIENAGANNYCH MANIERACH

3 lipca 1995 roku po raz pierwszy zadzwonił ogólnopolski bezpłatny telefon interwencyjno-informacyjny dla ofiar przemocy domowej „Niebieska Linia” (tel. 0-800-20002). Pracownicy tego telefonu zostali gruntownie przeszkoleni. Zatrudniono również dyżurującego raz w tygodniu prawnika. Potrzebującym pomocy udziela się wsparcia i wskazuje konkretne kierunki działań.

Pracownicy telefonu przekazują informacje na temat mechanizmów i problemów psychologicznych dotyczących ofiary. Podważają mity i stereotypy społeczne, nazywając rzeczy po imieniu. Nie ma bowiem wątpliwości, iż agresja, przemoc, niezależnie od relacji pomiędzy jej ofiarą a sprawcą, jest przestępstwem ściganym przez prawo a jedyną odpowiedzialną za przemoc osobą jest jej sprawca. Choć sprawca często próbuje wzbudzić poczucie winy właśnie u ofiary.

Sprawcami przemocy, takie są stereotypowe przekonania, nie muszą być wcale ludzie z tzw. marginesu społecznego: brak wykształcenia, degeneracja alkoholowa, ubóstwo. Wśród znęcających się nad rodziną są przedstawiciele wszystkich środowisk, nierzadko ludzie o wysokiej pozycji zawodowej, którzy w środowisku pracy ukrywają się pod maską nienagannych manier.

MÓWIĄ LICZBY

78 procent korzystających z telefonu „Niebieskiej Linii” to ofiary, 20 procent - to świadkowie przemocy, sprawcy stanowią zaledwie 1 proc.

Najczęstsze rodzaje przemocy to agresja fizyczna (63 proc.). Na przemoc psychiczną (wyzwiska, groźby, straszenie) składa się 29 procent, 8 procent to przemoc seksualna.

Alkohol jest czynnikiem towarzyszącym przemocy w 66 proc. 27 proc. to tzw. przemoc trzeźwa.

W ciągu ostatnich trzech lat wzrosła liczba kobiet, które zdecydowały się mówić

NIE WOLNO MILCZEĆ

Bo musiał jakoś odreagować

Dziecko nie jest prywatną własnością rodziców. Potrzebuje ich miłości i opieki. Nic nie usprawiedliwia stosowania przemocy wobec dzieci. Jeśli rodzice maltretują je lub zaniedbują, sąd, zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym, może ograniczyć lub zawiesić władzę rodzicielską a nawet pozbawić jej całkowicie.

Niebieska Linia pomaga ofiarom przemocy w rodzinie. Szczegóły w Gazecie Wyborczej i Super Expressie.

POWSTRZYMAĆ PRZEMOC DOMOWĄ

Plakat ten rozpoczął kampanię przeciw przemocy w rodzinie

o przemocy domowej, małżeńskej.

9 proc. badanych kobiet przyznało, iż wielokrotnie była bita przez męża, a 8 proc. doświadczało tego sporadycznie.

W sumie więc 17 proc. badanych kobiet doświadczyło bezpośrednio przemocy fizycznej w swoim życiu! 6 proc. żon mężczyzn z wykształceniem wyższym doświadczyła przemocy. Agresja fizyczna była obecna w 32 proc. małżeństw zamieszkałych w miastach i 40 proc. małżeństw zamieszkałych na wsi.

Nie zniknęły również z repertuaru „metod wychowawczych” kary fizyczne, stosowane wobec dzieci od najmłodszych lat.

Badania wskazują, iż 60 proc. badanych stosuje kary fizyczne wobec swoich dzieci do 19 roku życia.

W programie zwalczania przemocy chodzi o przerwanie międzypokoleniowej ciągłości przemocy. Spirala przemocy rozwija się bowiem przez naśladownictwo. Do przemocy uciekają się ci, którzy w dzieciństwie nie przyswoili sobie konstruktywnych wzorów wyrażania gniewu i krytyki, negocjowania i poszukiwania kompromisu. Przemoc zastępuje też najpędniej ci, wobec których ją stosowano!

Pewne jest jedno. Na temat przemocy nie można milczeć.

Ewa Jęda

(W tekście wykorzystano informacje uzyskane od pracowników „Niebieskiej Linii”).

Najpierw przyszła Marzena. Rozstała się z Pawłem, swoim chłopakiem dwa tygodnie temu. Jest całkowicie przekonana o słuszności swojej decyzji. Bo się i niepokoi jedynie o Pawła, bowiem „nachodzi” ją w mieszkaniu, krzyczy, płacze, czasem zjawia się z droгим prezentem. Stoi do późnych godzin pod jej domem, żali się każdemu, kto chce go słuchać. Ostatnio nawet zwymyślał na ulicy jej rodziców, grozi samobójstwem. Marzena czuje się po części odpowiedzialna za jego stan, choć bez względu na dalszy przebieg wydarzeń nie zamierza do Pawła wrócić. Chce jedynie wiedzieć co ma robić, aby złagodzić fakt rozstania.

ANATOMIA ROZSTANIA

Paweł pojawił się po kilku dniach z prośbą o pomoc. Po rozstaniu z Marzeną nie może dać sobie rady. Miota się, zachowuje się jak dziecko lub człowiek niepełna rozumu, robi wiele rzeczy, jak twierdzi, ponieważ jego godności i ambicji. Rani uczucia innych. Boi się co będzie dalej.

Raptem zdał sobie sprawę, jak daleki jest od zaaprobowania faktu, że dziewczyna odeszła. Jak bardzo zależy mu na tym by „nie wiedzieć, nie czuć bólu, nie cierpieć”. Wszystko co robił miało na celu stłumienie żalu, rozpacz i bezsilności. W pierwszych dniach po rozstaniu zastana-

wiał się głównie nad tym, jak „odzyskać” Marzenę. Przychodził do niej, prosił i przeproszał. Potem, gdy wszystkie starania okazały się bezskuteczne poczuł, że dziewczyna odeszła naprawdę. Nie był jednak nadal w stanie pogodzić się z tym faktem. Wtedy właśnie zaczął „zagluszac” swoje uczucia... Doszedł do wniosku, że najlepszym wyjściem z sytuacji będzie świadome przeżycie cierpienia, bez uciekania od niego.

• Zazwyczaj o ludzkich problemach,

które składają do wizeru w poradniach zdrowia psychicznego, czy nawet poradniach rodzinnych - mówi Piotr Fijewski, psycholog z gdańskiej poradni młodzieżowej - mówimy, łącząc je z patologiami. Tymczasem nie one są głównym przedmiotem naszej pracy. Większość spraw dotyczy pozornie zwykłych i łatwych kwestii najzwyklejszych. Na przykład, życia uczuciowego. Wielu młodych ludzi nie potrafi uporać się z nim, gdy zaczynają się pozornie blache nieporozumienia. One jednak, kiedy nie zostaną w porę rozładowane, mogą doprowadzić nawet do tragedii, a na pewno zaważają na prawidłowym procesie dojrzewania.

cd. na str. 6

ANATOMIA ROZSTANIA

cd. ze str. 5

Po dwóch miesiącach Paweł odwiedził poradnię ponownie. Był spokojniejszy i twierdził, że „najgorsze minęło”. Nie miał żadnych złudzeń co do powrotu Marzeny, ale... nie mógł jej zapomnieć. Intensywnie rozpamiętywanie przeszłości zajmowało mu wiele czasu. „Wewnętrznie jesteśmy całkowicie oddzielnie, nie mamy i nie będziemy mieli ze

żadnego kontaktu. Natomiast wewnętrznie nie rozstałem się z Marzeną. Chciałbym przerwać ten związek, także „od środka”.

● - Nie wiem czy Pawłowi się to udało - mówi doktor Fijewski. - nie pojawił się więcej w poradni. Wewnętrznie jest jednak o wiele trudniej rozstać się z bliską niegdyś osobą. Niełatwo bowiem powiedzieć „żegnaj” wszystkim myślom, tęsknotom, nadziejom, wyobrażeniom i marzeniom.

Decyzja, aby nie przywoływać, nie „podgrzewać”, nie „mitologizować” przeszłości „wymaga silnej woli. Myśli, fantazje, uczucia związane z byłym partnerem powinny schodzić na plan dalszy, w naturalny sposób wyciszać się, aby miejsce centralne zajmowały inne myśli, uczucia i tematy.

Istnieją jednak powody, dla których nie każdy człowiek decyduje się na zewnętrzne rozstanie. Pierwszy powód to wygoda - nieraz łatwiej żyć przeszłością, „mitologią” i fantazjami niż teraźniejszością, w której jest pusto, smutno oraz samotnie - przynajmniej przez jakiś czas. Drugi, to trudności z przebaczeniem oraz towarzyszące im poczucie opuszczenia. „Być opuszczonym” - to uważać się za pokrzywdzonego, co w praktyce oznacza przeżywanie nie mających końca, wciąż na nowo aktualizujących się uczuć żalu, krzywdy i niewypowiedzianych do końca pretensji. Jest to przekonanie, że osoba, która odeszła „jest mi coś winna”... (przepraszaj, wyjaśnienie, opiekę, zrozumienie).

Proponuję zastanowić się chwilę nad minionymi związkami, aby odpowiedzieć sobie na pytanie. „Czy potrafisz przebaczyć osobie, która ode mnie odeszła? Czy naprawdę potrafisz jej wybaczyć?” Jeśli tak, przestaniesz wreszcie czuć się opuszczony, będzie Ci wewnętrznie lżej i łatwiej rozstać się naprawdę. A jeśli nie... długo pozostaniesz w wewnętrznej więzi z kimś, kogo już dawno nie będzie przy tobie...

● Doktor Fijewski przyjął od swego profesora zasadę, że w poradni nigdy nie zachęca do zerwań i rozstań. Diagnozując stan związków, w jakich znajdują się jego, z reguły młodzi pacjenci, doradza natomiast, aby były one wolne od „osób trzecich” - dawnych „nierozstań” miłości. Niekiedy takie „osoby trzecie”, mimo iż istnieją jedynie symbolicznie, to jednak mogą być uciążliwe i bardzo komplikować życie.

cd. ze str. 4

- To były jednak dopiero początki...

- Tak. Naszym kolejnym krokiem umożliwiającym dalszy rozwój akupunktury było powołanie do życia Sekcji Refleksoterapii (akupunktury) przy Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Sekcja ta inicjuje i nadzoruje prace naukowe, organizuje zjazdy i konferencje szkoleniowe, a także nawiązuje kontakty z towarzystwami akupunkturystów innych krajów. Godłem Sekcji jest chiński znak TAO, złączony z łaską Hipokratesa i wężem Eskulapa, stanowiącym symbol medycyny europejskiej. Emblemat towarzystwa odzwierciedla współczesną tendencję do łączenia obu tych medycyn, tj. wschodniej i europejskiej w jeden nurt.

- Jakie korzyści z tego płyną dla pacjentów i sztuki leczenia?

- Na podstawie doświadczenia własnego (przeprowadziłem ponad 120 tysięcy zabiegów u 20 tysięcy chorych) i doświadczenia produjących w świecie ośrodków akupunktury twierdzę, że akupunktura jest metodą leczenia skuteczną co najmniej w

40 jednostkach chorobowych.

Najlepsze wyniki uzyskujemy przy bólach głowy typu migrenowego, w ostrych, podostrych i przewlekłych mięśniobólach i nerwobólach, w nerwicach wegetatywnych (tj. narządowych), w nerwicach hipochondrycznych, depresyjnych i lękowych, w nadciśnieniu tętniczym, w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastni-

MOC IGŁY

cy, w moczeniu nocnym u dzieci oraz niezycie alergicznym nosa i w wypryskach alergicznych.

- Co można by powiedzieć pewnego o skuteczności akupunktury?

- Powiedzmy tak: u chorych z wyraźnymi wskazaniami do nakłuwań uzyskuje się wyniki bardzo dobre u 25 proc. pacjentów, dobre u 40 proc., nieznaczną poprawę u 25 proc., a u 10 proc. chorych akupunkturą zawodzi. Akupunktury nie należy natomiast stosować w chorobach zakaźnych, psychicznych, nowotworowych i uogólnio-

nych ropnych zapaleniach skóry. Nie stosuje się także nakłuwań w czasie ciąży, menstruacji, w stanach skrajnego wyczerpania fizycznego i psychicznego i w czasie zakłóceń atmosferycznych.

- Dziś wiele, jeśli nie większość decyzji zawodowych podejmuje się pod kątem ich opłacalności materialnej. Czy akupunktura jest drogą czy tanią metodą leczenia?

- Akupunktura jest metodą wielce ekonomiczną. Do jej wykonywania potrzebny jest „jedynie” dyplom lekarski oraz dobra znajomość topografii punktów akupunktury i jej właściwości leczniczych, a także dobra technika nakłuwania, no i duży zestaw igieł metalowych.

- Jest zatem jakąś alternatywą dla tych, których nie stać na kurację za pomocą coraz bardziej drogich leków?

- Zapewne tak. Tu płacić trzeba właściwie tylko za wizytę i zabieg, zwłaszcza że wiele tak leczonych chorób nie wymaga wspomaganie tradycyjnymi metodami.

rozm. K.R.

Port dla kutrów i turystów

Sposób eksploatacji portu, zasady poruszania się po jego terenie, perspektywy rozwoju - to niektóre tematy narady użytkowników portu we Władysławowie. W jej trakcie poruszono także zagadnienia związane z bezpieczeństwem zaopatrywania statków w paliwo. Kutry zużywają rocznie wiele tysięcy ton oleju napędowego, a całość dostaw odbywa się, jak do tej pory, samochodami. Warto znaleźć sposób na korzystanie z drogi morskiej.

Nieco czasu przeznaczono również na kwestie estetyki portu. W sezonie wczasowym stanowi on jedną z większych atrakcji turystycznych Władysławowa. Odwiedzany jest przez rzesze turystów, chcących albo tylko obejrzeć nabrzeża i kutry, albo wybierających się w wycieczkowe rejsy. Do portu wpływają również jachty, które przysparzają - niewielkich wprawdzie, ale jednak dochodów z tytułu opłat za korzystanie z kei. Równocześnie stanowią one dodatkową atrakcję dla odwiedzających.

Atlantyckie łososie

Bandera Belize nie powiewa często w naszych portach. Nieduży statek łowczy o nazwie „Zotzil”, jaki zawiązał do władysławowskiego portu, to jednostka nosząca właśnie flagę tego afrykańskiego kraju. Ze statku wprost do samochodu powędrowały dorodne, zamrożone łososie. „Zotzil” przywiózł je z atlantyckich wód. Trafia do odbiorców ze środkowej Europy.

Statek ten nie po raz pierwszy gości w Polsce. Kilkakrotnie sprzedawał rybę polskim firmom. Okazuje się jednak, że rodzime przepisy podatkowe czynią takie transakcje mniej korzystnymi. Tym razem zarobiliśmy jedynie na przeładunku i transporcie.

Umbrella w Kwidzynie

Do Kwidzyna przyjadą konsultanci projektu Umbrella. Zdecydują oni czy miasto zostanie objęte pomocą dotyczącą ekorozwoju. Projekt Umbrella jest prowadzony i finansowany wspólnie przez polski rząd i ONZ. W ramach projektu świadczona jest pomoc konsultingowa. Oznacza to, że jeżeli Kwidzyn zostanie nim objęty, to w mieście pojawią się specjaliści, którzy pomogą miastu w rozwiązywaniu problemów ochrony środowiska.

Działania projektu uwzględniają zalecenia Agencji 21, które realizowane są w wielu gminach. Agenda, to program działań na rzecz środowiska, który przyjęto na tzw. Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro w 1992 r. Projekt Umbrella pomaga realizować cele Agencji, głównie w gminach małych i średnich. Główne zadania projektu polegają na stworzeniu lokalnego programu, który integrowałby działania polityczne, gospodarcze i społeczne.

Wiosna w Cetniewie

W Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w Cetniewie dobiega końca „martwy sezon”. Obecnie przebywają tam niepełnosprawni tenisisti stołowi „Startu” i pocztowcy - siatkarze, by zagrać okręgowy mistrzostwa. W tym tygodniu przygotowawcą się zaczyna do zawodów rugbyści. Duży ruch spodziewany jest w kwietniu. Formę szlifować będą polscy ciężarowcy, florenciści, judocy, bokserzy, dyskobolę i młociarze. Do Władysławowa-Cetniewa dotrą także sportowcy ze Szwecji. Na treningi przyjeżdżają piłkarze i szermierze.

Rozliczenia ze Wschodem

Wielu przedsiębiorców z Wybrzeża, planujących rozwój kontaktów z rynkami wschodnimi, zapewne zainteresuje informacja, że grupa czterech banków - z BGŻ ze strony polskiej - planuje uporządkować i prowadzić obsługę rozliczeń między firmami polskimi a rosyjskimi. Równocześnie realizowany jest pomysł tegoż BGŻ na podobną usługę bankową w regulacjach Polaków z partnerami z Ukrainy, Białorusi, Litwy, Łotwy i Estonii.

Głównym partnerem BGŻ w przyszłych strukturach tworzonej instytucji finansowej będzie Moskiewski Akcyjny Bank Komercyjny „Wozrozdienije”. Wstępem do działalności inwestycyjnej będzie utworzenie wspólnej Kompanii Inwestycyjno-Konsultingowej świadczącej usługi parbanko-

we. Trwają rozmowy z innymi rosyjskimi bankami: Mosbiznesbankiem, Moskiewskim Międzynarodowym Bankiem i Bankiem Rossijskij Kriedit.

Autorzy pomysłu zgodnie przyznają, że ryzyko operacji na Wschodzie jest duże, jednak potencjalne zyski są „wprost niewyobrażalne”.

- Jeśli w ciągu roku okaże się, że stworzenie banku inwestycyjnego jest niemożliwe, to Kompania Inwestycyjno-Konsultingowa ograniczy się do pośrednictwa w zawieraniu i realizacji umów z firmami rosyjskimi czy ubezpieczenia transakcji zawieranych między klientami BGŻ i pozostałych banków kompanii - zapowiada Ryszard Tupin, pełnomocnik BGŻ ds. współpracy bankowej ze Wschodem.

Polnord na giełdzie?

Gdańska firma budowlana Polnord, prawdopodobnie będzie jeszcze w tym roku drugą firmą branży spółką z Wybrzeża na giełdzie. Ma to nastąpić po zaplanowanym na połowę kwietnia podwyższeniu kapitału akcyjnego z niespełna 2 do 3,4 mln zł.

Polnord jest wszechstronnym przedsiębiorstwem budowlanym, cenionym nie tylko na rynku kra-

jowym, ale także w Niemczech, Ukrainie i Białorusi. Emisja nowych akcji skierowana jest do kilku firm, których nazwy trzymane są na razie w tajemnicy. Poprzednie WZA spółki w listopadzie 1997 roku zdecydowało o rozpoczęciu przygotowań do wprowadzenia przedsiębiorstwa na parkiet równoległy warszawskiej giełdy. Przygotowywany jest obecnie prospekt emisyjny spółki.

Integracja przedsiębiorców

Iławska Izba Gospodarcza działa coraz prężniej, próbując pozyskać nowych członków. W tym celu odbyło się w Zalewie spotkanie przedstawicieli IIG z tamtejszymi przedsiębiorcami. Środotworski przedsiębiorców z Zalewa nie jest zrzeszone w żadnej organizacji, nie ma swojego przedstawiciela, a tym samym osoby czy instytucji, która dbała by o ich wspólne interesy.

Izba skupiając większą ilość firm będzie silniejsza, bogatsza o informację na temat tego, co dzieje się w terenie. Dla nowych członków jest to także dodatkowa szansa uzyskania informacji gospodarczej, informacji o szkoleniach i możliwościach rozwoju. Izba zamierza dotrzeć jeszcze do przedsiębiorców z terenu Kisielic, Lubawy i, o ile się uda, Susza.

Wiedzieć jak wynająć

Coraz częściej środkiem na przetwanie, do jakiego sięgają niektóre słabsze przedsiębiorstwa, jest wyprzedawanie lub wynajmowanie biurów i magazynów. Niestety, wytworzyła się zarazem w wielu regionach naszego kraju przedziwna „obyczajowość”, która zachęca najemców do ociągania się z płaceniem czynszu (podobnie jak odszkodowań za zniszczenie obiektów) tym firmom, o których wiedzą, że ledwo wiążą koniec z końcem. Szacuje się, że np. w województwie gdańskim, w przeliczeniu na jedną firmę wynajmującą, zaległości te sięgają nawet kwoty kilkudziesięciu tysięcy.

Czy jest na to rada? Otóż wynajmujący, przy podpisywaniu umowy najmu, mogą żądać od najemcy przedpłaty gotówkowej. Pomysł polega na zapłacie wynajmującemu kwoty będącej równoważnością jednej lub dwóch miesięcznych opłat. Posiadacz takiej kaucji ma gwarancję, że najemca nie opuści użytkowanych pomieszczeń, nie regulując swoich zobowiązań. Jeśli tak się stanie, wówczas zostaną one pokryte z kaucji.

Umowy najmu mogą zawierać kilka wariantów wypowiedzenia. Jeden z nich dotyczy przypadku niezapłacenia za najem - wówczas wierzyciel może domagać się opuszczenia pomieszczenia z dniem, w którym wartość kaucji przestaje zaspokajać roszczenia. Wynajmujący pozostawiają sobie również możliwość rozwiązania umowy bez podania przyczyn. Wówczas najemca powinien zastrzec sobie prawo najmu do czasu, gdy wypłacona kaucja pokrywa jego zobowiązania. Kaucja raczej nie ulega zwrotowi. Strony ustalają, że jeśli jej kwota była równoważnością miesięcznej opłaty za najem, to wynajmujący ma prawo do korzystania z pomieszczeń jeszcze przez miesiąc.

Polski publiczny rynek kapitałowy składa się z dwóch segmentów, które mają spełniać podobne role, lecz których konstrukcja nie jest dokładnie taka sama. O ile Giełda Papierów Wartościowych jest znana i szanowana od lat, to rynek pozagiełdowy pod nazwą Centralna Tabela Ofert (CTO) z trudem przebija się do świadomości inwestorów i emitentów. A szkoda, bo notowanie na CTO niesie ze sobą wiele zauważalnych korzyści.

INTERESUJĄCO POZA GIEŁDĄ

Owe CTO umożliwia pozyskiwanie pieniędzy przez memorandum informacyjne (w pierwszej ofercie publicznej) lub przez prospekt niepublicznej) lub przez prospekt emisyjny (podwyższenie kapitału w ofercie publicznej).

Oczywiście, ta druga możliwość jest bardziej uciążliwa dla emitenta, który chętnie by wydał dziesiątki tysięcy złotych, gdyby miał na przygotowanie tego dokumentu, ale to przecież on potrzebuje tych kolejnych dzie-

emocjonalną kategorią „prestiżu”. Z tym pierwszym wiąże się to, że plasowanie papierów wartościowych na rynku CTO jest o ok. 87 proc. tańsze niż na giełdzie oraz zdecydowanie szybsze.

Czytelnik może dokonać pewnej kalkulacji dotyczącej zwykłego kredytu w rachunku bieżącym (obrotów) na kwotę 20 mln zł. Niech ten kredyt będzie oprocentowany na 26 proc. w skali rocznej (średnia stopa procentowa w

prawie 100 proc. udział w wartości księgowej.

Biorąc pod uwagę wartości rynkowe spółek, te wielkości przedstawiają się nieco inaczej. Wynoszą one szacunkowo 60 mln zł na rynku równoległym, 49 mln zł na rynku wolnym i 23 mln zł na CTO. Udział oczekiwanej kwoty wnosi zatem odpowiednio 33 proc., 41 proc. i 87 proc.

Raczej mają ci, którzy twierdzą, że wartość rynkowa przed-

siątek, jeśli nie milionów złotych.

Wprawdzie Ministerstwo Skarbu Państwa dysponuje pewnymi kwotami, wyasygnowanymi przez amerykańską agencję USAID i Bank Światowy na sfinansowanie memorandumów, ale nie należy się ludzi, że tych pieniędzy starczy dla wszystkich zainteresowanych. Pieniądzy na sporządzenie prospektów nie było i nie będzie. Przygotowanie „przeciętnego” memorandum kosztuje ok. 15 tys. zł (inne towarzyszące wydatki do ok. 35 tys. zł), a prospektu - ok. 50 tys. zł (pozostałe koszty są rzędu 120 tys. zł).

Nasuwa się refleksja, że firmy, które stać na przygotowanie prospektu, nie będą chciały wejść na rynek CTO. Natomiast spółki, których na to nie stać, trafiają na CTO, ale związane z tym zastrzyk gotówki absolutnie nie zaspokoi potrzeb kapitałowych. Tak rozumiana polityka przemysłowa nie kreuje bodźców wzrostu, ale zwykłą sprawozdawczość!

Rynek CTO zdecydowanie uznaje prymat ekonomiki kosztów pozyskania pieniędzy nad zbędną sprawozdawczością oraz

56 bankach), odsetki i kapitał będą płatne na koniec okresu, okres kredytowania wyniesie 1 rok, a średnia stopa podatku dochodowego będzie ustalona na poziomie 40 proc. W takich okolicznościach koszt kapitału pozyskanego z kredytu wyniesie 15,6 proc. ($K=26 \cdot (1-0,4)=15,6\%$). Za ten kapitał Czytelnik zapłaci zatem efektywnie (i to bez uwzględnienia marż i prowizji) 3,12 mln zł.

Zalóżmy, że ten sam kapitał będzie poszukiwany na giełdzie. Otóż, czyste koszty, które trzeba będzie ponieść, sięgną 445 tys. zł, czyli 2,2 proc. wartości pozyskiwanego kapitału.

Na CTO konieczne wydatki nie powinny przekroczyć 58 tys. zł, czyli 0,3 proc. wartości zdobytego kapitału.

Średnia wartość księgowa spółki z rynku wolnego (trzeciego parkietu) giełdy wynosi ok. 36 mln zł. Nasze 20 mln zł równa się 56 proc. tej kwoty. Dla spółki z rynku równoległego (33 mln zł) jest to ok. 61 proc. Na CTO średnia wartość księgowa firmy nieco przekracza 20 mln zł, stąd zastrzyk wysokości 20 mln zł daje

siębiostwa nie jest stała. Ale stopa procentowa w bankach zmienia się również. Te firmy, które nie były w stanie poradzić sobie z problemem zmiennej stopy procentowej, zbankrutowały (nieubлагany efekt ujemnej dźwigni finansowej). Szczególnie dotyczy to firm, które charakteryzują się sezonowością sprzedaży i dla których popyt na ich wyroby (lub usługi) jest wybitnie elastyczny.

Kończąc wyciznienie atutów regulowanego rynku pozagiełdowego, musimy jeszcze wspomnieć o obowiązkach informacyjnych. O ile spółki giełdowe muszą w ciągu roku przedstawiać 20 sprawozdań finansowych (12 miesięcznych, 4 kwartalne i po jednym półrocznym, rocznym, wstępnym półrocznym i wstępnym rocznym), to na CTO liczbą ta spada do pięciu. Spółki tam notowane muszą ujawniać publicznie cztery sprawozdania kwartalne i jedno roczne.

Marcin Daniecki
Autor jest stałym
Katedry Rynków
Kapitałowych
SGH

„Inteligentne”
budownictwo jednorodzinne

INSTABUS CZYLI OSZCZĘDNOŚĆ

Przy zakupie nowych urządzeń lub instalacji nowoczesnych systemów, coraz częściej zwracamy uwagę na ich energooszczędność i komfort obsługi. Elementem decydującym o wybraniu konkretnego rozwiązania jest większa oszczędność energii. Decydujemy się na zakup rzeczy nowocześniejszych i przez to droższych, ale w perspektywie zawiązując zwracających zainwestowane pieniądze. Jednym z takich nowoczesnych, energooszczędnych systemów jest instabus.

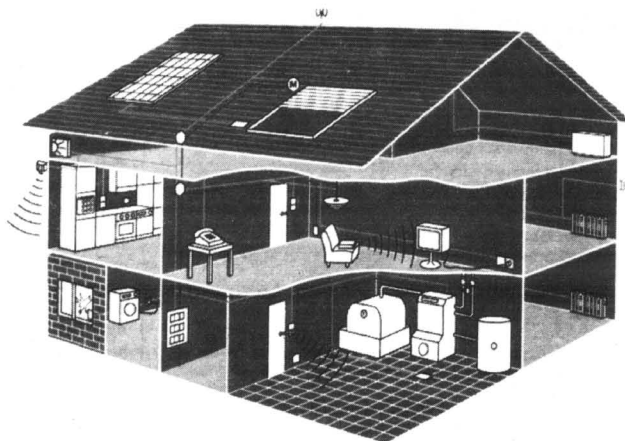
Rozwój techniki, a w szczególności

układów mikroprocesorowych pociągnął za sobą zmiany również w koncepcji budowy instalacji elektrycznej. Powodem tych zmian był m.in. wzrost wymagań dotyczących oszczędności energii, komfortu jej eksploatacji, bezpieczeństwa instalacji elektrycznej oraz przejrzystości struktury. W wyniku prac badawczych opracowano nowy system instalacji, oparty na doświadczeniach, zdobytych przy automatyzacji procesów produkcyjnych. Stworzono Europejską Magistralę Instalacyjną EIB (European Installation Bus), zwaną również systemem instabus.

Przymiotnik „europejski” w nazwie wybrano nie bez powodu. Ponad sto firm europejskich zrzeszonych w stowarzyszeniu EIBA (European Installation Bus Association) produkuje urządzenia do EIB. Instalacje wykonywane w tym standardzie (najpopularniejsze na obszarze Europy Zachodniej), lawinowo zwiększają swoją liczbę. Głównym ośrodkiem produkcji, jak i rynkiem zbytu, są Niemcy, gdzie od 1995 roku zaleca się w nowych budynkach instalowanie przewodu magistralnego, niezbędnego do wykonania instalacji w tym systemie.

EIB nie można rozpatrywać tylko jako instalację elektryczną, gdyż jednym z głównych jej zadań jest integracja różnych instalacji domowych, które w klasycznym wykonaniu pracują odrębnie. Popularnymi obszarami obsługiwanymi przez system instabus jest sterowanie: oświetleniem, żaluzjami i ogrzewaniem. Można również zintegrować z systemem wiele innych instalacji, np. wentylację i klimatyzację.

Ostatnio wprowadzony elektroniczny system zarządzania Europejską Magistralą Instalacyjną, HES (Home Electronic System), rozszerzył możliwości systemu o obsługę urządzeń gospodarstwa domowego i telewizji przemysłowej. Pokrótkie omówione zostaną możliwości tego systemu.

Instalacja instabus

Podstawowym założeniem jest podział wszystkich urządzeń na elementy wykonawcze (aktory) i zadające (sensory). Wszystkie one połączone są ze sobą za pomocą dwuzylowego przewodu magistralnego (sygnalowego). Służą on do wymiany informacji pomiędzy urządzeniami oraz zasila część elementów systemu.

Do urządzeń wymagających zasilania napięciem 220 V, jak np. oświetlenie, poza przewodem magistralnym należy doprowadzić bezpośrednio przewód zasilający. Nie zachodzi tutaj konieczność zasilania za pomocą łączników, jak ma to miejsce w

klasycznej instalacji. Obniża to w znaczny sposób ilość przewodów i kabli zainstalowanych w budynku.

Każde urządzenie wyposażone jest w port magistralny, który zawiera w sobie m.in. mikroprocesor z pamięcią. Port ten przetwarza informacje z sensora (np. naciśnięcie przycisku) i przesyła za pomocą przewodu magistralnego informację (na zasadach podobnych jak w sieciach komputerowych), do konkretnego aktora lub grupy aktorów (np. szeregu opraw świetlnych w pokoju).

Oczywiście aktory posiadają identyczne porty magistralne, które przetwarzają cyfrową informację z magistrali na konkretne działanie elementu wykonawczego. Czas przekazywania wiadomości jest niezauważalny dla człowieka. Dzięki wyposażeniu wszystkich elementów systemu w urządzenia mikroprocesorowe, uzyskuje się instalacje o tzw. „rozproszonej inteligencji”. Nie wymaga ona centralnego sterownika, którego uszkodzenie spowodowałoby awarię całego systemu.

Oznacza to, że uszkodzenie jednego lub kilku elementów nie wpływa poważnie na funkcjonowanie reszty urządzeń. Korzyścią takiego rozwiązania jest też możliwość dowolnej konfiguracji, późniejszych zmian i praktycznie nieograniczonej rozbudowy instalacji (ponad 10000 elementów).

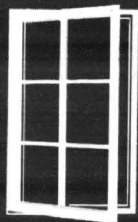
Wykonanie instalacji polega na okablowaniu obiektu i montażu urządzeń, a następnie odpowiednim zaprogramowaniu wszystkich elementów magistralnych. Za pomocą specjalnego programu komputerowego nadaje im się adresy fizyczne, odpowiednie priorytety i funkcje, jakie powinny spełniać. Istnieje możliwość dowolnego przyporządkowania funkcji odpowiednim przyciskom lub łącznikom. Np. za pomocą jednego klawisza mogą być wyłączone wszystkie światła w domu. Jest to przydatne w przypadku rozległego obiektu, np. domu jednorodzinnego, gdy wychodzimy z domu.

Proces programowania instalacji jest w znacznej mierze automatyczny i trwa krótko.

STC

80-125 Gdańsk
ul. Kartuska 234 C
tel. (058) 303 18 42

**PRODUCENT OKIEN I DRZWI PCV
- GODNY ZAUFANIA**

- ✓ Długoletnia gwarancja
- ✓ Szybkie terminy
- ✓ Wysoka jakość
- ✓ Doradztwo
- ✓ Pomy
- ✓ Ramyary
- ✓ Montaż

Punkty sprzedaży
w Gdańsku:

- ul. Kartuska 234 C, tel. (058) 303 18 42
- ul. Parzyżantów 17A, tel. (058) 345 79 16, 344 74 04
- ul. Kłonowa 1, tel. (058) 345 79 38
- TARG SIENNY „GILDIA”, hala 2, box 212

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

**OKLEINY SOSNOWE
I LIŚCIASTE**

**TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ
OFERUJE**

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 672-13-60 do 62
fax 0-58/ 672-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

BONI TERM s.c.

TECHNIKA GRZEWCZA I SANITARNA

80-451 GDAŃSK, UL. KOŚCIUSZKI 6
tel./fax (058) 34 49 029, tel. (058) 34 49 028

VIESSMANN DYSTRYBUCJA I SERWIS KOTŁÓW

Roth

ZBIORNIKI NA OLEJ OPALOWY

Saunier Duval

GAZOWE KOTŁY WISZĄCE

RIELLO

PALNIKI GAZOWE I OLEJOWE

Weishaupt

PALNIKI GAZOWE I OLEJOWE

☛ KOTŁOWNIE GAZOWE I OLEJOWE POD KLUCZ

☛ INSTALACJE WODNO-KANALIZACYJNE

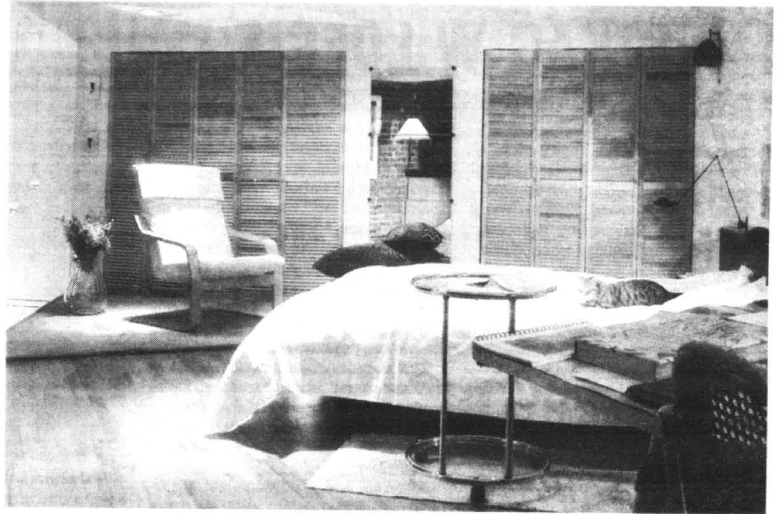
☛ KOMINY I WKŁADY KOMINOWE

☛ OGRZEWANIE PODŁOGOWE

➤ PROJEKT • DOSTAWA •
• SERWIS • MONTAŻ

Mały stolik śniadaniowy. Okienko prowadzi do kuchni

Na antresoli mieści się przestronna, jasna sypialnia, z której okien widać zielone topole na pobliskim skwerze

MIESZKAĆ W LOFCIE

Było już w tym miejscu sporo o tym, jak znani i sławni cudzoziemcy mieszkają w Polsce. Dziś o tym, jak za oceanem, w Nowym Jorku, urządziła się znana i słyn-

na Polka, wysoko ceniona projektantka mebli - pani Anna Kosarska-Goetz.

Jak na artystkę, której pasją jest - jak powiada - kolor i światło, przystało, na mieszkanie wy-

brała dawną... halę przemysłową. W naszym kraju takie lokum, w najlepszym razie odbierane jest jeszcze jako dowód ekstrawagancji lokatora. W Stanach Zjednoczonych jest w bardzo dobrym stylu. Okazało się bowiem, że te tak zwane z angielska lofty można nie tylko zaadaptować na pełnowartościowe mieszkanie z wszelkimi wygodami.

Dodatkową ich zaletą jest przestrzeń, w której pozostałości technicznego wyposażenia - surowe mury z cegły, płatanina rur biegnących na wierzchu, metalowe schody przeciwpożarowe. Kolumny wspornikowe - straciły swoją brzydotę, gdy architekci zaczęli używać ich świadomie, a postmodernizm przewrotnie wymieszał je z historycznymi reminiscencjami. Stały się zabawne, interesujące i dekoracyjne.

Po mieszkaniu pani Anny oprowadzają nas Joanna Bojańczyk i Piotr Mickiewicz.

W domu tym, przy Beecker Street róg Broadway, lofty zajmują wszystkie piętra i poziomy. Wejście i klatki schodowe budynku wyłożone są ciemnobrązowym klinkierem, co nadaje im wygląd stacji metra, ale całość jest elegancka i niezwykle starannie utrzymana. Przy wejściu w przeszklonym patio rosną stare drzewa. Portier, zawsze w białej koszuli i krawacie, wpuszcza tylko mieszkańców. Wszyscy goście są zatrzymywani i wchodzą na górę dopiero po sprawdzającym telefonie.

Pierwszą rzeczą, która rzuca się w oczy w mieszkaniu Anny, jest przestrzeń. Sprawia to nie tylko wysokość pomieszczenia (prawie 5 metrów), które przeciętno sporą antresolą, gdzie znajduje się sypialnia. Jest to także wynik naturalnego światła płynącego z olbrzymich okien wychodzących na skwer i stosunkowo małej liczby przedmiotów.

- Światło to dla mnie jedna z najważniejszych rzeczy we wnętrzu - twierdzi pani Anna.

cd. na str. 10

83-000 Pruszcz Gdański
ul. Grunwaldzka 64
tel./fax 682-37-31

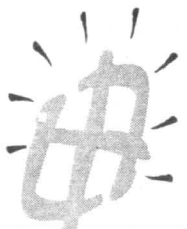
STOLARKA ALUMINIOWA

okna, drzwi,
witryny sklepowe,
ścianki działowe

pomiary, wykonanie, montaż

EURODACH

TECHNIKA OKIENNA I DRZWIOWA

PRODUCENT
OKIEN I DRZWI
z PCW I AL

14-200 IŁAWA
KOPERNIKA 6
☎ (0-88) 48-20-51

POMIARY, PRODUKCJA,
SPRZEDAŻ, MONTAŻ

SYSTEMY OGRODZENIOWE
CYNKOWANE,
MALOWANE PROSZKOWO
SIATKI ZANIEKANE, ZERZĘBIANE
BRAMY PRZESUWNE, MONTAŻ

JULIAN CHROBOCZEK
TEL. KOM. 090541 795
TEL. DOM. (069) 136-85-26 (7^m - 6^m)
NARKOWY 54
83-120 SUBKOWY

**BEKAERT
QUALITY**
10 LAT GWARANCJI

Danlux

duńska technologia

OKNA I DRZWI

pomiary / transport / montaż

* u nas 5 lat gwarancji

Informacja o sprzedaży
tel. (069) 136-93-13 wew. 33,
136-92-66 wew. 34

MIESZKAĆ W LOFCIE

cd. ze str. 9

- Uwielbiam dzień, ale wieczorem, gdy zaczyna się intymna pora, światło staje się jeszcze ważniejsze. Dzień oświetla całość, a światło sztuczne wyodrębnia, eksponuje poszczególne elementy. Zawsze patrzę ludziom w okna. Przygnębiają mnie mieszkania ponuro oświetlone jedną, zwisającą z sufitu lampą.

Żeby zrozumieć, jak ważne jest światło, wystarczy zrobić mały eksperyment. Wziąć małą lampkę z mocną żarówką i po kolei oświetlać nią przedmioty. To prawdziwa przygoda. Niezwykłe, jak rzeczy zmieniają się w zależności od sposobu oświetlenia. Czasami robię u siebie takie doświadczenia. Mam 34 punkty świetlne, ale wciąż uważam, że to za mało.

Najbardziej zbliżone do dziennego jest światło halogenowe. Ale, na przykład, kolor zielony najlepiej czuje się w pozornie nieprzyjaznym świetle jarzeniowym.

Anna wyciąga z lodówki natkę pietruszki i umieszcza ją przy małej jarzeniówce pod szafką kuchenną. Pietruszka nagle rozblyskuje soczystą zielenią.

- Odkąd zaczęłam malować, kolor i światło stały się moją pasją. Patrzę na nie inaczej. Kiedy źle się czuję w jakimś miejscu, wiem, że musi tam być błąd w ustawieniu mebli, który powoduje chaos przestrzeni. Marzę, żeby dobrze się czuć i odczuwać estetyczną satysfakcję w każdym punkcie mieszkania.

Jest taka chińska szkoła ustawiania

przedmiotów feng-shui, która opiera się na założeniu, że w każdym przedmiocie istnieje energia. Sposób ich ustawienia decyduje o harmonii wszystkich energii i przedmiotów we wszechświecie, tym bardziej, że my też wprowadzamy do pomieszczenia naszą energię. Jeżeli dokonuje się to płynnie, stajemy się szczęśliwi.

Są, na przykład zasady, które określają ustawienie mebli w stosunku do drzwi. Łóżko - wierzy - nie może stać tak, aby było z niego widać wyjście z pokoju, bo wtedy może powstać zła energia.

Gdy jest coś niewłaściwego w ustawieniu przedmiotów, Anna odczuwa podświadomie niepokój, niezadowolenie. Dlatego każdy szczegół jej mieszkania jest przemyślany. Mebli jest niewiele, wszystkie nowoczesne.

Może coś w tym faktycznie jest. Mieszkanie pani Anny bowiem wyraźnie działa na psychikę przybysza, uspokaja, odpręża. Przestrzeń i światło sprzyjają skupieniu. Nawet czubki topoli, które za oknem porusza wiosenny wiatr, pozwalają zapomnieć, że jesteśmy na Manhattanie, najgęstszej dżungli mieszkalnej nowoczesnych cywilizacji. Przywodzi raczej na myśl klimaty starych, drewnianych dworów i wsi.

Po prawej stronie - szafy ukryte za lustrami, po lewej stronie - schody na antresolę, a pod nimi także szafy

**Okna
PCV
PHU „HiK”**

- żaluzje ● rolety
- sprzedaż ● montaż

**WYPEŁNIANIE SZYB
ARGONEM GRATIS!**

Malbork, ul. Szeroka 5, tel. (055) 272-62-98
Elbląg - Hala Gildia, box 10, tel. 0-602-360-978

80-159 Gdańsk, ul. Schuberta 102

☎ (058) 302 63 84

☎ (058) 302 33 94

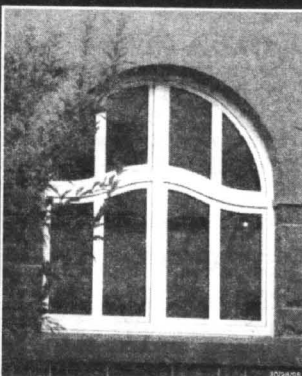
**Producent okien
i drzwi PCV
SYSTEMU**

Balticglav

- ☎ doradztwo
- ☎ pomiary
- ☎ montaż
- ☎ service
- ☎ raty

Poszukujemy
dealerów

OFERUJE:

SUCHE MIESZANKI

**TYNKÓW
SZLACHETNYCH**

CYKLINOWANYCH
I NAKRAPIANYCH

**STROPY PŁYTOWE
typu FILIGRAN**

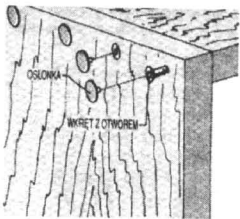
posiadające znak bezpieczeństwa
Nr B/08/10/97

Nasz adres:

Zakład Prefabrykacji i Produkcji Pomocniczej
80-067 Gdańsk, ul. Sandomierska 50,
tel. (058) 301-54-92, tel. kom. 090 50 86 83

Zamaskowanie wkrętów

Dla wyglądu wielu sprzętów lub mebli domowych korzystne jest ukrycie połączeń gwoździami lub wkrętami. Decydując się na wkręty warto wybrać takie, które oprócz krzyżowego nacięcia mają ozdobne osłonki plastikowe. Po wkręceniu takiego, można jego łeb zastronić wciskając w nacięcie krzyżowe okrągłą plastikową osłonkę, kolorem dobraną do barwy mebla.

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

WALLENBERG

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!
pełna gama kolorów

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/309-09-01, 309-41-81

Studio Ruslika

PRZEDPOKÓJ ZA DRZWIAMI

Bardzo dobrym, choć nie najtańszym sposobem na zabudowę przedpokoju - i dużego, i małego jest tzw. kanadyjski system drzwi przesuwanych. Producenci mają rację, zapewniając, że ten ich towar sprawi, że każdy korytarz ma szansę stać się wycyzkowaną częścią mieszkania.

Niekonwencjonalnie urządzone intriguje i budzi podziw dla gospodarzy, będąc przedsmakiem tego, czego można spodziewać się dalej. Znudzenie wywołane typowym wystrojem wnętrza prowokuje pragnienie przeżycia zaskoczenia, a nawet szok estetyczny.

Przedpokój jest miejscem, gdzie każdy zmuszony jest przechowywać okrycia wierzchnie i obuwie. Ukrycie tych rzeczy w szafach znacznie podwyższa standard przedpokoju. Ponieważ zwykle nie dysponujemy przestronnymi holami - wręcz przeciwnie, nasze przedpokoje są ciasne i wąskie - zastosowanie do tego celu szaf z drzwiami przesuwanymi ma o wiele więcej zalet niż użycie szaf tradycyjnych. Drzwi przesuwne nie wymagają bowiem specjalnej powierzchni na ich otwieranie.

Dodatkowo - wypełnienie powierzchni szafy lustrami stwarza możliwość optycznego powiększenia i rozjaśnienia wnętrza, co w wypadku pomieszczeń bez okien jest szczególnie ważne.

Obudowanie ściany ciągiem szaf pozwala wyeliminować inne wolno stojące meble tego typu w całym mieszkaniu. Zyskujemy w ten sposób nową wolną przestrzeń. Jeżeli posiadamy wnękę lub wolny kąt, to przesłonięcie ich drzwiami przesuwanymi daje świetną okazję dla wykorzystania tego miejsca do przechowywania wielu niepotrzebnych na co dzień rzeczy, jak walizki, narty, rowery.

Drzwi mogą być również zastosowane jako drzwi przejściowe, dzielące duży przedpokój na dwie lub więcej części funkcjonalne.

Ze względu na swobodę w kształtowaniu wymiarów szafy z

drzwiami przesuwanymi możemy je dowolnie łączyć z istniejącym już systemem pawlacy. Dodatkową zaletą szaf z drzwiami przesuwanymi jest to, że nie muszą posiadać one ścianki tylnej. Można więc przy okazji ukryć w nich wszystkie niezbędne, a szpeczące wnętrza

przedmioty, np. rury czy liczniki.

Aranżacja wnętrza zależy od gustu gospodarzy, ale dzięki ogromnym możliwościom kombinacji, połączeń i dostosowania do charakteru pomieszczeń stają się sprzymierzeńcem ludzi poszukujących nowych rozwiązań w architekturze wnętrza.

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA

manometry, termometry
- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne,

POLNA Przemysł

siłowniki PKA, ZAP
rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica

ATA-TECH s.c.

przełączniki, styczniki

relpol.s.a.

lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec
wodomierze, ciepłomierze
- METRON, POWOGAZ

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A, tel./fax (058) 551-54-32, tel. (058) 550-38-41

HAKI sp. z o.o. RUSZTOWANIA MODUŁOWE

HAKI jest nr 1 w dziedzinie rusztowań stosowanych w budownictwie

HAKI Sp. z o.o. reprezentuje macierzystą firmę, której siedziba mieści się w SIBBHULT

NOWOŚĆ W POLSCE:
HAKI - no problems!

NIESKOMPLIKOWANE

Z niewielu prostych modułów można zbudować rusztowania typu HAKI - o dowolnych wymiarach.

MOCNE I BEZPIECZNE

Wytrzymałe, stabilne i bezpieczne rusztowania HAKI są wykonane ze szwedzkiej stali - dozwolone obciążenie robocze wynosi 450 kg/m kw.

WSZECHSTRONNE

Rusztowania typu HAKI można zbudować w wersji stojącej, przejezdnej lub zawieszanej.

Zmiana układu postawionych rusztowań jest bardzo łatwa i nieskomplikowana. Kompletny wachlarz wyposażenia czyni HAKI prawdziwym wszechstronnym systemem rusztowań.

SPRZEDAŻ, WYNAJEM (z montażem lub bez)

HAKI Sp. z o.o.

ul. Morska 455
81-014 Gdynia
tel. 058/664-24-44
fax 058/664-02-00

Reprezentujemy również firmę GEDA - niemieckie oryginalne windy mające szerokie zastosowanie w budownictwie, a szczególnie przy rusztowaniach - wynajem, sprzedaż

Rusztowania zatwierdzone przez IMBIGS (Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie)
Certyfikat nr 036/96 oraz posiadają certyfikat jakości ISO 9001

RURY

- do gazu (stalowe powlekane PE)
- stalowe (duże średnice)
- PE do gazociągów i wodociągów
- kształtki do gazociągów i wodociągów

Realizujemy kompleksowe dostawy.

Oferujemy uzbrojenie terenu w gaz i wodę,
wykonujemy przewiertki bez wykopów

PHU GAZ-RUR
Gdynia Pogórze, ul. Wiejska 1
tel./fax (058) 665-73-03

INSTABUS CZYLI OSZCZĘDNOŚĆ

cd. ze str. 8

Wszystkie parametry zostają zapamiętane w pamięci elementów magistralnych i mogą być w dowolnej chwili zmienione. Po zakończeniu programowania, system działa jako niezależny i nie wymaga współpracy z komputerem. Występowanie zakłóceń, jak np. zaniki napięcia sieci nie wpływają na jego poprawne funkcjonowanie.

Instabus, tak jak wspomniano na początku, jest systemem energooszczędny. Zadanie to jest spełnione dzięki procesom automatycznej regulacji.

Weźmy na przykład oświetlenie. Może być ono sterowane ręcznie przez łącznik lub automatycznie przez czujnik natężenia światła naturalnego, czujnik oświetlenia powierzchni, czujnik ruchu, zegar lub przez wszystko jednocześnie. Za pomocą łącznika możemy włączać, wyłączać, regulować natężenie światła, ustawiać zadane wcześniej poziomy oświetlenia i uruchamiać sceny oświetleniowe.

Pozostałe sensory służą do wykonywania czynności, związanych z zapewnieniem oszczędności. Jest to utrzymywanie stałego natężenia oświetlenia na powierzchni w zależności od światła słonecznego, zapalenie oświetlenia w miejscach rzadko odwiedzanych - tylko, gdy ktoś tam przebywa, wyłączenie oświetlenia w godzinach, kiedy nikt go nie potrzebuje itp.

Podobnie jest z ogrzewaniem. Poza sterowaniem ręcznym, dającym nam w każdej chwili możliwość regulacji, podlega ono procesom automatycznym i półautomatycznym, takim jak: obniżenie temperatury w nocy i w chwili nieobecności użytkowników w domu, w pomieszczeniu, gdzie otwarte są okna i w wielu innych. Inne instalacje mogą podlegać podobnej regulacji.

Poza oszczędnościami zwią-

sza to również komfort korzystania z wszelkich instalacji w domu. Możliwość korzystania z tych samych sensorów przez wiele urządzeń wykonawczych zapewnia ogromną elastyczność systemu i swobodę w tworzeniu funkcji kombinacyjnych.

Technika systemowa budynku z powodzeniem przyjęła się w budownictwie użyteczności publicznej, głównie dzięki ogromnym możliwościom obniżenia zużycia energii (do 60 proc.). Jest również coraz chętniej stosowana w budownictwie jednorodzinnych, także ze względu na pro-

stotę i komfort obsługi. Właśnie dla tych prywatnych użytkowników, chcących wyposażić swoje domy w instalacje systemu instabus, firma Siemens przy współpracy z kilkoma innymi firmami zrzeszonymi w EIBA, stworzyła system przeznaczony do kontroli, zarządzania i sterowania wszystkimi funkcjami w domu - Home Electric System.

Dzięki niemu możliwe jest sterowanie wszystkimi funkcjami urządzeń-uczestników magistrali EIB, zarządzanie urządzeniami gospodarstwa domowego, nadzór nad bezpieczeństwem (systemy przeciwpożarowe, antyłamaniowe, kontroli dostępu). Ponadto HES jako Multimedia-

Gateway (brama multimedialna) tworzy połączenie pomiędzy urządzeniami zainstalowanymi w obszarze domu a sieciami zewnętrznymi. Otwiera to ogromną ilość nowych możliwości, takich jak obsługa i nadzór systemu z dużej odległości. Wszelkie uszkodzenia mogą być zgłaszane bezpośrednio do serwisu przy pomocy telefonu lub faksu, zaś liczniki zużycia energii mogą być automatycznie odczytywane poprzez sieć telefoniczną.

Obsługa systemu odbywa się za pomocą jednego lub więcej HomeAssistant, to jest standardowego multimedialnego komputera PC, na którym zostało zainstalowane oprogramowanie HomeAssistant. Oferuje on m.in.:

> obsługę i możliwość zmian parametrów zainstalowanych w domu urządzeń, przystosowa-

nych do HES/EIB,

> rejestrację meldunków o błędach przyłączonych elementów (odczytywanie ich i przekazywanie na ekranie),

> informowanie o uszkodzeniach przyłączonych urządzeń zewnętrznych punktów serwisowych i usługowych, jeśli życzy sobie tego właściciel,

> obsługę zdalną przez linię telefoniczną.

Koordynuje on zazwyczaj rozdzielone funkcje. Na przykład nastawy parametrów jak ogrzewanie czy nawadnianie ogródka, dokonywane zazwyczaj każde w innym miejscu, można wykonać za pomocą HES-a z jednego. Oczywiście funkcje te mogą być osiągnięte w pełni bez jego pośrednictwa.

**Paweł Patykiewicz
cd. za tydzień**

OKNA

ZAKŁAD PRODUKCJI NYN
57-220 ZIĘBICE
ul. Przemysłowa 40B
tel. (074) 154-553

MAHONIOWE I SOSNOWE

**Klejone 3-warstwowo,
z okuciami polskimi i niemieckimi,
impregnowane i malowane na gotowo,
szyby termofloat CLIMAPLUS N 1,6,
termookapnik niemieckiej firmy Bug,
uszczelki niemieckich firm Brüggmann
oraz Deventer**

**MAGAZYN GDYNIA, ul. Jana z Kolna 24/26 IIIp.
tel./fax 661-53-59**

**HURTOWNA SPRZEDAŻ CZĘŚCI DO ROLET
FIRMY**

HEROAL

**ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
FIRMY USŁUGOWE**

**POLSKA - HURTOWNIA ELEMENTÓW DO ROLET
SKÓRCZ - WYBUDOWANIE WIELBRANDOWSKIE
tel. (069) 182-43-66 wew. 23**

oferujemy:
meble pokojowe, kuchenne prod. seryjnej
oraz meble
kuchenne na zamówienie,
w szerokiej gamie kolorystycznej
i wzorniczej.

**ZAPRASZAMY!
ROKOCIN k. Starogardu
czynne
od pon. do piątku 8.00-17.00
soboty 8.00-14.00**

**centrala:
tel./fax (069) 162 10 32 do 34
dział handlowy:
090 524 121, 090 521 054**

MEBLE NA MIARĘ
WASZCH OCZEKIWAŃ!

GAMMA

*Szczęśliwych i radosnych
Świąt Wielkanocnych
oraz wiosennej pogody ducha
wzajemnym kontrahentom
życzy
Firma Gamma*

Oferujemy do sprzedaży:

HURTOWNIA METALI KOLOROWYCH:

- ★ Wyroby z metali nieżelaznych
- Błachy, taśmy,
- Pręty, rury,
- Kształowniki, profile specjalne
- Profile aluminiowe stolarki budowlanej systemu Metalplast Bielsko
- Profile Pro Aluminium systemu napinającego do reklam świetlnych
- ★ Wyroby kwasoodporne

DZIAŁ HANDLOWY

- ★ Wyroby hutnicze
- ★ Materiały odlewnicze
- ★ Węgiel energetyczny i koksujący oraz koks

Zapraszamy do współpracy.

Szczegółowych informacji udzielają:

Hurtownia Metali Kolorowych:
ul. Na Stępcze 2a
80-752 Gdańsk
tel./fax (058) 301-16-03, 301-28-60

Dział Handlowy
ul. Szafarnia 10
80-755 Gdańsk
tel./fax (058) 305-64-95, 301-14-10

CLIO II BEZ TAJEMNIC

Renault odkrył już praktycznie wszystkie karty, jeśli chodzi o następcę popularnego clio. Francuzi ze zrozumiałych względów przywiązują olbrzymią wagę do promocji tego swojego przedstawiciela w silnie obsadzonym segmencie B; wszak 4 miliony sprzedanych clio pierwszej generacji, to wynik bardzo trudny nie tylko do pobicia, ale i wyrównania. A członkom zarządu Renaulta to się marzy.

Jak pamiętamy, przed siedmiu laty clio otrzymało tytuł sa-

wyższe o 22 mm, niewątpliwie zachowa swój charakterystyczny wygląd pojazdu nie tylko elegancckiego, ale też praktycznego i dynamicznego. Na uwagę zasługuje niezwykle bogate wyposażenie standardowe, godne auta wyższej klasy, a w nim m.in. nowej generacji czołowe i boczne poduszki powietrzne KNP, sprzężone z ogranicznikami napięcia pasów bezpieczeństwa i pirotechnicznymi napinaczami, a także specjalne profilaktyczne fotele z zagłówkami przeciwbakteryjowymi.

nym ograniczeniu emisji dwutlenku węgla do 12 proc. Silnik 1,6 16V charakteryzuje się poziomem emisji spełniającym przyszłe normy Euro 2000.

Przewidziana jest ponadto (do silników 1,6) inteligentna, 9-trybowa, automatyczna skrzynia biegów, samoczynnie przystosowująca się do stylu jazdy kierowcy.

cd. na str. 24

mochodu roku za wysoki komfort jazdy i oszczędną eksploatację. Następcą tego auta musi być zatem lepszy. Czy będzie?

Dłuższe o 65, szersze o 7 i

Całkowicie odporne na niewielkie stłuczki są zarówno błotniki z tworzywa kompozytowego, jak i szkla przednich reflektorów z poliwęglanów.

Clio II, to także całkowicie nowa konstrukcja zawieszenia, tzw. pseudoMcPherson z hydraulicznymi amortyzatorami i spiralną sprężyną - z przodu oraz koła zamocowane na wahaczach pod zwartym zawieszeniem o elastycznej osi w kształcie litery „H” - z tyłu. Jedzie się na tym i pewnie, i miękko, i spokojnie, zwłaszcza że z ABS z elektronicznym sterowaniem siły hamowania (EBV) w odwodzie.

Bogata jest także oferta silnikowa. Są to trzy „stare” silniki benzynowe - o poj. 1149 ccm i mocy 60 KM, 1390 ccm i mocy 75 KM oraz 1598 ccm i 90 KM, zupełnie nowy silnik szesnastozaworowy o poj. 1598 ccm i mocy

110 KM, silnik dieslowski o poj. 1870 ccm i mocy 65 KM.

W przyszłości clio II ma być także wyposażone w specjalnie zaadaptowany w tym celu turbodiesel 1,9 dTi o mocy 75 KM.

Wszystkie silniki zostały unowocześnione, dzięki czemu

zmniejszono ich głośność, ograniczono zużycie paliwa nawet o 15 proc., przy jednoczes-

PROPONUJEMY PAŃSTWU:

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.

WARTA

ROK ZAŁOŻENIA 1920

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIĄ I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Umowa ubezpieczenia dotyczy mienia będącego własnością lub pozostającego w posiadaniu ubezpieczającego. Przedmiotem ubezpieczenia są: budynki i budowle, maszyny i urządzenia, wyposażenie, środki obrotowe, nakłady inwestycyjne oraz mienie prywatne pracowników. Podstawowy zakres ubezpieczenia obejmuje: pożar, bezpośrednie uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego.

Powyzszy zakres podstawowy moze rozszerzyć o inne zdarzenia losowe np. huragan, deszcz nawalny, wydostawanie się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych lub technologicznych itp.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

Umowa ubezpieczenia dotyczy mienia będącego własnością lub pozostającego w posiadaniu ubezpieczającego. Przedmiotem ubezpieczenia są: towary i surowce, urządzenia i wyposażenie oraz wartości pieniężne, czeki, weksle. Zakres ubezpieczenia obejmuje: kradzież z włamaniem i rabunek, rabunek w transporcie.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Umowa ubezpieczenia dotyczy odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego wynikającej z prowadzenia określonej w umowie działalności lub posiadania mienia. Zakres ubezpieczenia obejmuje: szkody poniesione przez osobę trzecią wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia albo zniszczenia lub uszkodzenia mienia, do naprawiania których ubezpieczony jest zobowiązany z mocy prawa.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Umowa ubezpieczenia obejmuje urządzenia do elektronicznego przetwarzania danych, sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny. Zakres ubezpieczenia obejmuje: szkody spowodowane przez ogień i inne zdarzenia losowe, kradzież z włamaniem i rabunek, wadliwą eksploatację, nieczepność, niedbalstwo i inne.

UBEZPIECZENIE BUDOWLANO-MONTAŻOWE

Umowa ubezpieczenia dotyczy: obiektów, maszyn i urządzeń w czasie budowy lub montażu sprzętu budowlano-montażowego, zaplecza budowy, mienia zleceniodawcy oraz odpowiedzialności cywilnej związanej z realizacją kontraktu budowlanego i montażu. Zakres ubezpieczenia obejmuje: szkody i straty, które mogą powstać wskutek pożaru i innych zdarzeń losowych, kradzieży z włamaniem, nieczepności, niedbalstwa, błęd ludzkiego.

OD ŚWITU DO ŚWITU W DOBRYM TOWARZYSTWIE

ZAPRASZAMY do naszych biur i pośredników ubezpieczeniowych

ODDZIAŁ w GDYNI, ul. Kołłątaja 1, tel. (058) 620-95-58, 661-49-29, fax 661-56-74; Filii w GDAŃSKU, ul. Chmielna 26, tel. (058) 305-75-03, tel./fax 305-75-02

Filii w ELBLĄGU, ul. Helmańska 26c, tel. (055) 232-49-94, fax 232-41-28; PRZEDSTAWICIELSTWO w STAROGARDZIE GDAŃSKIM, al. NIEPODLEGŁOŚCI 4, tel. (069) 161-30-64, fax 161-30-66

FELICIA W MALINACH

Nowa felicia, upodobniona z grilla do octavii, znacznie zyskała na solidności, zwłaszcza w przypadku kombi. Sprawiają to zderzaki w kolorze nadwozia oraz grube listwy odbojowe po bokach. Faktycznie jednak jego długość (w porównaniu do formanna) zwiększyła się tylko o 32 mm i tylko o 28 mm w przypadku hatchbacka.

Poza grillem, do octavii zbliżono wyglądem i inne detale wystylizowanej felicii. Mowa tu m.in. o charakterystycznych przetłoczeniach na masce i chromowaniach, a także płaskich reflektorach i wkomponowanych w zderzak światła przeciwmgielnych oraz spryskiwaczach i wycieraczkach reflektorów.

W ogóle nową felicię kombi użytkuje się łatwiej i przyjemniej. Składają się na to takie „drobiazgi”, jak choćby uchwyty ułatwiające zamykanie tylnych drzwi oraz możliwość otwierania ich z fotela kierowcy.

Wydużone auto ma lepszy współczynnik oporu powietrza ($C_x = 0,345$), a o zaletach obustronnie ocynkowanych blach nadwozia, nikogo nie trzeba przekonywać (6 lat gwarancji pełnej odporności na korozję).

W środku, niestety, też upodobniono felicię do octavii. Niestety, gdyż jakość i szara kolorystyka materiałów wykonawczych tej ostatniej uznawana jest za jeden z istotnych mankamentów całego auta. Jednak w przypadku felicii są i plusy, m.in. dodatkowy schowek pod radiem, w którym jest miejsce na praktyczny pojemnik z uchwytem

ułatwiającym jego wyjmowanie.

W standardzie jest też obrotomierz, zegar i regulacje górnego punktu mocowania pasów bezpieczeństwa. W opcji można zamówić dzielone tylne oparcia, atermiczne szyby, światła przeciwmgielne i regulację wysokości siedzenia kierowcy.

Nawet najuboższą felicię LX można jednak zamówić z ABS, dwoma airbagami i z napinaczami pasów bezpieczeństwa. Nie przewidziano dla niej natomiast centralnego zamka, elektrycznie regulowanych i podgrzewanych lusterek zewnętrznych, bo to zarezerwowano dla LX special. Do modelu GLX można dokupić: elektryczne sterowanie szyb w drzwiach przednich, kierownicę, uchwyt dźwigni zmiany biegów i hamulca ręcznego pokryte skórą, aluminiowe obręcze kół, podgrzewane siedzenia przednie, wspomaganie układu kierowniczego oraz radio.

Podstawowymi silnikami felicii pozostają benzynowe jednostki 1.3 o mocy 40 lub 50 kW, ale przewidziano też silnik 1.6/55 kW oraz diesla 1.9/47 kW.

Auto oferowane będzie w 12 kolorach, w tym malinowym, oce-

anicznozielonym, lagunowobłękitnym oraz naftowozielonym.

Cena w Polsce nie powinna przekroczyć 30 tys. zł.

Wynika z tego, że potężna ekspansja na rynku całej Europy w wykonaniu Skody (już sprzedaje więcej niż Fiat, o czym piszemy w innym miejscu) trwać będzie nadal. Niestety, wraz ze zdobywaniem powodzenia, ciesząc się tym powodzeniem samochodu stają się coraz droższe. Ciekawe, kiedy do tej zasady dołączą się także nasi południowi sąsiedzi. A może wcale?

Tylko rafinerie?

W ramach prywatyzacji polskiego sektora paliwowego, planowane jest połączenie największego dystrybutora paliw - CPN z największą rafinerią, jaką jest Petrochemia Płock. Może to nastąpić poprzez odrębną prywatyzację obu firm, które utworzą spółkę na równych prawach lub w drodze przejęcia przez Płock kontrolnego pakietu udziałów CPN. Przed połączeniem, CPN miałyby sprzedać około 150-200 swoich stacji Rafinerii Gdańskiej, aby łatwiej jej było znaleźć inwestora strategicznego dla siebie.

GDI (Gasoline Direct Injection): bezpośrednia przyszłość

Wielu specjalistów jest zdania, że przyszłością motoryzacji są mimo wszystko silniki benzynowe z bezpośrednim wtryskiem paliwa, ostatnio oznaczanych symbolem GDI (skrót od Gasoline Direct Injection). Ich najważniejszymi współcześnie zaletami jest przyjazność środowisku, a także duża moc i doskonałe osiągi, idące w parze z niskim spalaniem.

Jak pisze Roman Dębecki w pracy „Silniki GDI”, bezpośredni wtrysk „silniki GDI”, bezpośredni wtrysk znany jest od wielu lat. Stosowany był między innymi w silnikach lotniczych, produkowanych przez Mercedesa. Ale wówczas chodziło głównie o uzyskanie większej mocy, inne parametry, jak np. czystość spalin, nie były analizowane. Badania nad udoskonaleniem tych silników trwały kilkanaście lat. Największe sukcesy odnieśli konstruktorzy Mitsubishi, którzy na salonie w Tokio zaprezentowali kilka konstrukcji już wdrożonych do aut osobowych, a także do ciężarówek. Także Toyota opracowała swój silnik. Montowany jest on w japońskiej wersji cariny. Wszystko więc wskazuje na to, że już wkrótce, za kilka, lat silniki GDI będą powszechnie stosowane przez wszystkie liczące się firmy motoryzacyjne i prawdopodobnie wyprą inne silniki.

Abym dokładniej wyjaśnić zasadę działania silnika GDI, najlepiej zrobić to poprzez porównanie go z silnikiem benzynowym o konwencjonalnym wtrysku. W silniku o zapłonie iskrowym, w zależności od obciążenia, do cylindra doprowadzana jest różna ilość mieszanki, ale jej skład jest stały. Sprawność zwykłego silnika

benzynowego z wtryskiem wynosi około 35 procent. Idealem byłoby, gdyby w momencie zwiększonego obciążenia silnika dysponował bogatą mieszanką, a przy małym obciążeniu - ubogą. Za pomocą regulacji można uzyskać w silniku o zapłonie iskrowym bardzo ubogą mieszankę.

Ale tu pojawia się problem: takiej bardzo ubogiej mieszanki nie można zapalić. Jednak konstruktorzy silnika GDI rozwiązali ten problem. Z badań wynikało, że do zapalenia ubogiej mieszanki wystarczy, aby była ona bogata jedynie w obrębie świecy. W dalszej odległości od świecy, przyściankach cylindra, może być uboga. Pozostało więc rozwiązać problem, jak to zrobić.

Wymyślono sposób, tzw. uwarstwienia mieszanki w komorze spalania. Osiąga się to poprzez odpowiednio zaprogramowany wtrysk bezpośredni. Przy małym obciążeniu silnika wtrysk odbywa się w końcu suwu sprężania. Mieszanka jest wtedy bardzo uboga, ale uwarstwiona (wokół świecy bogata) i dzięki temu można ją bez problemu zapalić. Natomiast przy dużym obciążeniu wtrysk odbywa się wcześniej, w trakcie napełniania. Mieszanka dzięki zawirowaniom jest bogata.

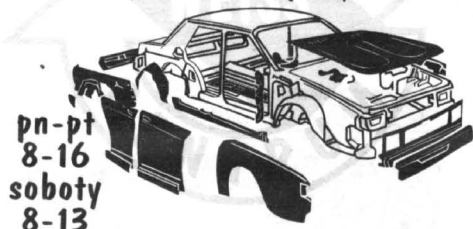
Ze sposobu wtrysku widać pewne podobieństwa silnika GDI z turbodieslem, z bezpośrednim wtryskiem. W silnikach GDI bowiem, napełnienie przebiega w podobny sposób, jak w silnikach diesla. Kanalem dolotowym doprowadzone jest powietrze, a paliwo jest wtryskiwane, mieszanka wytworza się w komorze spalania. **cd. na str. 23**

UŻYWANE CZĘŚCI DO SAMOCHODÓW ZACHODNICH

82-200 Malbork, al. Wojska Polskiego 90A (teren AGROMY)

tel. (055) 272-33-01 w. 24, (0-602) 669-336

pn-pt
8-16
soboty
8-13

ZAKŁADY REMONTÓW WÓZKÓW TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO

Sp. z o.o.

"SURREM"

83-250 SKARSZEWO
tel./fax (069) 188-26-95

Rok założenia 1988

remonty
serwis
wózki widłowe
paletowe
części zamienne

NAJNOWSZE MODELE VW I AUDI

AUDI - A3, A4, A6, A8

VW POLO już od - 30 700 zł

VW POLO CLASSIC - 36 800 zł

VW PASSAT - 57 800 zł

GROBLEWSKI
AUDI AUTORYZOWANY DEALER VW-AUDI

ATRAKCYJNY PAKIET UBEZPIECZEŃ

RATY

Ceny brutto wg kursu DM z dn. 23.03.98r.

80-371 GDAŃSK, ul. Jagiellońska 12A
tel./fax (058) 557 55 15

VW TRANSPORTER 2,5 TDI

SILNIK • Najnowsza generacja - Turbo Diesel 102 KM wtrysk bezpośredni
• Mistrz oszczędności - zasięg 1200 km

Leasing - RATY

GROBLEWSKI
AUTORYZOWANY DEALER VW

WERSJE RODZINNO - TOWAROWE

6-osobowe lub ładowność do 1200 kg
objętość do 6,3 m³

ALARM i instalacja radiowa

GRATIS!

81-731 SOPOT, ul. Bitwy pod Płowcami 54
tel./fax (058) 550 37 38

Mercedes-Benz

„Sobiesław Zasada Centrum” S.A.

Grupa
ZasadaOddział Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 1
tel./fax 3074-694/5, tel./fax 3074-636

Sprzedaż samochodów, części zamiennych i akcesoriów

VITO do natychmiastowego odbioru.

CENY ZESZŁOROCZNEFirmowy leasing Mercedes-Benz, bez kaucji,
100% w kosztach firmy, pierwsza wpłata do uzgodnienia.**Chrysler Voyager.
W bezkonkurencyjnym leasingu*.**

CHRYSLER VOYAGER LE.

- Silniki: 2.5 TD, 2.4, 3.3, 3.8
- ABS
- Dwie poduszki powietrzne
- Wspomaganie kierownicy
- Klimatyzacja
- Aluminiowe felgi
- Reling dachowy
- Wersja ciężarowa z homologacją (4-osobowa)
- Elektryczne szyby
- Elektryczne lusterka
- Centralny zamek
- Radio RDS z 4 głośnikami

SAMOCHÓD, KTÓRY JEST AMERYKA

Chrysler

*) Dotyczy leasingu ASC.

BMG Autoryzowany Dealer i Serwis, ul. Źyngierka 9, 81-537 Gdynia,
tel. (0-58) 622-40-82, tel./fax (058) 622-62-33**ZŁOTO DUCATOWE**

Zgodnie z panującą modą, także Fiat zaakragił kształty swojego pojazdu dostawczego - ducato. Ta popularna półciężarówka otrzymała wszakże też nowy silnik. Do tradycyjnych jednostek benzynowych dołożono wysokoprężny sofm 2.8 - z bezpośrednim wtryskiem, intercoderem i turbodoładowaniem (stanowi on rozwinięcie silnika 2.5 TDi oferwanego dotychczas). Jest to nowoczesna jednostka, która w porównaniu do poprzednika, charakteryzuje się wydajniejszym spalaniem, mniejszą emisją szkodliwych spalin, większą niezawodnością i łatwiejszym uruchamianiem przy niskich temperaturach.

Oferowany będzie w dwóch wersjach: z pompą mechaniczną i tłumikiem katalitycznym utlenianym - dla wersji przeznaczonych do przewozu towarów oraz z pomocą mechaniczną, zaworem EGR do obiegu spalin i tłumikiem katalitycznym utlenianym w wersjach przeznaczonych dla przewo-

zu osób lub osób i towarów.

Niezależnie od tego, do ducato montowane będą również: jednostka benzynowa o pojemności 2.0 l i mocy 110 KM oraz diesel o pojemności 1.9 l i mocy 70, KM i 82 KM (z turbodoładowaniem), i o pojemności 2.5, l i mocy 85 KM.

Oferowane w stu kolorach (w tym specjalny złoty), liczne wersje nadwozia, wzbogacone zostały o dwie kolejne - panoramę i combinato, o średniej odległości między kołami przednimi i tylnymi i o wysokich bokach, które zapewniają większą wygodę, komfort i więcej miejsca na bagaże. Ponadto nowe ducato objęte jest programem „Autonomy”, dzięki któremu może być dostosowane w dowolnym zakresie do przewozu osób niepełnosprawnych.

**GDI: (Gasoline Direct Injection):
bezpośrednia przyszłość**

cd. ze str. 22

Rzecz jasna, nic nie jest bez wad. Podstawową wadą silnika GDI jest jego skomplikowana budowa, zwłaszcza aparatury wtryskowej. Dość powiedzieć, że, np. ciśnienie wtrysku w silnikach GDI wynosi około 50 atmosfer, a myśli się nawet o 100 atmosferach. W normalnych silnikach, ciśnienie wtrysku nie przekracza kilku atmosfer. Początkowo konstruktorzy mieli też kłopoty z uzyskaniem odpowiednio niskiego

poziomu tlenków azotu, ale dość szybko uporano się z tym problemem, stosując odpowiednio zmodyfikowane katalizatory.

Niemniej w nadchodzących czasach, kiedy to nawet najprostsze usterki (jeśli w ogóle występują) usuwa się nie własnoręcznie, ale w wyspecjalizowanych stacjach obsługi, kwestia wysokiego stopnia skomplikowania silnika GDI, nie powinna być w ogóle uznawana za mankament. A zatem GDI, to naprawdę przyszłość motoryzacji.

**EUROCAR '86 TCZEW, SADOWA
MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA
MECHANIKA POJAZDOWA**8.00-16.00, sob. 8.00-14.00, tel. 31 36 24
(TEREN BYŁEGO „MALINOWA”)

- Naprawy główne i bieżące samochodów krajowych i zagranicznych
- Geometria zawieszania z pomiarem nierównoległości osi.
- Diagnostyka i regulacja silników gaźnikowych oraz diesla.
- Diagnostyka i regulacja silników z wtryskiem paliwa.
- Komputerowy pomiar składu spalin z wydrukiem danych.
- Testowanie sprawności sondy lambda.
- Mycie gaźników rewelacyjną metodą ultradźwiękową.
- Pełen zakres pozostałych usług motoryzacyjnych.
- Ekologiczna wymiana oleju.
- Mycie gaźników i układów wtryskowych amerykańską metodą PROTEC bez demontażu.
- Wymiana układów wydechowych BOSAL, wymiana amortyzatorów BOGE.

Jesteśmy Autoryzowanym Partnerem niemieckiej firmy ARAL

- producenta najwyższej światowej jakości olejów silnikowych.

Zabezpieczamy oryginalne części do wykonywanych usług.

Nie jesteśmy jedyni....., ale Twój samochód na pewno przyjechał do Nas.

Zapraszamy! Przyjeźdź! Zobacz! A być może zostaniesz stałym klientem?

Udzielamy gwarancji na wykonane usługi!

AUTO MOTO C AUTO MOTO C AUTO MOTO C AUTO MOTO

AUDI DO... WSPINACZEK

Kolejna wersja audi A6 zwie się allroad quattro i - jak sama nazwa sugeruje - jest to pojazd na wszystkie drogi z napędem na cztery koła. Jak informuje produ-

cent, samochód ten, którego seryjne wytwarzanie rozpocznie się za rok, będzie przede wszystkim znakomitym... wspinaczem, czyli pojazdem przystosowanym do poruszania się nawet po terenie

górzystym. Karoserię określić trzeba jako kombi, a zatem znakomicie nadającą się dla miłośników górskich wycieczek, np. jako środek transportu dla alpinistów.

O takim przeznaczeniu allroad quattro decyduje nie tylko napęd na wszystkie koła, ale również wyposażenie w systemy regulacji zawieszenia podwozia, oddzielne dla przedniej i tylnej osi. Jak trzeba, utrzymują one terenowe A6 zawsze na poziomie, a jak trzeba - za jednym przyciskiem guzika - ustalają wysokość zawieszenia na 145, 175 lub 195 mm.

klasycznym samochodom, dysponującym podobnymi jednostkami napędowymi.

A6 AQ rozwija prędkość maksymalną powyżej 220 km/h, legitymując się zarazem 11-sekundowym przyspieszeniem.

Dodając, że samochód będzie wnętrzem nie odbiegające od luksusowej limuzyny, nikogo nie zaskoczmy jego ceną. W Niemczech kosztować ma ok. 90 tys. DEM.

Clio II bez tajemnic

cd. ze str. 21

A oto bliższe dane techniczne dla clio w wersjach - kolejno - 1.2; 1.4; 1.6; 1.6 16V i 1.9 D:

Drzwi/miejsca - 3,5/5; 3,5/5; 3,5/5; 3/5 i 3,5/5

Silnik/liczba cylindr. - benz./4; benz./4; benz./4 i diesel/4.

Pojemność silnika (ccm) - 1149; 1390; 1598; 1598; 1870.

Maks. moc (kW/KM) - 43/60; 55/76; 66/90; 79/110 i 47/65.

Maks. moment obrotowy (Nm) - 93; 114; 131; 148 i 120.

Maks. prędkość (km/h) - 165; 170; 181; 195 i 161.

0-100 km/h (s) - 15,0; 12,1; 10,6; 9,6 i 15,4.

Sr. zużycie paliwa (l/100 km) - 6,2; 6,8; 7,2; bd i 6,0.

Poj. bagażnika (l) - 225.

Poj. zb. paliwa (l) - 50.

Masa własna (kg) - 880; 940; 965; 980 i 975.

Ładowność (kg) - 540; 530; 540; 520 i 555.

Dł./szer./wys. (mm) - 3773/1639/1417.

CZY CHCESZ MIEĆ MERCEDESA?

Mercedes-Benz

STANISŁAW, GERTRUDA MAKOWIEC, AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI

MERCEDES-BENZ LEASING POLSKA Sp. z o.o. PROPONUJE
DOGODNE WARUNKI FINANSOWANIA
SAMOCHODÓW MERCEDES

LEASING BEZ ZASTAWU BANKOWEGO, RATA WSTĘPNA 10%, MINIMUM FORMALNOŚCI
(MOŻLIWOŚĆ ZEROWEJ RATY WSTĘPNEJ)

ACTROS 1840LS JUŻ OD 3200 DEM MIESIĘCZNIE*

80-518 Gdańsk, ul. Gdańska 21 d, tel. (058) 343 53 50, 343 41 40, 0601 65 47

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY

do samochodów

OSOBOWYCH

DOSTAWCZYCH

CIĘŻAROWYCH

AUTOBUSÓW

sprzedaż
montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 552-22-31, 552-28-14
fax 552-28-41

GDYŃIA, ul. Jana z Kolna 34 tel. (058) 6208-638 wew. 3
BYDGOSZCZ, ul. Miechowska 7 tel. (052) 61-37-69
CHODŹCIE, ul. Tuchowska 37 tel. (0531) 72-766
BRANIEWO, ul. Królewska 61 tel. (0-55 43) 20-97
GRUDZIĄDZ, ul. Miłostwa 6 tel. (051) 463-84-97
KOŚCIERZYNA, ul. Klasztorna 19 tel. (058) 886-33-92
ŁĘBORK, ul. Skoczylasa 20 tel. (059) 62-56-54
SŁUPSK, ul. Gdańska 8 tel. (059) 42-50-29
TCZEW, ul. Głowackiego 2A tel. (059) 31-05-05
STAROGARD, ul. J.P. II 1B tel. (059) 182-55-37
KWIDZYN, ul. Kodziuski 49 A tel. (055) 279-33-13

DLA CIEBIE I TWOJEJ FIRMY

TRANSIT- 3000 ZŁ TANIEJ!

MONDEO - 2500 ZŁ TANIEJ!

IŁOŚĆ SAMOCHODÓW W PROMOCJI OGRANICZONA

W ciągłej sprzedaży: KA, Fiesta, Escort, Mondeo, Transit
oraz w przedsprzedaży: Puma, Galaxy, Explorer.

Fota

Główny Autoryzowany Dealer

Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 622 77 55

Salon sprzedaży samochodów nowych „Ford”
Sprzedaż samochodów używanych różnych marek
Hurtownia i sklep oryginalnych części zamiennych
Autoryzowana Stacja Obsługi Samochodów

„Iskra” po japońsku

Dwa największe japońskie koncerny produkujące elektronikę, układy elektryczne i łożyska samochodowe - NSK i Nichimen, zainwestują 100 mln USD w kielecką „Iskrę” - także specjalizującą się w łożyskach i świecach zapłonowych. Japończycy przejmą ogółem 80 proc. akcji, za co zapłacą 45 mln USD.

Zgodnie z umową, w ciągu najbliższego roku

podniesiony zostanie kapitał spółki o 12 mln dolarów, a przez najbliższe pięć lat 46 mln zostanie zainwestowane w nowe maszyny i ochronę środowiska. Na dotychczasowym poziomie zostanie utrzymane też zatrudnienie. W ub.r. obroty „Iskry” wynosiły 176,9 mln zł. Dzięki japońskim inwestycjom zwiększy się eksport produktów fabryki na rynki zachodnioeuropejskie, a także do Azji i Ameryki Południowej.

PIĘĆ RAZY CIVIC

Popularnej i cenionej na całym świecie rodzinie Hondy - civic przybył jeszcze jeden członek. Będzie to całkowicie od podstaw zaprojektowany model aero deck. Jego produkcja rozpoczęła się w brytyjskim mieście Swin-

don, obok dwóch innych aut Hondy. Do końca br. na rynku znajdzie się ok. 30 tys. sztuk aero deck. Samochód ten, to pojemne kombi, które uzupełni produkowane obecnie 3- i 5-drzwiowe hatchbacki, 4-drzwiowy sedan i 2-drzwiowe coupe.

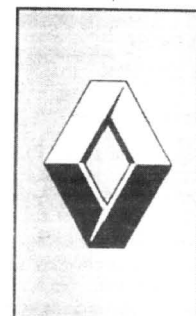
HURTOWNIA OPOP
oferuje współpracę wulkanizacją, sklepom
wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

DEBICA MICHELIN FIRELLI DUNLOP Firestone KLEBER CEAT

Nie daj się zaskoczyć w zimie!

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalańska 14 A, tel. (058) 552 07 69, tel./fax 552 06 29, tel. 552 06 11
Gdynia, ul. J. Wisniewskiego 32, tel. (058) 620 69 71, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (059) 42 36 23

RENAULT dla bezpieczeństwa

Renault MEGANE CLASSIC

Atrakcyjna cena - odbiór natychmiastowy

Poduszka powietrzna w wyposażeniu seryjnym, ubezpieczenie OC i zielona karta bez żadnych dopłat.

Autoryzowani Partnerzy Renault zapraszają:

ROZNYCH KOSZT
KREDYTU
11%⁸⁶

A. Ossowski
Elbląg
ul. Nowodworska 28 b
tel. 232 70 75, 232 62 37
fax 232 61 76

Firma
R. Rybicki
82-500 Kwidzyn
ul. Malborska 112
tel. (055) 279-31-06

Renobil sp. z o.o.
Gdańsk Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 557 05 02, 557 25 47

T. Zdunek
Gdańsk
ul. Miałki Szlak 35
tel. 301 90 12, 301 36 57

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

Termometr zewnętrzny jest w samochodzie urządzeniem bardzo przydatnym i to wcale nie zimą (kiedy wiadomo, że może być mroźno), ale właśnie wiosną czy jesienią, kiedy oblodzenie drogi pojawia się równie szybko czy niespodziewanie. Pewna część samochodów ma takie termometry na wyposażeniu fabrycznym, w innych można je łatwo i stosunkowo niskim kosztem zamontować nawet samemu.

Powiadomi, że ślisko

W sklepach można napotkać kilka rodzajów takich urządzeń do kontroli temperatury nawierzchni drogi, w cenie od 20 do 50 zł. Wybór odpowiedniego modelu powinien być uzależniony nie tylko od jego ceny, ale także od funkcji, które potrafi realizować. Najprostsze z wyświetlaczami ciekłokrystalicznymi (LCD) umożliwiają pomiar tylko z jednej sondy umieszczonej na zewnątrz pojazdu. Bardziej rozbudowane mają także sygnał informujący o tym, że na zewnątrz temperatura spada poniżej 0 st. Celsjusza.

Abym świetny sygnał był bardziej skuteczny, lepiej wybierać termometry z wyświetlaczem z diód elektroluminescencyjnych, które są doskonale widoczne zarówno w nocy, jak przy słońcu.

Najkorzystniejszym miejscem zamontowania sondy jest przód pojazdu, a dokładniej - okolice zderzaka. Sondę instalować warto jak najniżej (bo „zauważy” nawet przygruntowy przymrozek), ale przy tym tak, aby była osłonięta przed bezpośrednim pędem powietrza, który dodatkowo schładza. Z kolei wyświetlacz temperatury powinien zostać umieszczony w takim miejscu, aby nie rozpraszał uwagi kierowcy, a zarazem, aby był dobrze widoczny.

Urządzenie to także może się czasem zepsuć i podać złą informację, dlatego posiadanie go nie powinno zwalniać od ostrożności na drodze, i to nie tylko wówczas, kiedy spodziewamy się gołotędzi.

H-1 PODOBNIENIE JAK H-100

Hyundai włączył się do walki o swój fragment rynku maksymalnych, na którym w Europie królują VW caravelle. Atutami H-1 będzie (bo takie oznaczenie nadano nowemu autu) nie tylko dostatek miejsca

dla co najmniej 7 pasażerów, ale również pewien komfort i bezpieczeństwo podróżowania. Zdecydują o tym m.in. dwie poduszki powietrzne, ABS, elektrycznie sterowane szyby oraz centralny zamek.

H-1 nieprzypadkowo ma nazwę pokrewną z półciężarówką Hyundai, H-100. Właśnie od niej napęd na tylne koła, co - przy wąskiej i wysokiej konstrukcji auta - stwarza pewne problemy, zwłaszcza na wąskich i krętych drogach. Wtedy łatwiej o poślizg, a nawet wywrótek, co nie za-

chęca, np. do wyjazdów w góry.

Silniki, jakie przewidziano do blisko 1900-kilogramowego H-1, także nie będą raczej budzić entuzjazmu. Pierwszy, o pojemności 2.4 litra i mocy 112 KM zapewni maksymalną prędkość maksymalną, niewiele ponad 150 km/h a na przyspieszenie do setki czekać trzeba blisko 21 sekund. Drugi - turbodiesel o pojemności 2.5 l oraz mocy 80 KM ma oczywiście osiągi trochę gorsze: 145 km/h i 21,5 s.

Zyski Fiata i Opla

W ubiegłym roku koncern Fiat zarobił ponad 2,28 mld dolarów (brutto). Ogółem na świecie firma sprzedała 2,7 mln samochodów, tj. o 15 proc. więcej niż rok wcześniej. W Polsce Fiat sprzedał 167 tys. aut i zanotował wzrost sprzedaży o 8,2 proc.

Również Opel może pochwalic się nie malejącym popytem na swoje auta. W styczniu i lutym firma sprzedała blisko 6,5 tys. samochodów. Najpopularniejszym modelem była astra classic, której sprzedano 4,2 tys. sztuk.

Aral już trzeci

Aral otwiera w Polsce kolejne firmowe stacje paliw. W sumie ma ich już 37, a do połowy br. przybędzie 10 kolejnych. Aral jest trzecim wśród zagranicznych koncernów, pod względem wartości inwestycji w naszym kraju. Interesuje się zwłaszcza zachodnimi i południowo-wschodnimi regionami.

Jelcyn za kierownicą

Prezydent Borys Jelcyn podpisał dekret o utworzeniu specjalnych stref ekonomicznych dla zagranicznych producentów samochodów. Te z nich, które zobowiążą się do zainwestowania w Rosji, w ciągu pięciu najbliższych lat, co najmniej 250 mln USD z przeznaczeniem na produkcję samochodów, a zarazem sędzią na rosyjskie firmy wytwarzanie części podzespołów do tychże pojazdów - zostaną od razu zwolnione z cel na tę branżę.

Skoda przegania Fiata

W roku ubiegłym czeska Skoda wyprodukowała blisko 360 tys. aut, stając się tym samym największym środkowoeuropejskim producentem samochodowym. Plany na ten rok przewidują produkcję 410 tys. pojazdów. Pozycję lidera Skoda odebrała Fiatowi, który w ubiegłym roku wyprodukował 328 tys. samochodów.

KONTYNGENT 1998

PRIMERA - 1.6i 2.0i NOWY MODEL 1998
MICRA - 1.0i 1.3i Promocja cenowa
MICRA - HOLLYWOOD

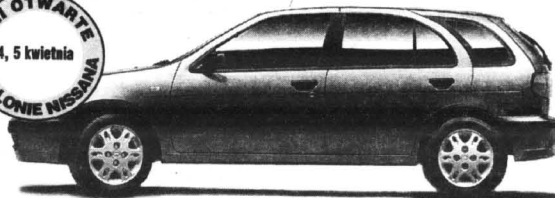
OC + AC GRATIS

W bieżącej sprzedaży:

Primera '98 już od 49 500 PLN

Almera już od 35 000 PLN

Salon - Gdynia oferuje sprzedaż części i akcesoriów do modeli samochodów europejskich i amerykańskich

PRIMERA - 1.6i 2.0 TD - MODEL 1998

ALMERA - 1.4i - Technologia XXI w.

MAXIMA CX - V6 - 2.0i 3.0i - Komfort + Elegancja

MICRA - 1.0i 1.3i 100% Niezawodność

TERRANO II - 2.4i 2.7 TD - Model 1998

VANETTA WINDOW - 1.6i 2.3D - Osobowo-Dostawczy

EDMUND
LEWAŃCZYK
AUTORYZOWANY
DEALER

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SALONU NISSANA

81-393 GDYNIA, ul. ABRAHAMA 62 (SKRZYŻ. WŁADYSŁAWA IV i ŻWIRKI i WIGURY)
tel./fax (058) 621-90-33, CZĘŚCI + AKCESORIA - tel. (058) 661-62-02
SERWIS + CZĘŚCI CHWASZCZYNO, ul. MICKIEWICZA 35,
tel./fax (058) 552-84-07, tel. (058) 552-83-88

AUTORYZOWANY DEALER

JEDYNY AUTORYZOWANY DEALER STARA W POLSCE PÓLNOCNIEJ

CITROËN C-15

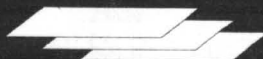

POLONEZ TRUCK PLUS

* ilość samochodów ograniczona

STAR i LUBLIN II TERAZ TANIEJ*

POLMOŻBYT GDAŃSK

Gdańsk, ul. Miałki Szlak 4/8
tel. 305 92 47 lub 0-601 63 81 44

pn. - pt. 8.00 - 17.00
sobota 10.00 - 14.00

Daewoo wciąż inwestuje

Kierownictwo Daewoo poinformowało, że wprowadzenie do produkcji w Polsce trzech najnowszych modeli - lanosa, nubiry i legany kosztowało ten koncern ponad pół miliona USD. W sumie w ub.r. Koreańczycy zainwestowali w naszym kraju ponad 700 mln dolarów, z których większość (625 mln) zasilila bazę dla przemysłu motoryzacyjnego.

W roku bieżącym inwestycje Daewoo w Polsce sięgnąć mają ponad 550 mln USD, co prawdopo-

dobnie spowoduje, że firma ta wysunie się na pierwsze miejsce (przed Fiata) wśród inwestorów tej dziedziny w całej Europie Środkowo-Wschodniej. Jest to tym bardziej pewne, że doszło też do kolejnego porozumienia Daewoo z GM (pierwszym była sprzedaż licencji na produkcję kadetta i ascony), zgodnie z którym oba koncerny prowadzić będą wspólną politykę inwestycyjną, produkcyjną i marketingową na terenie Europy, a zatem i Polski.

CORSA

CENA BLISKA SERCU
JUŻ OD 31000 zł!

Nowy, trzycylindrowy
silnik 1.0 12V

OPEL

GODZINY OTWARCIA

SALONU	pon.-pt.	10.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00
SERWISU	pon.-pt.	8.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00

ZAPRASZAMY
KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 552-34-06
Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 342-76-40

RENAULT

dla
bezpieczeństwa

Atrakcyjna cena - odbiór natychmiastowy

Poduszka powietrzna w wyposażeniu seryjnym, ubezpieczenie OC i zielona karta bez żadnych dopłat.

RENAULT
Assistance

24 h

ROZCZYNIENIE
KREDYTU

11%⁸⁶

Autoryzowany Partner Renault zaprasza:

koncesjoner RENAULT G. i Z. NOWAK
Kęłbłowo k. Wejherowa

tel. (058) 678-25-37, 678-25-38, fax 678-20-53
tel. kom. (090) 503-911

RENAULT
TO PLENIA ŻYCIA

HOKUS...FOCUS

Jak się okazuje, całkowicie nowy ford escort, którego premierę zapowiedziano na jesień br., wciąż jest doskonały. Ostatnio koncern opublikował wizerunek dostylizowanej wersji tego auta, któremu oficjalnie nadano nazwę focus.

Zdaniem wielu niezależnych specjalistów najnowsza propozycja Forda w segmencie C - łącząc doskonale własności jezdne i 16-zaworowy silnik typu ZETEC obecnego escorta CLX oraz rewelacyjną karoserię najnowsze go modelu tego samochodu - stała się wzorcem dla wszystkich liczących się producentów na kolejnych kilka lat.

Z tego też powodu takie koncerny jak Opel, Volkswagen, Honda czy Toyota wcale nie kryją swoich obaw przed tym, czy ich

konstrukcje w tym samym segmencie będą w stanie dotrzymać Fordowi konkurencji. Bodajże najbardziej zaniepokojony jest producent opla astry, który próbuje już nawet rozliczać swoich specjalistów od wywiadu gospodarczego i promocji, czy aby nie było błędem niepoczekanie na bliższe dane o focusie, zanim nadano ostateczny rynkowy kształt astrze II.

Pozyjemy, zobaczymy - i to zapewne już niedługo.

Kolejnymi plusami, jakie zbiera focus, są informacje, że do auta montowany będzie, do wyboru jeszcze jeden - trzeci silnik najnowszej generacji 1.8 TDI, a także system stabilizacyjny ESP (podobny do tego, jakim dysponuje najszybszy mercedes E 55 AMG).

Auta jak pisanki

Warto uświadomić sobie, że nowy Kodeks drogowy nie przewiduje jakiegokolwiek zakazu dotyczącego malowania pojazdów. Ich właścicielom zostawia tym samym pełną swobodę w doborze kolorów i ozdób.

Jest to sytuacja korzystna z wielu względów. Po pierwsze dlatego, że samochody wielobarwne są bez porównania łatwiejsze do zauważenia. Tak w intensywnym ruchu, jak poza obszarami zabudowanymi - na przykład na głęboko zaciemnionych drogach, prowadzących przez kompleksy leśne (nie wszyscy, niestety, włączają światła mijania).

Po drugie - nietypowo, a zwłaszcza krzykливо pomalowane auto przestaje być takomym kąskiem dla większości złodziei i „pożyczaczy”. Raczej trudno bowiem nie zwrócić na siebie uwagę, kiedy na masce wymalowany jest np. smerf, a na drzwiach przebite strzałą dwa karminowe serca...

Nie krępując swej radosnej twórczości, w tym zakresie powinniśmy jednak pamiętać, aby ze zrozumiałych względów nie

upodabniać swoich aut do pojazdów pogotowia ratunkowego, policji, czy straży pożarnej. A konkretnie, aby nie robić „podróbek” pojazdów straży pożarnej (mają one barwę czerwieni sygnałowej, a błotniki i zderzaki - białe), karetek pogotowia ratunkowego (barwa kremowa lub żółta, a także niebieski i ewentualnie czerwony pas), wzorów ratownictwa chemicznego (pas srebrzysty) lub górniczego (pas czerwony), pojazdów policyjnych i wojskowych (pas biały), straży granicznej (pas jasnoniebieski) i służby więziennej (pas granatowy).

Wszelkie malunki na aucie nie mogą jednak dotyczyć tablic rejestracyjnych i ich okolic. Precyzuje to art. 60, ust. 2 i 3, który stwierdza, iż zabrania się:

- zakrywania światła oraz urządzeń sygnalizacyjnych, tablic rejestracyjnych lub innych wymaganych tablic albo znaków, które powinny być widoczne,

- ozdabiania tablic rejestracyjnych oraz umieszczania z przodu lub z tyłu pojazdu znaków, napisów lub przedmiotów, które ograniczają czytelność tych tablic.

Mikra się sprzedaje

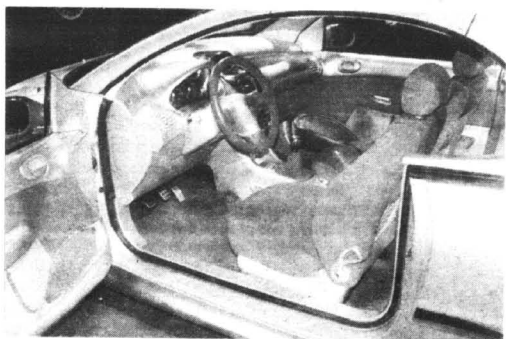
W roku 1997, głównie dzięki rynkowemu sukcesowi mikry (sprzedano blisko 2900 egzemplarzy), Nissan Poland odnotował znaczny wzrost sprzedaży swoich aut w Polsce, a konkretnie aż o 47 proc. więcej niż rok wcześniej. Łącznie sprzedano 6843 nissany różnych typów. W roku bieżącym firma planuje przekroczyć ilość 9000 sztuk sprzedanych pojazdów.

LWIĄTKO Z SERDUSZKIEM

Oryginalną metodę promowania najnowszego modelu 206 - który lada dzień pojawi się w sprzedaży - przyjęli specjaliści Peugeota. Oto po raz pierwszy na widok publiczny wystawiono prototyp sportowej wersji „dwieścieśódmka” - być może oznaczo-

nej w przyszłości liczbą 207. Jest to metoda o tyle nietypowa, że także „dwieścieśódmce” specjaliści wróżą zawrotną karierę rynkową.

Na uwagę w tym małym ni to coupe, ni to kabrioletie zasługują zwłaszcza automatycznie składany dach, którym szczyty się

dużo większy, najnowszy mercedes SLK. Dzięki temu dachowemu rozwiązaniu nawet B-segmentowy peugeot 207 w każdej wersji użytkowej będzie w stanie zagwarantować w miarę wygodne miejsce dla czterech dorosłych osób.

Nade wszystko jednak proponowana „dwieścieśódmka” stanowi całkowicie nową linię stylistyczną Peugeota. W przyszłości to ona wyznaczać będzie charak-

ter małych i średnich nadwozi spod znaku lwa i... serduszka, jako elementu oznakowania typu auta. Mówi się nawet, że po pewnych zmianach technicznych to najmniejsze francuskie coupe stanie się podstawą do budowania całej generacji niewielkich samochodów tej

marki, które będą dominować na rynkach XXI wieku.

Ale niewykluczone też, że „dwieścieśódmka” wejdzie do seryjnej produkcji w dokładnie takiej postaci, jaką nadano prototypowi. A zatem - z poprzecznie osadzonym silnikiem 1.4 lub 1.6, napędzającym koła przednie.

Cube urosło

Trwa eksplozja maluchów. Już chyba mało kto jest w stanie wymienić wszystkie modele najmniejszych samochodów - wielkich rozwiązaniami technicznymi i stylistycznymi, które mieszczą we wnętrzu wręcz nieprawdopodobne ilości pasażerów i bagażu. Raczej więc z kronikarskiego obowiązku, niż dla sensacji anonujemy kolejnego malucha rodem z Japonii - tym razem produkcji Nissana. Nowe autko,

mające sporo wspólnego z mikrą, zwie się cube i jest od swego krewniaka wyższe aż o 20 cm

(na 1,63 m). Inne rozmiary cube, to 3,75 m długości, 1,61 m szerokości i 2,36 m rozstawu kół

Astra kosztem zafiry

Mimo obaw o konkurencję ze strony najnowszego modelu forda escorta, który pojawił się ma na rynku na początku IV kwartału br., Opel nie sygnalizuje odchodzenia klientów od zamiaru zakupu nowej astry. Prawdopodobnie do końca br., w Europie sprzedanych zostanie pół miliona astr II. Aby maksymalnie zaspokoić popyt już w pierwszych kwartałach, GM planuje nawet zmniejszenie tempa montażu opła zafiry, który będzie wytwarzany w Bochum na tej samej linii co astra II.

Przypomnijmy, że nowa astra będzie oferowana w trzech wersjach nadwozia: jako trzy-lub pięciodrzwiowy hatchback oraz pięciodrzwiowy kombi. W Polsce, dostępna od końca marca, sprzedawana jest równolegle ze „starą” astrą wytwarzaną na Żeraniu.

220 tys. z Daewoo

Grupa Daewoo wyprodukowała w 1997 roku w Polsce łącznie 138 208 samochodów, sprzedała natomiast 137 728. W roku 1998 plany koncernu przewidują produkcję 220 tys. aut.

LEW®
Autoryzowany Dealer

80-387 Gdańsk-Oliwa
ul. Arkońska 3
S.C. tel./fax (058) 552-19-18
tel. (058) 552-04-76 wew.221

Samochody dla przedsiębiorczych

LUBLIN II

LDV CONVOY

AVIA

izotermi

kontenery

truck

plus

CITROËN C 15 D

PRZYCZEPKI - NIEWIADOW

**SZALEŃSTWO !!!
CENY SPADAJĄ !!!**

Ko 2080* taniej !!!
lub do wyboru
• dodatkowe wyposażenie:
• spoiler, boczny profil nadwozia, nakładka na słupek
• felgi aluminiowe

Czyli teraz Ko w cenie od 29 900* zł !!!

Fiesta
• tańsza nawet o 1160* zł !!!
• wspomaganie kierownicy po super promocyjnej cenie - tylko za 299 zł

**ESCORT BOLERO
ESCORT GHIA**
• tańsze o 1200* zł !!!

• Ubezpieczenie od 3,4%
• Przyjmujemy samochód w rozliczeniu

* Dotyczy ograniczonej liczby samochodów

Euro-Car

81-020 GDYNIA ul. Owslana 13

tel. (058) 623 68 08, fax (058) 623 69 98

Master też w Polsce

Jak już informowaliśmy, tytuł samochodu roku 1998 w kategorii bagażówek przypadł w udziale renault master, który na szerszą skalę w Polsce pojawi się na przełomie I i II kwartału br. Póki co, warto o tym pojeździe powiedzieć, że produkowany jest w sześciu wersjach użytkowych podwozia, że wyróżnia się zaokrąglonymi kształtami i komfortowym, przestronnym wnętrzem, które można dowolnie modyfikować, uzyskując od 8 do prawie 13 m sześć. pojemności ładunkowej.

Do napędu mastera zastosowano - na życzenie klientów - silnik diesla o pojemności 2,8 l TDI z bezpośrednim wtryskiem pali-

wa i mocy 115 KM. Nowy renault wyposażony jest w pięciostopniową skrzynię biegów i przedni napęd z niezależnym zawieszeniem. W Polsce oferowanych będzie 14 wersji tego modelu również z silnikami o pojemności 2,5 l i mocy 80 KM.

Master jest siódmym z kolei autem, któremu przyznano tytuł najlepszej bagażówki roku. Wcześniej zdobywały je: w roku 1992: volkswagen transporter T4; w roku 1993: nissan sunny van; w roku 1994: citroen jumper/ fiat ducato/peugeot boxer, w roku 1995: mercedes-benz sprinter, w roku 1996: mercedes-benz vito, a w roku ubiegłym citroen berlino/peugeot partner.

ASTRA NA 12 LAT

Nie jest już tajemnicą, że Opel bardzo dużą wagę przywiązuje do wrażeń, jakie na potencjalnych klientach powinna wywrzeć nowa astra. Mocno przestraszony znakomitym przyspieszeniem odwiecznego rywala - Forda (mówi się, że np. nowy eskort o kilka lat wyprzedzi kompaktowe konstrukcje GM), postanowił, że zaraz po pięciodrzwiowym hatchbacku i trzydrzwiowym sedanie, na rynku pojawi się także astra II w wersji caravan, czyli kombi.

Największym, a przynajmniej najbardziej reklamowanym autem rynkowym wszystkich wersji astry II ma być wręcz niezniszczalne (przynajmniej przez 12 gwarantowanych lat), w pełni ocynkowane nadwozie. Bo już

chyba mniej - ważna w każdym kombi - pojemność bagażowa, tu tylko (?) 1500 - litrowa.

Nauczeni doświadczeniami z pierwszą astrą i sukcesami Forda, konstruktorzy GM pokusili się

o usztywnienie zawieszenia, które - o ile jeszcze nie dorównuje, to na pewno niewiele odbiega od rewelacyjnego w tej klasie zawieszenia np. escorta.

Zastosowana z przodu dodatkowa trójkątna rama nośna z aluminiowymi (lekkie) kolumnami McPhersona, a z tyłu niezależne sprężyny i amortyzatory

wyrażnie wpływają pozytywnie na komfort i bezpieczeństwo jazdy.

Nabywcom astry II oferowane będą do wyboru trzy całkowicie nowe silniki czterocylindrowe. Wersja podstawowa nowej astry napędzana będzie 1,2-litrową jednostką szesnastozaworową o mocy 65 KM i momencie obrotowym 110 Nm (0-100 km/h w 16 s, prędkość maksymalna 165 km/h), która zużywać ma średnio 6,1 l/100 km. (Tym samym podstawowy model bazowy astry byłby o ok. 20 proc. oszczędniejszy od 60-konnego poprzednika). Inne nowości silnikowe, to: 1,8 Ecotec o mocy 115 KM (170 N przy 3400 obr./min; 200 km/h) oraz 82-konny diesel 2.0 z bezpośrednim wtryskiem paliwa (185 Nm przy 1800 obr./min; 175 km/h), oba z czterema zaworami na cylinder. Zużycie paliwa: 7,8 i 5,7 l/100 km.

Pozostałe ze znanych silników astry zostaną zmodernizowane, a wśród nich jednostki: 1,6-75 KM (128 Nm przy 2800 obr./min; 170 km/h); 1,6-100 KM (150 Nm przy 3600 obr./min; 183 km/h); 2,0 -136 KM (188 Nm przy 3400 obr./min; 208 km/h) i diesel 1,7 / 68 KM (132 Nm przy 1800 obr./min; 163 km/h).

Co z gminami

Resort transportu opracował system dotowania samorządowych inwestycji w drogownictwie. Opiera się on na podstawowej zasadzie: pieniądze otrzymują głównie te gminy, które same dużo zainwestują, a w pierwszej kolejności będą dofinansowane projekty „rozwiązujące ponadlokalne problemy komunikacyjne”. Minister transportu, Eugeniusz Morawski zapowiedział, że do końca sierpnia br. 43 tys. km dróg krajowych będzie pomalowane (kosztem 180 mln zł), a jeśli nie, to zmieni Generalną Dyрекcję Dróg Publicznych. Największy ruch jest jednak na drogach gminnych, a te mają coraz mniej pieniędzy na ich utrzymanie, więc o ich własnych środkach na znaczące inwestycje nawet nie ma co marzyć.

PAP

FIAT

REWELACYJNE WARUNKI SPRZEDAŻY SPECJALNEJ

**Fiat Cinquecento 700,
Siena 1,4 i maluch
w superatrakcyjnej cenie**

Fiat Cinquecento 900,
Siena i Palio
w bieżącej sprzedaży

MICHNIEWICZ

GDANSK, UL. BAZYNSKIEGO 1
(koło Hali Olivia), tel. 552-21-31
pon.-pt. 9.00-18.00, sob.-niedz. 11.00-15.00

AUTORYZOWANY SERWIS
GDANSK, UL. PIEKARNICZA 6, TEL. 302-03-52
pon.-pt. 7.00-21.00, sob. 8.00-14.00

CORSA

**CENA BLISKA SERCU
JUŻ OD 31000 zł!**

Nowy, trzycylindrowy
silnik 1.0 12V

OPEL

ZAPRASZAMY

Motor Centrum

ul. MIAŁKI SZLAK 4/8, Gdańsk,
tel. 301-04-22, 301-88-72

Salon 8.00 - 18.00, soboty 10.00 - 14.00
Serwis 7.00 - 20.00, soboty 8.00 - 14.00

Wybrzeźowa „Gubałówka”, czyli Łysa Góra. Na pierwszym planie wyciąg narciarski

WYBRZEŻOWE SPOSOBY NA ZIMĘ

Miała być zima sroga. A co my tu widzimy? Było parę dni mrozu i plucha. Kto więc marzył o jeździe na nartach, nie ma wesołej miny. Podobnie, jak i szef wyciągu narciarskiego na Łysej Górze w Sopcach. Bo to nasza wybrzeźowa Gubałówka.

Niestety, zimy połączone z opadami śniegu, są - w naszym wybrzeżowym klimacie - rzadkością. Ostatnia taka była 3 lata temu i wtedy narciarze mieli na Łysej 40 dni zjazdowych. To był raj! Stok jest zresztą niefortunnie

usytuowany. Lepszy byłby od strony północnej, no, ale góry to już nikt nie obróci...

Z TRAKTOREM I ORCZYKIEM

Narciarskie funkcje pełni Łysa nie wiadomo od kiedy. Pewne jest tylko, że przed laty był to tor saneczkowy z prawdziwego zdarzenia, także skocznia narciarska. Pozostały po tych urządzeniach tylko nikłe ślady. W latach 50. zainstalowano przedziwny wyciąg narciarski. Pełnił tę rolę

ustawiony na szczycie wzniesienia traktor. Na bęben „pyrkacza” nawijała się lina i interes się kręcił... W latach 70. zamontowano tu już normalny wyciąg, zaczepowy, zwany żartobliwie wyrzączką. Teraz stoi wyciąg nowoczesniejszy - orczykowy. 286 metrów w górę i zjazd po trasie 350 metrów.

Ale śniegu nie ma. Więc trzeba się o niego postarać. Takie możliwości techniczne istnieją. Sopot gościł w 1993 roku przedstawicieli francuskiego ośrodka

narciarskiego (Grenoble). Ślad tej wizyty, w postaci opracowania o możliwości zainstalowania armatek śnieżnych na stoku Łysej Góry, jest w posiadaniu właściciela wyciągu, Wiktora Strumskiego. Do realizacji zamierzenia bowiem nie doszło, choć, podobno, miał to być dar Francuzów...

Z tym, że armatami śniegu tak łatwo się nie wywojuje.

Żeby go otrzymać, musi być zamrożone podłoże, czyli grunt.

Potrzebne są minusowe temperatury powietrza. Nie są to warunki łatwe do zapewnienia np. podczas tegorocznej zimy. No bo kto zapłaci za zużytą wodę, energię elektryczną, pracę ludzi i sprzęt, gdy i sztuczny śnieg spłynie ze zbocza, bo nastąpi ciepłe dni?

ZJEŹDŻANIE NA HEKTARZE

Ale jest sposób na te kłopoty. Tylko wszystko co dobre kosztuje. W naszych warunkach - mówi Wiktor Strumski - najpewniejszym sposobem jest pokrycie stoku zjazdowego specjalną wykładziną. Nie ma wtedy problemu: jeździ się po mokrej nawierzchni (na każde 4 metry kwadratowej jej powierzchni przypada dysza nawilżająca), a gdy śnieg, to po śniegu. Cztery lata temu byli w Sopcach przedstawiciele znanej brytyjskiej firmy wytwarzającej takie wykładziny. Obliczono, że na Łysej Górze trzeba położyć hektar tworzywa, z gwarancją sprawnego działania przez 10 lat. Koszt ułożenia obliczono wówczas na 14 miliardów złotych. Dziś pewnie to połowę drożej.

Suma wielka. Ale jest szansa wykorzystania firm reklamujących się, bo w wykładzinie można wkomponować znaki graficzne i napisy. Byłyby to wabiki pozyskujący gości i przedłużenie sezonu. Bo nawet teraz, gdy zima przywodzi, przyjeżdżają do Sopotu narciarze nie tylko z całego Wybrzeża, ale także z okolic Słupska, Bydgoszczy, a nawet Warszawy, łączący pobyt nad morzem z uprawianiem „białego szaleństwa”.

POD OCHRONĄ

Bogdan Piegłowski, zajmujący się od lat w sopockiej gminie sprawami sportu i turystyki, pytany o to, jaki wybrać wariant, przypomina, że Łysa Góra jest częścią Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Jej walory są chronione. A i bez tego urzędowego nadzoru, cieszy się szczególnym sentymentem sopocian. Niezależnie więc od kosztów wykładziny, nakładów na eksploatację, takie rozwiązanie nie wchodzi w rachubę. Możliwe jest natomiast zastosowanie armatek śnieżnych, bo one nie zmieniają charakteru wzgórza. Nie sposób powiedzieć natomiast, kiedy takie instalacje się tu zastosuje. To sprawa kosztów.

Nawiasem mówiąc Gdynia, a także nawet niektóre gminy kaszubskie - zapowiadają uruchomienie ośrodka sportów zimowych - także bardziej liczą na śnieżne armaty, niż taskawość aury.

Tekst i zdjęcie:
Franciszek Marszałek

W ostatnich miesiącach dokonano odkrycia, którego wagę niektórzy uczeni porównują z wynalazkiem elektryczności. Podczas badań dotyczących nadprzewodnictwa, prowadzonych w laboratorium koncernu IBM w Zurychu, wyprodukowano stop lantanu, baru, miedzi i tlenu, który zaczął przewodzić prąd elektryczny bez żadnych strat, w temperaturze 35 kelwinów czyli - 238 stopni C. Cóż w tym było nadzwyczajnego? Wszak tak niska temperatura jest wprost niewyobrażalna dla zwykłego śmiertelnika, dlatego więc mówi się o epokowym odkryciu?

Otóż zjawisko nadprzewodności znane jest od dawna - dokładnie od 1911 roku - kiedy tu duński fizyk Heike Onnes oziębiwszy rtec do temperatury bliskiej absolutnemu zeru (0 kelwina = - 273 stopni C) i przepuściwszy przez nie prąd stwierdził, że zanikł w niej wszelki opór elektryczny. Przez następne lata udało się znaleźć jeszcze kilka substancji, które wykazywały podobne właściwości - ale tylko w krańcowo niskich temperaturach.

Oziębienie czegokolwiek do tych granic możliwe jest tylko przy pomocy ciekłego helu, ale ponieważ jest to pierwiastek rzadki i kosztowny, trudno było o powszechniejsze wykorzystanie nadprzewodności. A zjawisko to niezwykle intrygowało uczonych - i nie tylko uczonych - ze względu na swoje możliwości. Prąd raz wzbudzony w nadprzewodzącym drucie, na przykład, krąży wiecznie bez najmniejszych strat. Nadprzewodnie elektromagnesy wytwarzają gigantyczne pola magnetyczne przy pomocy znikomych nakładów energii. Układy elektroniczne działają z niewiarygodną szybkością nie nagrzewając się... Koszt schładzania urządzeń helem jest jednak tak wysoki, że jedynie w akceleratorach i superkomputerach uzyskane korzyści przewyższają niedogodności.

W dziedzinie nadprzewodności „coś drgnęło” w latach siedemdziesiątych, kiedy to udało się wynaleźć stop niobu i glau, wykazujący nadprzewodność w temperaturze 23 K, czyli - 250 stopni C. To jednak była wciąż bardzo niska temperatura. Potem przyszło wspomniane odkrycie - i rozpoczął się niezwykły wyścig uczonych

i laboratoriów, do którego włączyli się również ostatnio polscy fizycy z PAN. Jak określił to Paul Fleury, jeden z dyrektorów w słynnych Bell Laboratories, w ciągu ostatnich 75 dni uczyniono w tej dziedzinie więcej niż przez poprzednich 75 lat.

Nie ma prawie dnia bez nowego osiągnięcia w dziedzinie nadprzewodności. Niedawno udało się uzyskać to zjawisko już w temperaturze o 93 stopnie wyższej od ab-

Wierzyć na słowo

Era nadelektryczności

solutnego zera, co oznacza, że pokonano niezwykle istotną barierę 77 K (- 196 stopni C). Jest to temperatura ciekłego azotu. Odtąd do ochładzania można już używać nie kosztownego i rzadkiego helu, lecz najpowszechniejszego w atmosferze gazu. Jeden litr ciekłego azotu jest wielokrotnie tańszy niż litr ciekłego helu. Koszt jego wyprodukowania jest podobno - przynajmniej w Stanach Zjednoczonych - niższy od kosztu wytworzenia litra... piwa.

A tymczasem w laboratoriach rywalizacja bynajmniej nie ustaje. Z Houston doniesiono już o podniesieniu temperatury o następne 5 stopni - do 98 K. Kierującą badaniami na tamtejszym uniwersytecie fizyk, Paul Chu, przewiduje, że w ciągu najbliższych kilku miesięcy uda się podnieść tę temperaturę do 120 K, a nie wyklucza, iż w niedalekiej przyszłości zjawisko nadprzewodności można będzie uzyskać w temperaturze 300 K, czyli pokojowej, zatem bez żadnego chłodzenia.

Współlaureat Nagrody Nobla z 1972 roku, John Bardeen, który uzyskał to wyróżnienie za swój wkład właśnie w wyjaśnienie podstaw zjawiska nadprzewodności twierdzi, że z teoretycznego punktu widzenia nie widać powodów, by zjawisko to miało nie zachodzić w wyższych temperaturach. Problem leży zatem tylko w znalezieniu odpowiednich materiałów.

Upowszechnienie nadprzewodników może wywołać

istną rewolucję technologiczną w otaczającym nas świecie. Przede wszystkim pozwoliłoby wyeliminować gigantyczne straty energii, jakie mają miejsce przy produkcji, przesyłaniu i przetwarzaniu energii. W Polsce, na przykład, straty z tego tytułu oscylują, gdzieś wokół jednej piątej wytwarzanej energii. Miniaturowe silniki o wielkiej mocy, eliminacja linii wysokiego napięcia i powodujących straty transformatorów, superszybkie i wydajne komputery - wszystko to znajduje się już prawie w zasięgu technicznych możliwości.

Z chwilą potaniaenia nadprzewodzących urządzeń będzie możliwe upowszechnienie wszelkiego rodzaju pojazdów na poduszkach magnetycznych, co może doprowadzić do prawdziwej rewolucji w transporcie. (Eksperymentalny pociąg poruszający się na tej zasadzie, zbudowany przez Japończyków, osiągnął już prędkość 516 km/godz.).

Stanie się realne zastosowanie napędu magnetyczno-odrzutowego w transporcie morskim do poruszania superszybkich statków i okrętów. Głównym hamulcem w ich budowie był dotąd prohibicyjny koszt chłodzonych helem elektromagnesów.

Fantastyczne wprost oszczędności energii spowodować mogą nadprzewodne materiały w laboratoriach cząstek elementarnych. Swego czasu prezydent Stanów Zjednoczonych zatwierdził budowę gigantycznego akceleratora, o obwodzie ponad 80 kilometrów, w którym ma być zainstalowanych ponad 10 000 nadprzewodzących elektromagnesów. Koszt tego urządzenia wyniósł ma 4-6 miliardów dolarów. Same oszczędności na rachunkach za elektryczność, osiągnięte dzięki nadprzewodności, wyniosły mają 600 milionów dolarów rocznie. Jeśli będą tam na dodatek elektromagnesy nie wymagające chłodzenia helem - koszty mogą ulec wielokrotnemu ograniczeniu.

Ostatnie osiągnięcia w dziedzinie nadprzewodzących materiałów otwierają przed światem zupełnie nieprawdopodobne perspektywy energetycznej ofiowości. Dotychczasowe zastosowania elektryczności zbledną wobec tych, które nas dopiero czekają. Stajemy właśnie u progu nowej ery - „ery nadelektryczności”.

Barbara Lemkowska

Podobnie jak w innych europejskich krajach, mamy w Polsce zarejestrowanych około trzystu partii politycznych. I podobnie kilka partii rzeczywiście istniejących. Konkretnie w Polsce jest takich partii trzy: PSL, SdRP i UW. Bowiem tylko o tych ugrupowaniach można z dużą dozą pewności powiedzieć, że poza świadomym swych celów kierownictwem, strukturami w całym kraju, aktywnymi członkami i programem, mają jeszcze i przede wszystkim ugruntowane poparcie elektoratu, pozwalające partiom tym spokojnie pokonać próg wejścia do Sejmu.

Poza tą trójką jest jeszcze może z pół tuzina partii politycznych, których aktywność na scenie politycznej dowodzi niewątpliwie ich istnienia. Mają także politycznie wyrobionych liderów, strukturami w całym kraju, aktywnymi członkami i programem, mają jeszcze i przede wszystkim ugruntowane poparcie elektoratu, pozwalające partiom tym spokojnie pokonać próg wejścia do Sejmu.

Innymi słowy sytuacja całkiem zbliżona jako tako do średniej europejskiej. Czy aby nie pozostaje? Można żywić obawy, że jednak tak. Przede wszystkim, należy pokornie stwierdzić, że nigdzie nic nie jest zrobione raz na zawsze. O ile stan obecny może być taki jak wyżej opisałem, to z całą pewnością wiele się może zmienić. Partie

W imieniu własnym:

Nowa polityka

polityczne potrafią zniknąć. Potrafią także urosnąć, ku zdumieniu niemal wszystkich. O ile jest to teza powszechnie słuszną, to w odniesieniu do młodych demokracji krajów Europy Wschodniej - szczególnie.

Po wtóre, w Polsce nadal dominuje historyczny podział polityczny. Zarówno elit, jak i świadomych aktywistów. Mówiąc epitetami, nadal silny jest podział na „komuchów” i „solidaruchów”. Twierdząc, że podział ten - tkwiący korzeniami w PRL-u i odnoszący się do ówczesnych sporów i sprzeczności - nie utrzyma się długo. Więcej - im szybciej będziemy integrować się z Unią Europejską, tym bardziej radykalne zmiany będą zachodzić na polskiej scenie politycznej.

Rzeczywistość PRL-owska została mocno przeorana w minionych dziewięciu latach. Jedni z nas zyskali, inni stracili. Jedni odnaleźli swoje lepsze miejsce, inni nie. Także w kategoriach ideowych zastąpienie państwowego monopolu wolnym rynkiem spowodowało, że Kościół utracił pozycję jedynej alternatywy, jaką stanowił wobec komunistycznej dominacji.

Nadal jesteśmy uczestnikami i świadkami tych wielkich przemian. Jednocześnie wchodzimy intensywnie w ich kolejną fazę, integrując się z Europą. Nie ulega wątpliwości, że jedni zyskają, inni nie. Jedni odnajdą się w nowych warunkach, inni nie. Nowe pytania domagają się będą ideowych odpowiedzi. Stanowić to będzie kolejne wyzwania dla polskich polityków. Polskie partie polityczne, aby przetrwać, muszą przewidywać konsekwencje społeczne tych zmian i czynielnie różnicować się wobec aktualnych i nadchodzących sprzeczności - zwłaszcza ekonomicznych.

Jacke Merkel

Janusz Korwin-Mikke:

Fedrynek

Nie oznacza to, że rynek nie ma jakiegogo wpływu na ceny. Jeśli benzyna kosztuje 50 groszy (a jeszcze niedawno kosztowała 60 groszy), zaś na stacji benzynowej z podatkiem kupujemy ją po 2 zł - to oznacza, że Rząd ma na cenę benzyny wpływ 15 razy większy niż Rynek. Mniej więcej. Zimą mieliśmy ciepłą. Z punktu widzenia obywateli - jest to wspaniałe. Nie mam nic przeciwko temu, by pozostało tak na zawsze - i by były u nas takie, jak w Kalifornii; Śnieg niech sobie leży w Tatrach - a ja nie lubię, gdy mi marzną uszy!!

Tak czy owak: 40 milionów obywateli zaoszczędziło sporo pieniędzy - co, oczywiście, nie budzi entuzjazmu, czerwonych handlujących czarnym złotem. Na hałdach leżą setki tysięcy ton nie sprzedanego węgla...

Podobnie z ropą naftową. W normalnych krajach nie opala się bowiem węglem (co nie tylko cholemie niszczy środowiska - ale jest po prostu znacznie droższe!) - lecz olejem. Zbiorniki oleju są dokładnie tak samo przepelnione, jak hałdy węgla.

Jednak rynek ropy jest rynkiem światowym - i gwizdzą sobie nie tylko na polski Rząd - ale i na rządy wszystkich państw świata (z wyjątkiem państw OPEC - być może). Gdy więc narastają zapasy ropy, występuje normalne zjawisko: producenci gwałtownie obniżają ceny. Za to koszt magazynowania poniesie odbiorca, a nie on!!

Zupełnie inaczej zarabowali producenci węgla. Gdy spadły im zyski, bo spadł popyt - ponieśli cenę węgla!!

Ponieważ ceny węgla są, jako stoi w „Dzienniku Ustaw”, kontrolowane przez Rząd, to niech Rząd teraz nie udaje, że to nie on jest za tę głupotę odpowiedzialny! Jest! Jednak - oczywiście - nie powinien być odpowiedzialny. Przypomnijmy więc, że odpowiedzialny za tę podwyżkę nie jest - a zgodę podpisał, jak p. premier Olszewski „przez pomyłkę”.

Kto w takim razie jest odpowiedzialny za tę głupotę?

Odpowiedź jest prosta: Parlament III Rzeczypospolitej. Parlament powinien był - zamiast tworzyć „holdingi” (przypominam: program UPR zakłada zakaz tworzenia holdingów) łączące ze sobą „dobre” i „złe” kopalnie, należało kopalnie natychmiast sprywatyzować - a jeśli nawet nie prywatyzować, to zmusić do konkurencji między sobą. Wtedy te produkujące droższej zbankrutowały (chwała Bogu!) - a te fedrujące taniej, potrafiłyby utrzymać się na rynku.

Tymczasem kopalnie pogrupowane są w holdingach - a oprócz tego, tzw. „spółki węglowe” tworzą z tego de facto jeden kartel. Te „spółki węglowe” to twory, którymi w normalnym kraju już dawno zajęłyby się prokurator - niestety, u nas siedzą w tym znani politycy, głównie w UW i SLD (a jak będą chciał, to wskaże ich imieniem!) i mają z tego masę pieniędzy - przeto ten Lewiatan jest nie do ruszenia.

Dzięki dobremu Panu Bogu, który zesłał nam dobrą pogodę, mamy obecnie niepowtarzalną szansę, by temu potworowi postawić nogę na gardle i przyłożyć miecz do piersi!

Wzywam więc niniejszym wszystkich odbiorców węgla - prywatnych i uspołeczniowanych:

Wykorzystajcie wysoką cenę węgla i niską cenę oleju! Przy tych cenach opłacalne jest przejście z węgla na olej ropę i gaz. PRZEJDZIECIE!!

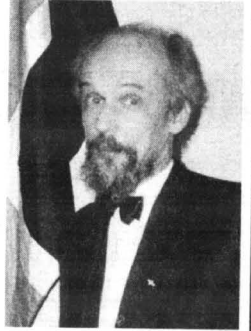
Niech się faceli, którzy trzęśli Polską przez 80 lat, udławiaj tym swoim węglem! Niech go sobie sami jedzą na śniadanie, obiad i kolację. Niech go eksportują do Australii, do RPA i do Walii. Ale my od nich nie musimy kupować?

Polski przemysł, uwolniony od przymusu korzystania z węgla (a przecież na fabryki wywierane są polityczne naciski, by nadal wykorzystywały węgiel!), będzie produkował taniej. Również elektrownie pracujące na oleju będą tańsze od węglowych! Taka elektrownia może stać sobie na Wybrzeżu - dzięki czemu zaoszczędzi na kosztach przesłania elektryczności ze Śląska! Często nie musimy, w ogóle produkować elektryczności, po torach mogą, np. jeździć lokomotywy Diesla - zamiast elektrowozów!!

Dzięki temu będziemy produkowali taniej, będziemy sprzedawali i eksportowali więcej - i przemysł będzie mógł zatrudnić więcej ludzi. W tym również zwolnionych z pracy górników - którzy będą pracowali na powietrzu, w warunkach znacznie bezpieczniejszych i zdrowszych. Ci ludzie będą się mieli lepiej - tyle, że nie będą już górnikami. Co, oczywiście, mocno irytuje związki zawodowe górników...

A ja powiadam: „Wszystkie związki - na Powązkach” (to taki cmentarz w Warszawie, założony przez Izabellę Czartoryską). Krzyż tym saksynom-kwiopticom na drogę! A jak ktoś chce koniecznie fedrować na przodku - to niech sobie fedruje. Za własne pieniądze - i na własny rachunek.

Mój piec węglowy stoi w kącie piwnicy - odłączony i nie używany. Ja więc na obniżenie cen oleju, a po podwyżce węgla, zarobim. Zróbmy to samo wszyscy!

Mało nas do brzęczenia

Koszki, czyli ule ze słomy
cd. ze str. 32

Ul figuralny J. Chelmońskiego

DŁACZEGO OSAMOTNIENI?

Pszczelarze domagają się opracowania programu funkcjonowania pszczelarstwa, zabezpieczenia środków na jego realizację. Bo doraźne działania - jak widać - problemu nie złatwiają. Zdaniem Zarządu PZP trzeba na ten cel przeznaczyć 5 procent środków finansowych, kierowanych z budżetu państwa dla rolnictwa.

Co jest znamienne? Oto sami właściciele pasiek upominają się o powiększanie pszczelej armii. A przecież zainteresowane tym powinny być inne galęzie rolnictwa, jeśli świadomi są skutków niedoboru owadów zapylających.

Wydaje się, że oprócz zabiegów w ministerstwach, niezbędna jest powszechna akcja uświadamiająca społeczność kraju o znaczeniu pszczół w podnoszeniu plonów roślin owadopylnych i stratach, wynikających z niedoboru tych owadów. Taką inicjatywę można, a nawet trzeba realizować już na poziomie szkoły podstawowej. No, kiedy wazsza szkoła gościła pszczelarza? Zaprosić. Porozmawiajcie. Będzie ciekawa lekcja albo spotkanie dyskusyjne.

Tekst i zdjęcia: Franciszek Marszałek

Już sam miód zresztą wystarczy, abyśmy pszczołkę Maję (któ pamięta słynne kreskówki dla dzieci?) kochali i poważali. Za tyle słodczy. Na cukier lekarze się krzywią. A miód? Sam cymes! Podobno to Węgrzy mówią: Chcesz dożyć późnego wieku - jedz miód i pij mleko.

I nie mylą się. Różne gatunki miodu mają zastosowanie lecznicze (lipowy, spadziowy, akacjowy, rzepakowy, nostrykowy, gryczany, wrzosowy, koniczynowy i wielokwiatowy). A inne rewelacyjne wręcz produkty pszczelarskie: pyłek kwiatowy, mleczko pszczele, a propolis uznany za cudowny plaster, tak znakomicie działa leczniczo na

pszczoły już pracują zwartą grupą, bo przemieszczają w ulach. To tej zorganizowanej - i to, jak znakomicie - armii zawdzięczamy dostatek pożywienia.

Znaczna część produkcji zwierzęcej oparta jest na zapylanych przez owady roślinach motylkowych. Niemal połowa - jak się szacuje - spożywanego na świecie tłuszczu i oleju, pochodzi z nasion oleistych (kokosy, oliwki, orzeszki ziemne, rzepak, soja, słonecznik). W sumie około jedna trzecia naszego pożywienia zależy od owadów zapylających.

No więc z szacunkiem do pszczół bo bez nich marny byłby nasz los...

nej rodziny pszczelej u nas wynoszą rocznie, w przeliczeniu 8,7 kg miodu, przy średnim rocznym pozyskaniu 13-15 kg tego produktu do pasieki w roku. Co mu więc zostaje za rok pracy? A przecież są jeszcze inne koszty, np. dojazdów do pasieki itp.

Pszczelarstwo załamało się więc w ostatnich latach. Jeśli w 1985 roku mieliśmy w kraju 2,6 mln rodzin pszczelich, to w 1993 - już tylko 700 tysięcy. Liczba pszczelarzy zmniejszyła się w tym czasie z 227 tysięcy do 65 tys. Co prawda w ostatnim czasie jakby drgnęło, bo nieznaczna (ale jednak) pomoc rządu zaowocowała wzrostem liczby rodzin do miliona. Ale do stanu pierwotnego jakże daleko.

MAŁO NAS DO BRZĘCZENIA

rany. Nawet jad pszczelej, który nam te owady serwują podczas uzdalenia, bolesnego (oj, bardo!), ale i leczniczego. Stosowany jest (tylko pod kontrolą lekarską, bo mogą wystąpić silne uczulenia) w chorobach reumatycznych, nadciśnieniu, przy trudno gojących się ranach itp.

A wosk? Też stosowany jest w przemyśle i lecznictwie. Świeca z czystego wosku, paląc się, oczyszcza i jonizuje powietrze, powodując dopływ dobrej energii, wyciszając nas wewnętrznie - czytamy w pszczelarskiej literaturze.

Nie dziw wtedy, że człowiek od niepamiętnych czasów korzystał z efektów pracy tych owadów, żyjących kiedyś dziko w dziuplach starych drzew. Bartnicy zawsze cieszyli się znaczącym poważaniem. Stanowili zresztą swoisty klan ludzi przekazujących z ojca na syna tajemnice pszczelarskich umiejętności. Otoczeni byli opieką władz świeckich i duchownych. Nic dziwnego, bo miód był towarem wielce luksusowym. Parasol ochronny roztańczano, choć ówczesna wiedza nie знаła całej prawdy o pożytku, jaki mamy z pracy pszczół.

NIE POMOGĄ NAWOZY!

A właśnie pszczoły zapewniają dobre plony roślin owadopylnych. 90 procent zapyleń kwiatów jest dziełem pszczół. Roślin takich mamy zaś około 700 gatunków. W tym część rosnących dziko. Ale biedny byłby rolnik, sadownik, czy ogrodnik, gdyby pszczołki! Maję zastrajkowały... Na szczęście dla nas - na razie przynajmniej - w ulach związki zawodowe nie działają!

Nie pomogą najlepiej wykonane zabiegi agrotechniczne, cudowne nawet nawozy i wymyślone środki ochrony roślin. Jeśli nie pojawiają się w dostatecznej ilości owady na kwiatkach i nie dojdzie do zapylania, plony roślin owadopylnych, mogą być niższe od 30 do 70 procent.

I to wszystko robią pszczoły? Tak, bo w naszym europejskim klimacie - wyjaśniają fachowcy - wiele cennych upraw kwitnie wiosną, gdy inne owady występują nielicznie, bo dopiero przygotowują się do rozmnożenia, a

Ta oryginalna budowla, to też ul. Stoi na terenie Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Starym Polu

MAŁO NAS NA KWIATACH

I już nie jest wesoło! W opracowaniu prezentującym stan naszego pszczelarstwa, jakie Polski Związek Pszczelarski w styczniu br. przekazał ministrowi rolnictwa i gospodarki żywnościowej, ocenia się, że ilość pszczelich rodzin jest daleko niewystarczająca dla zabezpieczenia potrzeb rolnictwa, związanych z zapylaniem.

Skąd ten deficyt zapylaczy? Nierozważną gospodarką polegającą na stosowaniu środków ochrony roślin i brakiem poszanowania środowiska naturalnego wytruliśmy wiele pożytecznych owadów, w tym np. trzmieci. Fatalne skutki przynosi też bezmyślne wypalanie wiosenne łąk. Ogień niszczy całe życie biologiczne na takim terenie, w tym i owady.

Na to nałożył się prawdziwy kryzys pszczelarstwa. Jest ono nieopłacalne! Pszczelarz ma praktycznie dochód tylko z tego, co przyniesie do ula. W krajach Unii Europejskiej i nie tylko tych zresztą, płaci się w różnych postaciach właśnie za działalność pszczół na rzecz rolnictwa. Po co sięgać do bogatych z Zachodu. Czechy dopłacają do każdego roju pszczelego 180 koron, Słowacja - 80 koron, a Słowenia - 2,5 dolara. U nas zaś na jedną rodzinę pszczelej przeznaczają się dotacje w kwocie 0,3 dolara. W rezultacie koszty utrzymania jed-

EMERYCI PRZY ULACH

Nie inaczej dzieje się w rejonie gdańskim - mówi Joachim Bohł z Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy. Ilość rodzin pszczelich spada tu o połowę i od 1995 roku utrzymuje się na niezmiennym poziomie. Pszczelarstwem zajmuje się około 1200 członków związku i 500 niezrzeszonych. Rodzin pszczelich zaś jest około 35 tysięcy. Tylko 21 pszczelarzy zajmuje się zawodowo tą profesją, dysponując pasiekami powyżej 80 pni. Rekordzista ma ich 240. Pozostałe grono to amatorzy. Najwięcej, bo 340 osób prowadzi pasieki o 20-50 ulach, a 250 pszczelarzy to zupełna drobniaczka: 10-20 uli. Tu już o opłacalności nie ma co mówić. Ale też znaczny odsetek pszczelarzy to autentyczni pasjonaci, związani z pracowitymi owadami na dobre i złe. Mówi się zresztą, chyba nie bez racji, że sam stały kontakt z pszczołami, które cenią sobie bardzo spokój i ciszę, dobrze wpływa na człowieka i jego zdrowie. Jakby więc sama natura wynagradzała słabego ekonomicznie posiadacza mini-pasieki.

Niestety, jest jeszcze jeden minus gospodarki pasiecznej. W większości prowadzą je ludzie starsi, emeryci. I nie ma - jak dotąd - nadziei na zmianę pokoleniową. A więc i kolejne zagrożenie pszczelarstwa.

cd. na str.31

HURTOWNIA OBUWIA
PPHU „JARO”
ul. Nowowiejska 48
82-200 MALBORK
tel. (055) 272-37-39
pon.-piątek 7.30-16.00, soboty 8.00-12.00
Obuwie dla każdego i na każdą porę roku!

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownicy
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność. Serwis, tel. (058) 620-32-64

DOBRA KUCHNIA POSTAW NA SPRZĘT

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 620-02-47, tel./fax 620-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel.(055) 234-51-46

Baza Sprzętowo-Transportowa
PŁOCKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT MOSTOWYCH S.A.
oddział w Tczewie,
ul. Bałdowska 18

poleca usługi:

- transportowe - dłużyce 16-18 t
- sprzętowe - żurawie 6-40 t
- betoniarko-mieszarki, pompa do betonu „TEKA”
- **WARSZTATOWE**
- cięcie blachy do 14 mm
- wykonawstwo konstrukcji stalowych

INFORMACJE: 31-16-59!

ZAKŁADY PRZEMYSŁU TŁUSZCZOWEGO
w WARSZAWIE

Oddział Handlowy - **GDYNIA** - ul. Tużycka 4

zapraszają na

*** ZAKUPY PRZEDŚWIĄTECZNE ***

w ofercie BOGATY asortyment

MARGARYN I OLEJÓW JADALNYCH

EXTRA CENY!

TEL./FAX (058) 622-61-53
090-519-416